
BERKELEY
LIBRARY
UNIVERSITY OF
CALIFORNIA

NAIMA.

DRAMATISK DIKT

AF

HERMAN SÄTHERBERG.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS JOH. BECKMAN,
1870.

NAIMA.

PERSONERNA.

BORGHINO BRUZZI, rik köpman i Genua.

STEPHANIA, Bruzzis maka.

NAIMA, deras dotter.

SILVIO VILLAMONTE, ung militär, Naimas trolofvade.

ALFONSO LIBONI, Silvios vapenbroder.

MARKISEN GARVI.

BRINCIO, Garvis son.

PIETRO DEL CASTRO, Brincios förtrogne.

GREFVE SZANTESKY, Österrikisk general.

GREFVINNAN OZORA, ung enka, den förres syster.

EN OFFICER af Kejserliga Österrikiska gardet.

EN KROATOFFICER.

ÖSTERRIKISKA KRIGARE af högre och lägre grader.

PAOLO, munk, Naimas biktfar.

EN KASSÖR på Bruzzis kontor.

EN BOKHÅLLARE hos Bruzzi.

JACOPO, betjent hos Bruzzi.

MARTHA, Naimas amma.

EN BETJENT hos grefvinnan Ozora.

EN FATTIG QVINNA med sitt barn.

* *
*

STELLARIA, Naimas aflidna syster.

SPILANTHES, en förtappad ande.

KAKOTES, tjensteande åt Spilanthes.

MORDAX, en förgängelsens tjensteande.

Handlingen försiggår dels i Italien, dels i Österrike, under det Turkiskt-Österrikiska kriget, på sextonhundratalet.

FÖRSTA HANDLINGEN.

En kyrkogård med åtskilliga grafvårdar. I bakgrunden en del af staden Genua. Solen har gått ner och aftonrodnaden belyser vesterns himmel.

Chör från purpurmolnen.

Ila i qvällen, ila,
Vind, ifrån sjö och land!
Hvila i slummer, hvila,
Våg, vid din blomsterstrand!
Sol, i det djupa
Hafvet nu stupa;
Svalka behöfver din trötta brand!

Sakta nu sänk dig, sakta,
Dagg, öfver jordens rund!
Vakta, du stjerna, vakta
Friden i somnad lund!
Söf från hvar smärta
Menniskans hjerta,
Slut hennes öga i ljuflig blund.

Glömma hon längtar, glömma
Bort alla lifvets qval;
Drömma hon älskar, drömma
Minnen från Edens dal.
Tröttad hon sluter
Ögat och njuter
Väntade fröjder bland stjernors tal.

Ser hon vårt skimmer, ser hon
Fröjden i purpursky —
Ler hon, af tjusning ler hon,
Önskar hit uppåt fly.
En gång på vingar,
Frigjord, hon svingar
Hit, som en engel med rosenhy.

(MORDAX *framträder mellan grafvarna.*)

MORDAX.

Nu slocknar dagen. Natten bäst jag tål;
Den hatar lifvet, liksom jag. — Farväl
Du stolta sol, med allt ditt prunk och prål!
Fort undan; natten trampar på din häl. —
Och du är lifvets kung, så stolt och bål?
Då slår en dimma nu en kung ihjel.
Farväl du glitterkung! Din herrskarmakt

Den ock är gjord af lögn, som allt i lifvet.
Dagsländan lik, du några timmar svingar —
Se'n tröttnar du och fäller dina vingar;
Mot blodig sky din farkost går i qvaf;
Så kommer natten, qväser dina lågor
Och rycker från dig kronan; hafvets vågor
Dig sluka upp och dansa på din graf.
Ha, ha, jag skratta må! Tvi sådan storhet
Som varar blott en dag! Ett skimmer blott,
En dröm är makten din, en dunst ditt slott. —
Tyst — hvilken rör sig der? Ha! vindens ande
Det var, som svängde om med torra löfven
I lustig lek. Halloh! jag dansar med
Bland grafvar, kors och urnor. Hej! till dansen
Kom, paddor, ödlor, flädermöss! kom fram
Från edra gömmor under ris och stenar!
Räck hit din bruna hand, du fagra groda,
På bolmörtsbädden der! Dig grafven hindrar,
Den höga herrns? Se så, ett lustigt hopp
Tvärs öfver högheten! Han får förlåta;
Man håller ej på etiketten mer,
Se'n man i masksalongen flyttat ner. —
Från trädet ugglan skriker, vesslan piper
I murn, och under gräset syrsan spelar; —
Jo nog ha' vi musik!

(Dansar med grodan, som derpå nedfaller död.)

Nej hör man bara
Hur ormen hväser der i tistelruggen
Ur hvita dödskalln, der sitt bo han valt.

(Till ormen)

Kom hit och dansa, farbror! — Vänta, vänta,
Du irrbloss der, som fladdrar öfver grafven!
Flyg opp på stenen qvickt, tänd eld i facklan,
Som sorgen huggit in i hårda marmorn.
Stor sak att hon står upp och ned; i döden
Man lyser sig med upp- och nedvänd låga;
Ja, det går ledigt: alla hitta fram
Till gropen likafullt. Stick eld i facklan
Och låt den brinna så att guldet glittrar
Från alla vårdarna, med skryt och titlar
Och lögner om hur menniskorna minnas
De rika fränderna i mögelkammarn.
Ha, ha, ha, ha! —
Men tyst, jag hörde ... *(lyssnar)* ja jag hörde något.
Hvem är som stökar der i bengemaket,
Uti mitt lusthus bakom kyrk ... Försöka
De multna vador att tillbaka gå
I lifvets rageldans? — Åh nej! *(lyssnar)* Men dock
Det något är som prasslar; — jag vill speja.

(Närmar sig benhuset)

Det luktar svafvel.

(SPILANTHES *framträder, hållande i handen några benpipor.*)

Ah! Spilanthes, du?
Hvad gör du här?

SPILANTHES.

Jag väntat på dig, Mordax.
Du skall mig hjelpa i en sak; — det gäller
Din egen fördel ock.

MORDAX *(pekande på benpiporna).*

Låt benen vara!
Ditt välde sträckes ej till dödens benhus,
Men blott till lifvets och till menskohjertats; —
Hvad vill du med de der?

SPILANTHES.

Åh, bara fuska
Ett litet grand i skaparkonsten. Ser du,
Jag tänkte binda hop dem, som de sutit,
Och nyttja dem att spöka med.

MORDAX.

Låt bli dem!
De spökat slut för alltid.

SPILANTHES.

Pocka lagom,
Herr mullvad! Tror du du är ensam herre
På täppan här? Det fins väl några ben

Bland denna högen, som för mig ha dansat
En gång också!

MORDAX.

Men nu de äro mina!

SPILANTHES.

Det ser man nog; de bära ditt livré.

MORDAX.

Men kan du gissa hvem som egt dem?

SPILANTHES.

Egt dem?
En fattig trasvarg, kan jag tro, hvars lemmar
Ha darrat dugtigt under hungerns kyla;
De se så tärda ut.

MORDAX.

Nej miste tar du:
En Croesus har igenom lifvet struttat
På dessa gula pinnar. Guld och glitter
Ha hängt på dem en gång så grannt, att alla,
Som mötte dem, sig djupt i stoftet böjde
Till deras ära. Hvar de gingo fram
Sig drogo alla vördnadsfullt tillbaka.
De voro *gudar* på sin tid, de benen!
Nå bocka dig för guden; läspa sött
En hop af granna fraser, smila, ljug;
Räck fram en tallrik hvardagsmat af smicker —

Den födan var han van vid —, säg så här:
Högtärade och högförnäme herre!
Jag är charmerad af att få jouera
Af er bekantskap.

SPILANTHES.

Träffadt Mordax! träffadt!
Satirn är dräpande; blott skada är
Att ej herr blodlös höra kan med benen.

MORDAX.

Tag hit dem mellertid; de äro mina!

(Rycker åt sig benen.)

SPILANTHES.

Nej mina äro de, — släpp benen murfvel!

(Söker återtaga dem.)

Gif hit dem straxt!

MORDAX.

Nej stopp! Se så, låt bli dem!
Slå inte hit, du satan; håll din klo!

(Kastar in benen i benhuset.)

SPILANTHES.

Du roffare! jag borde en gång ge dig
Betaldt för allt hvad du från oss har snattat.

MORDAX.

Har du ej dockor nog, att gyckla med
Bland lifvets dårhushjon? Gå dit och frossa .

Dig mätt kring sorgernas och qvalens festbord
Du Lucifers drabant och trogna knämops!

SPILANTHES.

Du uggleblinda likmask, mögelkung
Och skorpioners frände! Tack för titeln,
Hvarmed du lönar mina många tjenster,
Jag skall det minnas!
(Paus.)

MORDAX.

Nå — se så, se så!
Jag mente ingenting med hvad jag sade.
Räck hit din hand, låt oss ej nu bli osams.

SPILANTHES.

Med otack mina tjenster jemt du lönar.
Du glömmer hvilka skänker jag dig bragt
Ur lifvets lustgård. Allt se'n hit jag kom,
Hvad har jag annat gjort än blåst in pestluft
I menskors bröst — är lidelsen ej pestluft?
Du borde tacka mig, du feberpuppa!

MORDAX.

Nå nå, låt oss ej längre bitas nu.
Jag tar tillbaka mina ord. Ej alltid
Jag menar hvad jag säger; men min tunga
Med gift är ammad, kan ej tala honung —

SPILANTHES.

Du vore just en vacker Honungsfogel!

MORDAX.

Än du då, fuling!

SPILANTHES.

Ha, ha, ha!

MORDAX.

Spilanthes!
Jag hungrar efter rof; på sista tiden
Jag left ett riktigt tiggarlif. Du ser
Hur jag har magrat.

SPILANTHES.

Mordax! du är mjeltsjuk,
Din blod har tjocknat. Slå dig lös en tid
Ifrån affärerna och sköt din helsa.
Hör på: du borde fara till Gehenna
Och nyttja svafvelbad — det piggar opp en.

MORDAX.

Jag känner ej den kuranstalten; säj,
Hvar ligger den? Vill du mig visa vägen?

SPILANTHES *(för sig sjelf)*.

Förbanna mig, gör han mig ej förlägen!

(Högt)

En annan gång — nu passar det sig ej.

(Afsides)

Tänk om den besten kunde smuglas in
Bland sällskapet dernere — hvilket puts!
Förgängelsen i helvetet! det vore
Ett streck en djefvul värdigt; men det är
Ej lätt — han käns för väl igen, den der.

MORDAX.

Spilanthes! du som skryter jemt med lycka,
Och stundom jagat rofvet i mitt nät,
Har du, som jag, nu tappat lyckans fjät?
Din makt är redan bruten, kan jag tycka.

SPILANTHES.

Min makt är bruten, sad' du? — Har du öron
Att höra med, och har du syn?

MORDAX.

Åh ja!
Hvad synen rör, den är just icke stark
Vid dagsljus, helst när solens låga brinner;
Vid månljus ser jag bättre; tycker dock
Att jag mig reder bäst vid lysmasklågan.
Har något fynd du gjort?

SPILANTHES.

Tyst! Sakta, sakta,
Att ingen ande hör oss! Mina snaror

Jag redan lagt. Ännu är fågeln fri;
Men jag skall fånga den, det har jag svurit.

MORDAX.

Hvad heter han, hvar fins han? Rara pojke!
En dyrbar fågel, säj? Jag är blott öra.
I denna stund så fin min hörsel är,
Att jag kan maskens gång i mullen höra.

SPILANTHES.

Men maskens gång uti ett menskohjerta
Kan ock du höra den, och hur han äter
På lifvets fina trådar? Det kan jag.
Kom hit: du ser derborta bakom murn
Ett hus, som skiljer sig ifrån de andra,
En jätte likt bland dvergar — präktig boning! —
Der har jag skatten.

MORDAX.

Hvad? I detta hus?
Der bodde ju Stellaria, Bruzzis dotter,
Som föll för vindens flägt och blef mitt rof.

SPILANTHES.

Ja, riktigt; men hon lefver.

MORDAX.

Lefver hon?
Åh nej, Spilanthes! hon för evigt somnat.
Se här till venster står ju griftekorset

Och trycker sitt signet på gröna torfvan,
Att fjäriln ej må spränga sönder skalet
Och svinga upp igen i lifvets solsken; —
Nej, hon ej lefver!

SPILANTHES.

Hennes afbild lefver; —
Hon har en syster. Samma rosor blomma
På Naimas kind, som förr på syskonkinden,
Och samma eld i Naimas ådror flyter. —

MORDAX.

Ha, rosor! eld! — Spilanthes, vi ska ta' dem!
Jag älskar eld och rosor.

SPILANTHES.

Ja jag vet;
Du älskar du på ditt sätt.

MORDAX.

Ja, som vattnet
Den heta lågan älskar, och som lågan
Det feta trädet, när i hungrig åtrå
Hon kysser det till stoft med tusen läppar.
Min kärleks art är ej att gifva lifvet,
Men ta' det. Outsäglig är den lusta
Som brinner i mitt bröst för allt som lefver.
En hunger utan slut, med ständig lystnad
Och ständig tomhet, är mitt hela lif.

SPILANTHES.

Jo jo; hvem känner inte din natur!
Du ock en gång den fagra mön skall famna;
Men hennes själ är min, jag den vill ha
Till lön för mina verk. Vid hennes sida
Skall afgrundsqvalen bättre jag fördra. —
Hör på, jag vill förtro dig af hvad orsak
Jag kommit åter hit i menskohvimlet.
Du känner ej det lif af qval och qvidan,
Som dväljs i de fördömdas natt. Mig band
Min grymma lott vid Hades' afgrundspölar
Och dömde mig att tjena mörkrets konung.
Jag mången gång förbannat mina brott,
Men ack för sent! Det finns ej återgång
För den som ammats upp vid lastens spenar;
I syndens rus jag dränker nu mitt qval. —
En gång, uti en ångrens stund, jag djerfdes
Att håna mörkrets makt; det fördes fram
Af en förrädisk tunga till min herre —
Och snart min dom var fälld. Men när man nu
Mig skulle störta ner i pinosvalget,
Då röt han: »Håll! Den lufvern är för god
Att vara sysslolös; han kan mig gagna.
Jag ger dig tillstånd att ditt fel försona:
Flyg upp till jorden, smyg dig listigt in
Bland menskorna och vinn åt mörkrets rike

Fem gånger tio själar, hvilkas hy
Af verldens smitta ännu ej besudlats.
Tre år jag ger dig, och en gast till hjelp.
Men om ej inom denna tid du lyckats
Att föra ut mitt uppdrag — ve dig då!» — —
Så kom jag hit, fick se den fagra tärnan,
Som bor der borta, och från denna stund
En eld mig tär, som ej skall släckas förr
Än hennes ande i min famn jag slutit. —
Just derför att den snöhvit är och mild —
Ej svart och stark — hon tändt min kärleksbrand.
Jag mången tärna sett mer skön än hon,
Men ingen väckt hos mig så mycken lystnad,
Som denna hvita dufva. Jag har svurit
Vid alla makter, som i mörkret bo,
Att hon en gång skall bli min sultaninna.

MORDAX.

På hvilken väg vill du till målet hinna?
Med hvilket medel vill du hennes fall?

SPILANTHES.

Den väg, der hopplös kärleks tårar rinna;
Det medel, som i *hjertat* tränga skall.

MORDAX.

Just så ja! Fager kind skall lätt bli kall
Och begge då vi våra byten vinna.

SPILANTHES.

Jag känner medlet, det bepröfvadt är:
En far, som hungrar efter makt och ära,
Och en förälskad dotter, skön som rosen
Vid vårens barm, men sjuk af svärmisk trånad, —
Jag tänker, dermed kan man göra storverk
Bland menskokräken; säj, hur tror du, svartnos?

MORDAX.

Jag tror som du. Min blick kan väl ej följa
De fina trådarna i hjertats väfnad;
Men du, Spilanthes, ser dem. — Hopplös kärlek,
Den tär som gift, det vet jag.

SPILANTHES.

Suger blod
Som en vampyr, och bleker purpurkinden.

MORDAX.

Ja, suger blod och bleker purpurkinden.

SPILANTHES.

Der hoppet flytt, förtviflan står på lur
Att bryta in i hjertats natt; — och se'n
Så går det undan: alla länkar brista
Som bundit menskan; känslans källa grumlas
Till botten, menlöshetens dufva flyr,
Och lidelserna storma själens fäste.
Då, Mordax, då är skördetiden inne.

MORDAX.

Men kärlek är en skälm; den skalken sitter
Ibland på läppen blott, — så har man sagt mig.
Hur älskar hon? Är hjerteklämman stark?

SPILANTHES.

Man kan på långt håll höra hur de sucka;
Och jag kan tälja hela deras saga
Af fånigt joller, kyssar, smek och eder,
Som dansa fram så qvickt på purpurläppen,
Som lögn på sqvallerqvarn, då häxor mala
Sin nästas själ till gryn. —

MORDAX.

De menskorna!
Som mygg i solsken svärma de, och drömma
Om lifvets fröjd, och se ej hur man gillrar
För deras fötter, se ej hur de skrida
Med hvarje steg allt närmare min fälla —
Tills locket sluts och mulln deröfver rasslar.

SPILANTHES.

Nu hör hvad jag har gjort: jag vunnit fadren.
En hvar sin svaghet har, så Bruzzi ock.
För högmodsdjefvuln rikedomens slott
Står sällan stängdt; han är som barn i huset.
En mammons slaf, se'n han har slutat samla,

Blir ofta slaf på nytt; och verldens hyllning
Är då tyrannen, som han svettas för. —
Den rika Bruzzi var ej svår att vinna.
Hos häxan Fulvia, bort vid Röda muren,
Dit alla narrar löpa, för att vädra
Sitt öde i de trollska korten: flickan
Att finna balsam för sitt hjerteqval;
Den unga glopen, för att veta få
När rika tanten dör, som han skall ärfva;
Och sköna donnan, att bli lyckliggjord
Med en biljett, ett råd, kanske en spådom
Om gubbens hädanfärd, den kära makens; —
Hos Fulvia har jag listigt blandat korten,
Då Bruzzi kom en qväll, att med sitt guld
Af häxan köpa kunskap i det dolda.
Och korten spådde lycka. »Hon är skön,
Din dotter» — hviskar Fulvia — »mången *ädling*
Skall se sig blind på flickan; kasta ej
I pöbelhopen bort en sådan perla.
Skam den, som har en skatt så rar, och icke
Förstår att lyckan vinna!» — Bruzzi drömde
Den natten blott om höghets glans och lycka,
Och morgonen derpå hans plan var kläckt.
Med dottrens fagra skinn han ämnar locka
En andryg friare i kärleksnätet,
Och fisken, han vill fånga, heter Brincio.

MORDAX.

Och flickan, hon ej älskar Brincio?

SPILANTHES.

Nej,
Hon suckar, andas, lefver blott för *Silvio*,
Ett fattigt kräk, som ej fått mer i arf
Af far och mor än simpla, nakna namnet. —
Hör på: sin dotter Bruzzi binda skall
Vid äfventyrarn Brincio. Lammet bäfvar
Och skyggar undan bojan; men till slut
För fadersväldet barnet måste vika:
Och nu ett ståtligt bröllop lyses ut,
Och Edens frid ur brustet hjerta flyktar, —
Och allt i flärd och sinlig njutning lyktar.
Begriper du?

MORDAX.

Ja; flärd är präktigt säde;
Der flärd sås ut, der växer lasten opp.
Se'n kommer du och skördar? — Hä?

SPILANTHES.

Jo jo!
Men säj, vill du en liten tjenst mig göra,
Så når jag fortare mitt mål?

MORDAX.

Låt höra.

SPILANTHES.

Om Silvio skaffas bort, det värsta hindret
För Bruzzi ock är borta. Hör du, Mordax,
Ta' Silvio!

MORDAX.

Kan ej.

SPILANTHES.

Kan ej? Du?

MORDAX.

En hvar
Sin buse fått; — jag ock min förman har;
När *han* befaller, *då* jag Silvio tar —
Ej förr.

SPILANTHES.

Hvad var det värdt jag då kom hit
Att tigga hjelp. — Jag hjelper mig väl sjelf.

MORDAX.

Nå, nå —
För din skull vill jag väl försöka på.

(De försvinna.)

Ett rum hos Borghino Bruzzi. — Vid ett bord sitter Stephania, sysselsatt med handarbete.

STEPHANIA *(lägger ifrån sig arbetet).*

Ännu ej återkommen! Länge dröjer
Min man, som vanligt. Himlens stjernor redan
Sin frid kring jorden lysa; dagens larm
Nu sofver. Kring de mörka husen smyger
På tå den skygga fridens alf och lyssnar
Vid portarna, om han får träda in,
Som välkänd gäst, uti de stilla kretsar,
Der huslig samdrägt under låga tak
Sin lycka gömmer. Blyg han är och lättskrämd
Af verldens buller. I de rikas salar
Han är en främling, främling är han ock
Der flärdens ambra doftar, lasten frodas
Och dårskap jublar; gästar helst i skuggan
Af landtlig dal, der idoghetens värf
Förkorta dagen, och der hvilans njutning
Vid tarflig härd förljufvar qvällens stunder.
Ack, förr hur var han icke här förtrogen
Med oss uti vår stilla krets! Knappt dagen
Sin låga släckt, förr än Borghino kom
Från sina värf tillbaka, kom att fröjdas

Med mig och sina barn. — —
Hur allt sig ändrat nu: med Naima ensam
Jag räknar här den långa qvällens timmar,
Och sent min make söker hvilans ro.
Se'n Bruzzi blifvit rik, han ej har tid
Att tänka på sitt hem. I verldens hvirfvel
Han dragits in allt mer. En köpmans lif
Är hafvet likt, som bär hans stolta skepp:
Af ständig oro natt och dag det svallar.
Men tyst! man öppnar porten; ändtligen
Borghino kommer. Jag till mötes skyndar.

(Bruzzi inträder.)

Hvad du har dröjt! Jag fruktade, en ofärd
Dig hade drabbat i den sena qvällen.

BRUZZI.

En ofärd? Nej! Jag kommer från markisen.

STEPHANIA *(för sig sjelf)*.

Från Garvi nu igen!

BRUZZI.

Han var charmant!
Markisen var charmant; jag det bedyrar!
Ej minsta drag af stolthet! Ingen skymt
Af hög förnämhet, nej, platt ingen skymt
Stephania, tänk du! vid markisens sida
Jag vandrat hela qvälln i slottets park.

Han har förtrott mig stora framtidsplaner ...
Nog af — du vet att han har dogens öra. —
»Min vän», han sade — ja! »min vän» — just så
Var ordet — »landets lif är handeln; handeln
Ger rikedom och makt; vi derför hedra
Dess stånd och knyta gerna vänskapsband
Med börsens adel» — hör du: börsens adel!

STEPHANIA.

Jag hör han varit artig; dock ej misstyck
Att jag dig varnar. Lita ej på Garvi,
Och när med smickrets söta honingsdagg
Han sockrar sina ord, tro honom minst.

BRUZZI.

Bah! kände du som jag den ädle Garvi,
Ej skulle så du tala. — Vet du hvad
Han sade mig, då jag mitt namn skref under!

STEPHANIA.

Du gick väl ej i borgen för markisen?

BRUZZI.

Var lugn; den borgen skall mig bringa vinst.

STEPHANIA.

Är det så säkert?

BRUZZI.

Jemt du är tillreds
Med dina tvifvel! Du ej känner Garvi.

Du sårar mig, då du på honom tviflar. —
Hvad nu jag dig förtrott, ej något ord
Derom till andra! — Sedan föll vårt samtal
På våra barn. Du vet att unga Garvi
För Naima redan brinner. Några ord,
Som af markisen fälldes om vår dotter,
Ha' låtit mig förstå att en förening
Emellan våra slägter icke skulle
Från faderns sida något hinder möta.

STEPHANIA.

Borghino! ständigt jag din vilja följt,
Och aldrig har jag, ledd af nyckfullt sinne,
Sökt hindra dina planer, — jag ju känner
Hur du i verldens stora pröfningsskola
Din blick har skärpt; — men denna gång allenast
Låt mig få råda. Tro att modershjertat
Ej blott har känslor fått, men ock den gåfvan
Att se med aningens fördolda ögon.
Jag spår att sorg och ofärd skall bli frukten
Af den förening du nu önskar knyta.

BRUZZI.

Att blifva slägt med landets äldsta adel
En ära, som förgäfves eftersträfvats
Af mången i vårt stånd — du nämner ofärd!
Jag vill ej höra sådant tal, Stephania!

STEPHANIA.

Har du ej märkt hur Naimas blickar mörknat,
Hvar gång, fast blott på skämt, du henne brytt
För Brincio Garvi. Sist förlidne natt,
Förrn slumren hade lagt på hennes ögon
Sin tunga hand, hon hemligt mig förtrodde
Sitt hjertas qval. Då fick jag visshet om
Hvad ock jag redan anat. Naimas hjerta,
Det rena, englafromma, är ej längre
Förskonadt från den blinda Gudens välde;
Men älskarn, hvem det var, ej var det Garvi.
Jag nu dig ber: låt henne sjelf bestämma
Sin makes val, — och begges våra hjertan
För dig af dubbel kärlek skola slå!

BRUZZI.

Du vet, Stephania! hur jag gerna lyssnar
Till dina råd; blott bed mig ej att sorglöst
Förakta lyckan, då hon ler mot mig.

STEPHANIA.

Tro ej den lycka som man köpa vill
För priset af sitt eget barns.

(Spilanthes framträder bakom dem och lyssnar.)

BRUZZI.

Och du

Tro ej den lycka som en kärleksdrucken
Och svärmisk mö sig diktar.

STEPHANIA.

Ve den qvinna,
Hvars hjertas skatt som köpeskilling offras
För verldslig flärd!

BRUZZI.

Du sårar mig! Jag tillstår,
Ett sådant språk af dig jag förr ej hört!

SPILANTHES *(på afstånd)*.

De tvista re'n; farväl du ljufva hemfrid!

(Försvinner.)

STEPHANIA.

När några ord dig kunna såra så,
Hur bittert skall din dotter känna då
De djupa sår du ämnar hennes hjerta!
Hör mig.

BRUZZI *(halft för sig sjelf)*.

Jag kom ej hem från mina vänner
Att höra i mitt hus en straffpredikan.

(Går in i sitt sofrum och stänger dörren.)

STEPHANIA.

Borghino, vänta, gå ej! — — Store Gud!
Han undflyr mig och stänger dörren till
Och har ej öra mer för mina böner!
Han vill då i den äfventyrarns armar

Vår dotter kasta! — Nej, det får ej ske;
Jag måste hindra detta steg, om ock
Det skulle kosta mig min egen lycka.
Af Silvio Villamonte Naima älskas, —
Jag redan vet det, och att hon besvarar
Hans hjertas hyllning hon för mig har yppat.
Jag vill med Naima tala. Förr än Garvi
Till henne friat, skall med löftets ring
Hon vara bunden vid den ädle Silvio.

I Genuas katedral. — Till venster ett kapell, invigdt åt den Heliga Jungfrun. Öfver altaret en tafla med Madonnans bild. — Aftonbönen är slutad, och de bedjande lemna templet. Sedan alla aflägsnat sig, inträder Paolo.

PAOLO.

De sista tonerna af vesperklockan
Förklingat redan, skaran lemnat templet,
Och öfverallt en drömlik tystnad hvilar.
Må nu de komma, mina tvenne biktbarn;
Ej någon här skall deras möte se
Och åt förtalets lystnad dem förråda. —
Mig Naimas moder har berättat allt

Om Bruzzis planer och det hårda öde
Som hotar dottren. Att den arma räcka
Min hand till bistånd nu, det är min pligt.

(Silvio inträder.)

Se der är Villamonte! — Var välkommen!

SILVIO.

Min tacksamhet och vördnad, ädle pater!

PAOLO.

Ditt hjertas brud ej länge dröja lär.
Vid hennes sida ödmjukt skall du vädja
Till Helga Jungfrun; edra fromma böner
Hon höra skall och skänka eder tröst
Och kraft att troget för hvarandra lida.

(Går afsides.)

SILVIO.

Ditt hjertas brud ej länge dröja lär,
Han så ju sade, — ack den gode patern! —
O, stilla dig, mitt hjerta! Svallen ej,
J pulsar, så af längtan och af oro!

(Går fram till Madonnans kapell.)

Du heliga Guds moder! För din bild
Jag faller ned. Gjut lugn uti mitt bröst! —
Då dig jag skådar ...
Ah, hvilken syn! Ha drömmar fattat mig?
Månn' väl mitt öga har förlorat kursen

I ljusets haf och seglar efter vinden,
Och kan ej skilja verklighetens land
Och fantasiens hägring från hvarandra?
Det anletet är Naimas! Denna panna,
Den munnen är ju Naimas! — Samma blickar
Af öfverjordisk glans, jungfruligt rena
Och liksom fyllda af en salig bäfvan! ...
Förunderligt! — — Se, Paolo nalkas åter;
Jag spörja vill om också han har märkt
Detsamma. Vördnadsvärde pater! kom
Och säg om mig min syn bedrager. Ser du
I denna bild ej några kända drag,
Som du i verkligheten ofta skådat?

PAOLO.

Om Himlens drottning kunde likna någon,
Som andas jordens luft, nog vet jag då
Hvem denna bilden liknar. Längesedan
Mitt öga märkt, hvad du nu först förnimmer.

SILVIO.

Hvad sällsamt under!

PAOLO.

Som dock lätt förklaras.
Här Naimas moder, sänkt i fromma böner,
Har flitigt knäböjt för den helga bilden,
Då än hon bar uti välsignadt sköte

Sin dyra skatt. Dess ögas intryck verkat
På själen, och tillbaka denna åter
På barnet. Anden är en väldig konstnär:
Han präglar anletsdrag, han målar lynnet
I blickens lågor, som i stämmans ljud.
O, helga moder, är det icke så?
Du vet det du, som lefver i de rymder,
Der ögat skådar i förklarad dager
På tingen ned och tyder ut hvart ord
I denna underbara, dunkla bildskrift,
Som vi natur benämna. — — Men jag hör
Från kyrkans pelargång att fotsteg nalkas ...

SILVIO.

Se der hon kommer! —

(Skyndar emot Naima. Paolo drager sig undan till en annan del af kyrkan.)

Välkommen, älskade! Din ljufva åsyn
Förbyter hjertats qval till himmelsk fröjd.
Jag fruktade ett hinder, att din far,
Kanhända anande vårt möte nu,
Dig höll i hemmet qvar. Din goda moder,
Ej vill väl hon vår lycka hindra, säg?

NAIMA.

Ack nej; för henne jag mitt hjerta öppnat,
Och, huld och kärleksfull, som alltid, hon

Mig lofvat har att för vår lycka vaka.
Men du min fader känner. Mörka planer
Han hvälfver i sitt bröst. Jag redan anar
Hvad han mig ämnar, och att Brincio Garvi —

SILVIO.

Hvad hör jag! Brincio Garvi? Denne lätting?
Säg, Naima, skulle du väl kunna älska
En sådan man?

NAIMA.

O, förr jag ville lefva
Mitt hela lif i nöd och sorg och qval,
Än bindas vid den mannen! — Helga Jungfru,
Beskydda mig!

SILVIO.

Kom, Naima! låt oss böja
För henne våra knän, och under bön
Vår kärlek viga in vid hennes altar.

(De knäböja för Madonnabilden.
Silvio fortfar.)

Heliga Jungfru,
Himmelska drottning!
Hör våra böner; vi fly till dig!
Skydda vår unga,
Bäfvande kärlek,
Lys oss, du stjerna, på villsam stig!

Hjelp oss och led oss,
Lär oss att lida,
Lär oss att hoppas i pröfningens stund.
Hotar oss ofärd,
Vinka oss varning,
Värna, Du mäktiga, vårt förbund!

Kärlek är lifvets
Skönaste blomma;
Men uti jordens kyliga dal
Slumrar hon än i
Bidande knoppning,
Delar sitt lif mellan fröjd och qval.

Kärleken drömmer
Endast på jorden —
Jorden ej rymmer de saligas frid;
Först uti englars
Himmelska parker
Öppnar hon kronan för evig tid.

Heliga Jungfru!
En gång, när döden
Löser den längtande själens band,
Möt oss bland stjernor,
Flytta vår kärleks
Glödande blomma på Edens strand!

(Uppstiga.)

Din hand, min dyra Naima! Denna ring
Jag fäster på ditt finger, att bekräfta
Vårt heliga förbund. Nu gif mig din.

NAIMA.

Den var min moders skänk, då första gången
Jag gick till Herrans bord. — Har jag mitt hjerta
Dig gifvit, har jag vigt mitt lif åt dig,
Så kan jag ock dig lemna detta dyra
Och kära minne. Intet utan dig
Jag är; — du är mitt *allt*, och derför nu
Tag ringen. Ett vi äro, jag och du. —

SILVIO.

Nu, Naima, är du min!

NAIMA.

Och du är min!

SILVIO.

Hvad fröjd, hvad lycka! ... Men du är ej glad,
Du tycks mig tveka. På din panna hvilar
Ett moln af oro. Har din Silvio väckt
Det molnet? Säg mig, dyra ...

NAIMA.

Nej, ack nej;
Men mörka aningar min glädje störa.

SILVIO.

Förtro mig öppet hvad ditt sinne trycker;
Jag ber derom.

NAIMA.

Tror du på andesyner?

SILVIO.

Hvem har väl mätt den djupa evigheten,
Och hvilken menska vågar staka ut
Den gräns som skiljer oss från andars riken?

NAIMA.

Och tror du väl att denna verld som lefver
Der ofvan molnen, denna obekanta,
För menskoögat dolda andeverld,
Hvars port vi kalla grafven, mäktig är
Att blicka ner uti de sorguppfyllda
Förgänglighetens dalar, der vi vandra;
Och tror du att de kära, dem vi sörja
Som hädangångna, kunna stiga ner
På stjernestrimmorna i stilla natten
Och tala till oss?

SILVIO.

Se, der kommer Paolo,
Din ädle biktfar; han besvarar bättre
Än jag den frågan. Men hvad föranlät
Dig så att spörja mig?

(Paolo nalkas.)

NAIMA.

Jo Silvio, hör:
Jag haft en syn — Min biktfar! äfven du
Kom hit och hör — Jag tyckte att Stellaria,
Min syster, som uti sin sköna vår
Togs bort från oss, jag tyckte att hon kom
I snöhvit drägt på stjernans klara stråle
Intill min bädd, då jag mitt *Ave* läst
Och bedt till himlen för ditt väl, min Silvio!

SILVIO.

Du kanske slumrat in, när detta skedde,
Och då var det en dröm.

NAIMA.

Jag vet det knappt;
Men dock det tycktes mig som var jag vaken.

SILVIO.

Hur såg hon ut? Var hon fullkomligt lik
Den hädangångna, eller var dess skepnad
En grafvens vålnad blott, med iskall blick,
Orörlig, hemsk; med dödens färg på kinden?

NAIMA.

Hon var sig lik, som förr, då här bland oss
Hon gick. Gestaltens skepnad, blick och min —
Ja, allt detsamma var som förr; — dock nej,
Ej fullt detsamma, ty en himmelsk klarhet

Ur ögat strålade så underbart,
Att intet jordiskt öga så kan blicka;
Och öfver pannan hvilade en frid,
Så ren som barnets, då vid modrens sköte
Det slumrat in i drömmens himlasyner.
En gyllne ring hon höll uti sin hand
Framför min häpna blick, och i detsamma
Ur ringens rund sköt upp en fager ros.

SILVIO.

O, jag vill tyda denna bild: det var
Vår vigselring, min Naima! Rosen sköna,
Den var vår kärlek. — Säg oss, vise pater,
Om rosen ej betyder kärleks fröjd?

PAOLO.

Den *kan* betyda så; men rosens stjelk
Bär taggar, derför kan den ock betyda
En kärlek, hvilkens fröjd med smärtor blandas.

SILVIO.

Hvad sade hon, när ringen hon dig räckte?

NAIMA.

Ej något ord hon sade, Silvio; stum
Som döden var hon, fast hon log som lifvet.
Jag sporde nu om hon ej säga kunde
Hur snart min lyckas timma skulle slå,
Och när till Silvios brud jag skulle vigas.

Då lyfte hon sin hand och lade fingret
På munnen, liksom engeln der på taflan.

PAOLO.

Det var ett tecken som betyder tystnad:
Ty andeverlden icke lyfta får
Den mörka slöja som vår framtid döljer.

NAIMA.

Och plötsligt, som den kom, försvann min syn.

SILVIO *(till patern)*.

Hvad tror du, pater, var det Naimas syster?

PAOLO.

Kanhända — kanske också hennes *daimon*.

SILVIO.

Hvad menar du; du tror det var ett spöke?

PAOLO.

Nej, spöken äro onda andar, klädda
I dunsterna från underjordens pölar,
Och deras lust är blott att gyckel drifva
Med menskors barn; — det var ej något spöke. —
Hvar menska har en genius fått till ledsven
På lifvets mörka stråt; så trodde förr
De gamle, mången tror det än. En *daimon*,
En *spiritus familiaris* följde
Den ädle Socrates. Hans genius var det

— Så sjelf han sagt — som hviskade till honom
De djupa visdomsord, dem äfven vi
Beundra måste, fast han var en hedning.

SILVIO.

Säll, trefaldt säll, den himlen har beskärt
En sådan skyddsmakt! Lär mig, vise pater,
Hvad jag skall göra, för att mana fram
Min *daimon,* när hans bistånd jag behöfver!
Skall han med böner eller fasta vinnas —
Jag är beredd; fins någon trolldomsformel,
Att honom tvinga, eller någon ört
Med magisk kraft, ack, säg mig?

PAOLO.

Nej, med trolldom
Blott öfver onda väsen kan man herrska;
De goda andar vinner man med fromhet,
Med tro och böner.

SILVIO.

Ack, då vill jag tro
Att denna anden var vår goda *daimon.*
Om det din syster var, visst kom hon, Naima,
För att dig lycka spå.

NAIMA.

Jag fruktar dock
Att något ondt mig hotar.

SILVIO.

Något ondt?
Men säg hvad skäl du har till sådan fruktan.

NAIMA.

Jo hör mig, Silvio: När Stellaria lades
På sjukdomslägret ned, jag ock blef hemsökt
Af samma sjukdom. Systerligt, som förr
Vi med hvarandra delat lekens fröjder,
Nu delade vi plågans bittra qval.
Vi sökte lindra jemt hvarandras smärtor,
Vi tröstade hvarann, hvarann vi lärde
Att tåligt lida, hoppas och fördraga.
En gång, då vi om evigheten talat —
Det var en qväll, när solen hade släckt
Sin glöd i vester, och de gyllne verldar
I eterns strålhaf brunno — gåfvo vi
Hvarann det löfte, att om nu oss döden
Ifrån hvarandra skilde, skulle än
I englars krets den fria anden minnas
Sin syster, som på jorden stannat qvar,
Och med ett troget öga henne följa,
Samt, om en ofärd hotade, då sända
Från andars verld en vink, ett varningstecken,
Att henne rycka från förderfvets branter.
Den syn i natt jag haft, kanhända var den

Ett tecken att ett ondt mig väntar. Säg,
Min gode biktfar du, hvad bör jag tro?

PAOLO.

Min dotter! Ingen dödligs öga mäktar
Att skåda in i himlens dolda planer.
Att tåligt taga mot hvad Han oss sänder,
Om ondt, om godt, det är vår pligt; och den
Som vandrar dygdens väg kan lugnt förbida
Hvad hända må; ty segrens gloria kröner
Hans hjessa dock, när stridens dag är slut. —
Nu låt oss skiljas. Redan qvällens skymning
Har bredt sitt flor omkring oss; här ej längre
Vi dröja få. Farväl! Gud skydde eder
Och sände sina englar att bevara
Er fot för fall!

SILVIO *och* NAIMA.

Farväl!

NAIMA *(i det de aflägsna sig).*

Du gode pater!

PAOLO.

Hur öm, hur god! Jag henne döpt till Naima —
Hon Anima bordt heta; *själ* hon är
I hvarje fiber, denna ljufva flicka!
Må himlen henne bistå! — Svaga qvinna!
Du vet ej hvilken farlig väg du vandrar,
Då du den mörka förlåt lyfta vill,

Som skiljer oss från andars verld. Ej så
Som fordom stiga himlens budskap ner
Till menskors tjäll. För svagt är tidens öga
Att möta strålarna ifrån det höga,
Och mången, som det prof har vågat, fick
Tillbaka vända med förmörkad blick.

(Går åt sidan och stänger några dörrar vid kapellens skrank. Naima och Silvio närma sig kyrkdörren.)

NAIMA.

Farväl, min Silvio!

SILVIO.

Råkas vi i morgon
På festen hos din onkel?

NAIMA.

Ja helt visst,
Och der skall du min fader träffa. Glöm ej:
När glädjens sol har öppnat hårda skalet
Kring menskohjertat, då är såningstiden
För vänskaps säde; då är sinnet mjukt.
Var vänlig mot min far och vinn hans hjerta.
Vi nu må skiljas.

SILVIO.

Naima! Helga Jungfrun
Vårt löfte hört; hon icke vredgas skall
Om dina läppar vårt förbund besegla
Med sitt signet: en kyss till afsked, Naima!

NAIMA.

Tyst, Silvio, ser du helgonbilden der,
Hur liksom hotande på oss han blickar!
I Herrans tempel endast fromma böner
Få öfver läppen smyga — kyssar ej.

SILVIO.

Dock, Naima! icke det förbjudet är
Att kyssa templets egna helgonbilder.

NAIMA.

Men jag är intet helgon!

SILVIO.

Jo, för mig!
Din kärlek vigt mig till lycksalighet
Och öfvat har det undret på min själ,
Att alla jordens lockelser och fröjder
Dervid ha bleknat bort, som nattens stjernor
För morgonsolens eld. Den sådant under
Med mig har gjort, jag dyrkar som ett helgon.

NAIMA.

Min Silvio, följ mig! Ser du månan der
Sig lyfter bland cypresserna de höga:
För månans blick jag mindre fruktan bär,
Än för den blicken ur ett helgons öga.

(De gå.)

Hos Naimas onkel. — Ett rum, hvars öppna dörr leder till en festsal. Dansmusik höres från salen. Brincio Garvi och Pietro del Castro stå vid dörren och betrakta de dansande.

BRINCIO.

Hör, Pietro! Säg, hvad tycker du om flickan,
Som står till höger der bredvid signoran?

PIETRO.

Den rike Bruzzis dotter — »*Genuas ros?*»

BRINCIO.

Ja *Genuas ros.*

PIETRO.

Den flickan är en fågel,
Som vore täck att ha i gyllne bur;
Och lycklig den som här blir fågelfängarn!

BRINCIO.

Rätt så! Och om det mig nu fölle in
Att bli det?

PIETRO.

Hvad! du Brincio? Jo jag tackar!
En slaf åt Hymen *du?* Nu må jag skratta!
Har fjäriln redan tröttnat upp att svärma
För hela blomsterverlden, och vill nu

Hos rosen dröja qvar med domnad vinge? —
Besinna dock, hvad skall väl Mirsa säga,
Din sockerunge, då hon det får veta!

BRINCIO.

För henne saken måste hållas hemlig,
Tills allt är afgjordt, kan du ju förstå.
Har Naima väl jag fått, jag nog skall lugna
Min lilla Mirsa se'n.

PIETRO.

Säg då farväl
Åt ungkarlslifvets glada carneval.
Lägg dina förra vanor bort, kläd om dig
I dygdens tunga drägt — hvad den skall pryda
Dig Brincio! Sälj din kära promenadhäst
För halfva priset; täpp ditt öra väl,
Då du i tysta månskensnatten vandrar
Förbi din Mirsas fönster; — kanske klingar
En stämma ljuf, förförisk dig till mötes,
En snöhvit hand ses vinka. Stackars Brincio!
Du får ej se, ej höra; skynda, fly —
Din glada vår är slut, förbi din frihet!

BRINCIO.

Du Pietro skulle passa riktigt bra
För toffelregementet; mig dock skrämmer
Din målning ej. En narr till man är den
Som ligger, som en slaf, för hustruns fötter

Och lydigt, som den tämda fågeln, kommer,
Då herrskarinnan räcker fram sitt finger.
Tror du jag bjuder Naima mina anor
Och denna glans som pryder namnet Garvi,
För nöjet att få lefva fångens lif?
Nej pass, du! Ej för intet borgarns dotter
Får flytta in i riddarns stolta slott. —
Hon måste lära sig att öfverse
Med mina vanor; lätt det är att blunda. —
För öfrigt, Pietro, skall jag dig förtro
Att min kredit i själatåget ligger
Och ropar efter hjelp. — För Guds skull, hör du,
Ej minsta kny härom till någon menska!

PIETRO.

Du känner mig; var trygg, jag ej dig sviker.

BRINCIO.

Jag guld behöfver; flickans far är rik,
Men fåfäng. Smakar det kanske, att heta
En Garvis svärfar, skall det något kosta.
Hans guld mot mina anor: vågskåln väger
Då jemnt — och begge vinna vi på handeln.

PIETRO.

Men, säg mig, är du viss att flickans hjerta
Är dig bevåget? Visar dess magnetnål
Ej mot en annan pol?

BRINCIO.

Ah, jag förstår,
Du menar Villamonte.

PIETRO.

Har du märkt
Hur deras blickar vid hvarandra jemt,
Som bin vid blommor, hänga?

(Närmar sig dörren till salongen.)

Kom och se!
Hvem dansar der med Naima nu?

BRINCIO.

Hvad ser jag!
Der dansar han med henne andra gången
Se'n mig hon nekat! Detta är dock mer
Än jag fördrar. Jag vill gå in och gjuta
I fröjdebägaren en smula galla.

PIETRO.

Nej, Brincio, stanna, stör ej festens ro!

BRINCIO.

Försök ej hindra mig — jag *skall* ditin,
Om äfven tio händer hölle mig. —

(Hastar in i salen.)

PIETRO.

Att tala ett förnuftigt ord till honom,
Då blodet kokar af passionens eld,

Det är som sjunga visor för den döfve. — —
Hur säll hon sväfvar fram vid Silvios sida,
Den täcka flickan! Liksom aftonstjernan
Bland alla himlens stjernor klarast lyser,
Så hon bland festens alla vackra tärnor.
Hvad qvinligt, mildt behag, som underbart
Ur blickar, drag, gestalt kring henne strålar!
Demantens klara vatten öfverglänser
Det kalla guldets prakt, och qvinlig ljufhet,
Den tjusar mer än idealisk fägring
Och vinner hjertan säkrare än den. —
O, se hur luftigt hon i dansen svingar,
Lik sylfen, dansande i månens skimmer
Kring blomsterfält, så lätt, att silfverperlan,
Som midnattsdaggen hängt på liljans bräm,
Ej rubbas af dess vingbeklädda fötter.
Kring veka midjan kärligt älskarn famnar,
Och flickans arm, som marmor hvit, sig smyger
Intill hans sida; på hans skuldra lätt
Hon hvilar mjuka handen . . . men hvad ser jag!
Den oförvägne Brincio redan vågar! . . .
De vexla ord . . . den arma flickan bleknar
Och skyndar bort . . . de andra begge hitåt
Igenom trängseln hasta . . .

(Silvio och Brincio inträda.)

SILVIO.

Blott med blod
Den skymfen aftvås kan. Jag manar ut er!

BRINCIO.

Hör! Pietro — har man nånsin hört på maken!
Han manar ut mig! *(Till Silvio.)* Vet ni ej, förmätne,
Att jag är adelsman?

SILVIO.

Ni måste slåss!
Om ej, — så ropar jag på öppet torg,
Ni är den fegaste pultron i staden.
Välj vapen!

BRINCIO.

Godt, då vill jag föreslå
Det vapen, hvarmed eder riddarsköld
Är prydd; — låt se den.

SILVIO.

Ni kan håna, hör jag.
(Kastar sin handske i ansigtet på Brincio.)
Der har ni vapnet! Nu, kanhända, slåss ni?

*(Brincio, som i hettan rusar emot Silvio,
hindras af Pietro, hvilken träder emellan.)*

PIETRO.

Ej så! Var lugn; jag ber dig! —

BRINCIO *(mellan tänderna).*

Förmätne! — det skall du med lifvet gälda!

SILVIO.

Nåväl! säg vapnet!

BRINCIO.

Värja.

(Bruzzi nalkas utanför i salongen, stannar vid sidan om dörren och lyssnar.)

SILVIO.

Mötas vi

I morgon?

BRINCIO.

Ja. *(besinnar sig)* I morgon då är helg;

Jag slåss ej på en helgdag. *(för sig sjelf)* Under tiden

Jag lejer mig en säker —

SILVIO.

Nå, om thorsdag?

Vid tornet norr om staden? Klockan fem?

BRINCIO.

Må ske. — Du Pietro blir min sekundant?

PIETRO.

Jag får ej neka, fast jag tycker dock

Förlikning vore bäst.

BRINCIO.

Förlikning?

SILVIO.

Gerna,
Så framt han först vill göra mig sin afbön,
I hennes åsyn.

BRINCIO.

Afbön? Har man hört!
Plebejen glömmer att jag heter Garvi.

SILVIO.

Välan, ni blod vill se; skyll då er sjelf!
Jag skall er visa, så plebej jag är,
Att ingen saklöst gäckas med min heder. —
Hör på, ännu ett ord jag säga vill:
För säkerheten, tag ert stamträd med er;
Kanske ni fäktar bättre i dess skygd!

(Går.)

BRINCIO.

Ha, vänta du, jag skall betala handsken! — —
Svär, Pietro! att mig hämnas, om jag faller.

PIETRO.

Så sant jag heter Pietro, jag skall hämnas!

(De gå. Bruzzi, som lyssnat vid dörren, inträder.)

BRUZZI.

Hur sa' han? Klockan fem, det hörde jag;
Men dagen? Var det onsdag eller thorsdag? —

Jaså, herr Villamonte, med er värja
Ni tänker slita tvisten om min dotter!
Den oförskämde, som kan understå sig
Att vilja duellera med en Garvi —
En riddersman, Markisen Garvis son! —
Hur lyckligt, att jag hörde deras samtal!
Duelln skall hindras; den får ej bli af. —
För Villamonte, från i dag mitt hus
Är stängdt. Med sina ömma kärleksvisor
Förrycker han min dotter. — En duell!
Aha, herr sångare, ni kanske tänker
Med våld att flickan vinna; — f—n så dumt
Att jag ej hörde, hvilken dag han nämnde!

(Går.)

ANDRA HANDLINGEN.

Natt. En smal och dyster gata, svagt upplyst af en lykta. — Brincio Garvi, insvept i en kappa, framträder från sidan. Stannar och ser sig omkring.

BRINCIO.

I denna trakt plär det ej vara ondt om trashankar. Här är hemskt att gå; men, med två pistoler i bältet, kan jag vara lugn. Se der kommer någon.

(En tiggare framträder.)

TIGGARN.

Gif en fattig man en gåfva, signor! Ni är rik och jag är hungrig.

BRINCIO *(tager upp några mynt, dervid han kastar kappan tillbaka, så att pistolerna synas).*

Der har du; men hvad återtjenst gör du mig? Kan du fäkta?

TIGGARN.

Inte med värja, Signor; jag kan bara — *(Härmar med handen en dolkstöt).*

BRINCIO.

Den konsten är ock nyttig.

TIGGARN.

Men inte för er, Signor?

BRINCIO.

Hvem vet?

TIGGARN.

Hvasa'? — Är det något i olag för er, som kanske kan lagas med nålstygn?

BRINCIO.

Kanhända! Är ni säker på handen?

TIGGARN.

Jag har sytt reskläder förr, Signor!

BRINCIO.

Ni har förstått mig?

TIGGARN.

Fullkomligt. Säg blott *när* och *hvem*, och framför allt — *priset*.

BRINCIO.

Jag är ej snål. Känner ni Silvio Villamonte, som bor vid torget derborta?

TIGGARN.

Han, som sjunger så vackra serenader? På hans hufvud rör jag inte ett hår — han sjunger för vackert, Signor! Farväl!

(Går.)

BRINCIO.

Kantänka! Amatör dender! — När banditerna svärma för musik, då gråter satan. — Der i gränden stryker en annan; den vill jag fresta.

(Skyndar inåt gränden.)

Samma kyrkogård som i styckets början. Natt. Fullmånen kastar en blek dager öfver grafvarna. — Spilanthes framträder.

SPILANTHES.

De ha stämt möte här, de unga tu,
Att med hvarandra rådslå. Flickans tårar
Och modrens böner äro fåfängt spillda;
Den gamle narrens ärelystnad gjutit
Ett skal af is omkring hans skrumpna hjerta,
Som nu blott klappar för de högas gunst. —
I natten jag vill speja på dem här.

Det skada är, att ej min mullvad Mordax
Har nys om mötet . . . Tyst, der kommer gasten!
Han sjunger, hör jag: har väl huggit sig
Ett stycke kött igen ur lifvets gryta. —

(Mordax framträder.)

God dag, din fuling! Nå, hur går kommersen?
Hvad har du der? En snäcka, tror jag!

MORDAX.

Släpp,
Låt bli; spill ej ut blodet! När det torkat,
Skall jag ett perlband göra mig deraf.

SPILANTHES.

Hvar fick du det?

MORDAX.

På fältet, der de slogos
Om tärnan vår. — Du kanske vet det redan?

SPILANTHES.

Om jag det vet? Jo men! De nappats dugtigt!

MORDAX.

Jag smög mig dit och ställde mig på lur,
Och skulle just mitt hokus pokus göra; —
Då trädde fram den enes far och skiljde
De yra tupparna. En smula blod
Var allt, jag fick, af hela herrligheten.

SPILANTHES.

Du nog fått mer, om jag ej varskott fadren.

MORDAX.

Jaså, du sjelf! — Du dref då gäck med mig,
När du mig bad om hjelp.

SPILANTHES.

Nej, Mordax, nej;
Men se, jag hade mina skäl; jag visste
Att Silvio är en mästare att fäkta.
Om han nu rännt sin värja i kamraten,
Så hade ju min hela vackra plan
Gått öfver ända.

MORDAX.

Just i segerstunden,
Att så mig plundra!

SPILANTHES.

Mordax, trösta dig
Och sköt hvad re'n du eger. Der vid hörnet
Jag såg en öppnad graf; har någon stulit
Din skatt? Kanhända trötta slumrarn vaknat
Och brutit bojan.

MORDAX.

Bah!

SPILANTHES.

Det är nog möjligt.

MORDAX.

Hvad säger du? Med dessa ord du väcker
På nytt ett gammalt grubbel i mitt sinne.
Spilanthes, svara mig! Du tror väl ej
Att den kan åter vakna, som har somnat
I dödens sömn; att den, som en gång färdats
I svarta vagnen, nånsin vänder åter?
Hur mången gång, när jag i qvällens tystnad
Vid randen af en nyredd graf har stått,
Jag sagt så här: ni arma menskokräk,
Som släpen edra strån till lifvets myrstack
Så ifrigt, som om ni för evigt skulle
I denna boning bygga! Kommen hit:
Se — detta slutet är på edert jubel!
Men då jag, morgonen derpå, fick skåda
Hur solen trädde upp ur hafvets graf,
Som slukat honom aftonen förut;
Då jag om vårn såg skogens späda sippa
Sitt hufvud resa upp ur kalla tufvan
Och le af nyfödt lif i nyfödd fägring;
Då jag såg fjäriln spränga hårda bojan,
Som hösten knöt kring larfvens skrumpna leder,
Och fladdra upp ur skalet, full af fröjd, —
Då sade jag till mig: när lif ur död
Så der kan växa, hvartill gagnar då
Min makt, och hur skall slutet en gång bli

På *mina* öden? Mordax, kanske du
Ock falla skall en gång, som dina offer! —
En gammal gast i skogen mig berättat,
Att många sägner gå bland jordens folk
Om en förfärlig hämnare, som bor
Bland stjernorna och herrskar öfver allt
Som lif har fått; att menskorna han älskar
Och hjelper dem, när de till honom ropa, —
Men hatar oss. Då ryste jag och tänkte:
Kanhända att han hämnas skall de lif
Jag slukat opp, kanhända han mig ställer
En gång till räkenskap för hvad jag gjort!

SPILANTHES.

Bah, slidder sladder! Sagor, Smidda hop
Att skrämma narrar med! Spörj första tiggarn,
Du möter, hvarför han till benen tärs,
Om det deruppe fins en makt, som hör
Hur han af hunger qvider; fråga lammet,
Som dör i ulfvens gap, hvarför den svage
Skall slukas af den starke, om det fins
En hämnare bland stjernor, som du säger.
Nej, du är narrad, Mordax, du är narrad.
Ej lifvet är det yttersta af allt,
Men döden är det. Allt med lifvet börjar; —
Hur kan väl slut och början bli detsamma?
Nej, döden är det sista! Dagen föds

Hvar morgon ur det djupa, kalla hafvet,
På det att du och dina likar, Mordax,
Må njuta hvarje afton af den fröjd
Att solen se i afgrundssvalget stupa;
Och blomman föds på nytt med hvarje vår,
För er, att leka med, och stinga bladen,
Och bryta stängeln, lägga vissnad krona
För edra fötter ned, i höstens dag; —
Att hvar må se hur dödens herrskarmakt
Är starkare än lifvets.

MORDAX.

Rätt, Spilanthes!
Ditt kloka tal mig lugnat.

SPILANTHES *(för sig sjelf).*

Dumma gös!
Hvar lögn, jag kastar ut, han slukar qvickt,
Som fisken slukar mask. *(Högt.)* Du tryggt kan lita
På mig och mina ord; den saken jag
Långt bättre känner till, än skogens gastar.

MORDAX.

Se dit; hvem kommer der?

SPILANTHES.

Aha, der är hon!

MORDAX.

Hvem är det?

SPILANTHES.

Rosen min. — Men vänta — tyst —
Hon är beslöjad — säker är jag inte; —
Det kanske är en ande. Skynda, kom!
Fort bakom sten! — Så der! — Drag undan svansen!

(Naima framträder, höljd af en slöja, den hon kastar tillbaka från hufvudet, då hon kommit fram till Stellarias graf.)

NAIMA.

Nu fall, du mörka slöja! Jag ej längre
Din natt behöfver, för att dölja mig.

SPILANTHES *(till Mordax).*

Jo, ser du, hon det är, Stellarias syster!

NAIMA.

Mig ingen varsnade, då nyss jag mätte
Med andetysta steg min faders gård,
Och ingen hörde falska portens gnissel;
Ty alla sofvo. Kärleken blott vakar,
Och månen der bland sina silfverskyar:
Den bleka lampan, tänd att älskar'n lysa
Till mötet under tysta popplars skugga,
Och lysa sorgens barn, som stappla fram,
Som jag, bland grafvar efter döda fröjder.
Se här är korset, dit mig Silvio bjöd

Till nattligt möte; här min syster hvilar,
Min enda syster — ack, min barndomsfröjd!
Vid månens strimma kan jag namnet läsa:
Stellaria Maria . . . .
Hur grym, hur skoningslös är icke döden!
Det dyraste, oss lifvets engel gaf,
Han röfvar bort från oss åt hungrig graf.
En verld af fröjder med en fläkt han qväfver.
Vårt hjerta lefvande i mulln han gräfver
Med vännen, som han ryckt utur vår famn,
Och lemnar intet, blott den sörjdas namn. —

SPILANTHES.

Det der lär du väl få ta åt dig, Mordax!

MORDAX.

Hvad gör hon nu; hon lutar sig mot korset?

SPILANTHES.

Hon beder, hon med varma tårar fuktar
Den kalla stenen.

MORDAX.

Den förblir dock kall
Och rör sig ej ur fläcken. Pip och sucka
Och gråt och bed — få se om stenen smälter!

SPILANTHES.

Nu åter talar hon.

MORDAX.

Så matt och dof
Dess stämma hörs, som när ur kyrkans grafchor
En vaknad skendöd klagar —

SPILANTHES.

Tyst! — —

(De lyssna.)

NAIMA.

Min fader mig förklarat, att om ej,
Förr'n trenne dagar flytt, jag återlemnat
Till Silvio denna ring, har jag förverkat
Min rätt att längre kalla mig hans dotter.
Nu tvenne dagar redan äro gångna,
Blott en står åter. — Denna natt alltså
Jag skulle slita ur mitt bröst mitt hjerta
Och svika vårt förbund! — O Himmel, styrk mig
Att härda ut i denna kamp! Du vet
Hur djupt min far jag vördar. Som en lilja
I lydnad böjer sig för vindens flägt,
Så har jag böjt mig städse för hans vilja.
Från barnets yra lek, när han befallt,
Jag utan knot mig skiljde; hvad han sade
Det var min lag — jag ingen annan hade.
För mig, näst Gud, var mor och fader allt.
Nu, ack, jag är ej mer den förr jag varit;

Min morgondröm har flytt, min barndom farit;
Och hur min fader än jag älska vill,
En annan dock mitt hjerta hörer till.
Guds moder sjelf i templet vittne blifvit
Hur jag åt Silvio trohetslöftet gifvit,
Hon hört vår bön, hon helgat vårt förbund;
Jag är ju Silvios brud från denna stund. — —
Hvad bröt jag väl, då jag åt honom gaf
Mitt hjertas kärlek? Dagen ingen blommas
Och natten ingen stjernas öga sett
Mer rent och varmt och skuggfritt än min Silvios.
Af verldens mask hans bröst ej stunget är.
Fast arm på guld, omätlig skatt han bär
Uti sin själ; hans riddarbref, ej skrifvet
Af menskor, blef af himlen honom gifvet.
Ej modren Genua närt invid sin barm
En son, för dygd och ära mera varm. —
Och nu man vill att jag skall honom glömma!
Med stränga ord min fader mig befallt
Att älska Brincio Garvi . . . Store Gud!
Hvad vore kärlek, om en sådan man,
Jag älska kunde! Och hvad vore lifvet
Om med en sådan man jag kunde lefva! — —
Hvart äktenskap, der kärlek icke fins,
Det är ett brott mot Honom, som har stiftat
Dess helga lag; det är en lögn, som gömt sig

Bakom rättfärdighetens tron; en orm,
Som ringlar sig kring hvita liljors oskuld
Och kysser dem till döds med giftig mun. —
O! kärleken är lifvet; och att lefva
Förutan kärlek, är att lifvet svika; —
Men trefaldt sviker den som ljuger kärlek
Och hänger lifvets drägt på dödens skuldror!

(Knäböjer vid korset.)

Stellaria, min syster! såge du,
Ack såge du mitt qval och mina tårar,
Du skulle i den tysta natten hviska
Ett vänligt ord, till tröst och kraft åt mig,
Att ej jag måtte digna på min stig.
Men ack, du hör mig ej, din blick är sluten
För jordelifvets qval; i grafvens djup
Ditt öra icke mer min röst förnimmer.

(Nedsjunker i förtviflan mot korsets fot.)

SPILANTHES *(till Mordax).*

Gå fram till henne; låna systerns skepnad,
Som steg' hon upp ur grafven; lägg din mun
Till hennes öra, hviska några ord
Med systerns röst, att hon bör glömma Silvio,
Och älska Brincio Garvi.

MORDAX.

Gå du sjelf,
Så tar det bättre. Skynda bara, skynda!

(Spilanthes träder fram, i svepningsskrud, närmande sig till Naima. I detsamma visar sig en hvit skepnad bland grafvarna i bakgrunden. Vid anblicken häraf ryggar Spilanthes hastigt tillbaka.)

SPILANTHES.

Se, Mordax, ser du! ser du!

MORDAX.

Hvad?

SPILANTHES.

Gestalten
Der borta!

MORDAX.

Ja jag ser den nu. Hvem är det?

SPILANTHES.

Det är en ande . . . Den är ej af våra!
På jorden ej och ej i underjorden
Så fager qvinna nånsin förr jag sett.
Dess åsyn plågar mig; jag vill ta skepnad
Af nattens gast och skrämma henne bort.

(Träder fram, i hemsk skepnad, och närmar sig anden, men vänder genast tillbaka, förvirrad.)

Hvar är du, Mordax?

MORDAX.

Här.

SPILANTHES.

Besynnerligt!
En svindel grep mig, då min fot besteg
Den ljusa strålring, som kring henne skimrar.

MORDAX.

Är hon beväpnad? Blef du sårad?

SPILANTHES.

Nej;
Hon bär ej vapen, är en värnlös qvinna.
Jag icke fattar . . . jag kan ej beskrifva
Hur underligt jag känner mig till mods.

(Beslutsamt.)

Ännu en gång!

(Hastar fram.)

Vik undan för Spilanthes!

(Vacklar och ryggar åter tillbaka.)

Nej fåfängt! Mina sinnen hon förhäxat.
Min styrka sviker mig. — Fördömda gyckel! — —
Nu nalkas hon allt närmare till Naima . . .
Hon sluter sina händer tätt tillsammans
Och blickar bedjande mot höjden . . . Se!
Nu lutar hon sig ner och hviskar något
I hennes öra. Hvad kan hon väl säga? . . .
Men se, hon fins ej mer! — Hon är försvunnen!

MORDAX.

Hvem var det väl?

SPILANTHES.

Jag såg det nog. Men nu
Ej mer derom. Se, gråterskan sig reser
Och blickar kring sig. — Tyst! *(De lyssna.)*

NAIMA. *(Stiger upp.)*

Hvar är jag? Jag min systers röst ju hörde?
Stellaria! .... Det endast var en villa!
Jag drömmer ju! ... Ack nej; uti mitt öra
Än ljuder hennes röst, så välbekant:
"Svik ej din Silvio; trogen blif i döden!"
Så sade hon. O grafvar! hörden J?
"Svik ej din Silvio." Ack, den kära stämman!
Bland tusen röster skulle jag den känna ...
Jag nu ej tvekar!

(Silvio synes i detta ögonblick, hastande fram till Naima.

NAIMA.

Ah, der är du ju!

SILVIO.

Der hjertat är, är lifvet! —

(Omfamnar henne.)

NAIMA.

Hjertat trodde
Att lifvet rymt. Du dröjde länge, Silvio.

SILVIO.

Förlåt mitt dröjsmål, ej jag sjelf det vållat;
Man ställt försåt för mig.

NAIMA.

Hvad ser jag! Blod
Uppå din drägt! Du sårad är?

SILVIO.

Förskräcks ej;
Det är en rispa blott, och han som gjort den,
Ej sårar någon mer.

NAIMA.

Hvem var det? Garvi?

SILVIO.

Ej Garvi sjelf — men kanske dock hans redskap:
En lömsk bandit, som vädrat upp min väg,
Men glömt att muta månen. När från gränden
Han ur sitt bakhåll kom, en silfverstrimma
Ur molnet sprang och röjde för mig skurken, —
Och snabbare min klinga var än hans.
Han föll; men, fruktande ett nytt försåt,
Jag tog en omväg, och då gick jag vilse.

NAIMA.

Haf tack, Du vakande Försyn, som skyddat
Min älsklings lif!

SILVIO.

Du ser, min dyra Naima,
Hur himlen är oss huld. — Låt nu mig höra
Om den, som blef din jordiska försyn —
Din fader — någon huldhet än har qvar
Emot sitt barn, se'n Garvi honom fångat;
Säg, har du lyckats än att tina upp
Med dina böners eld hans hjertas vinter?

NAIMA.

Ack nej, ack nej! Sin dotter har han invigt
Till offer åt den olycksfulla makt,
Som honom tjusar, och — jag anar det —
Som i förderfvet skall oss alla störta.
Min fader glömt att äfven han har älskat
En gång som vi. Nu åren kylt hans eld,
Och dimmig höstvind härjat blomsterfältet
Uti hans bröst. Han ej förstår vår kärlek;
Han tror att man med hjertat leka kan,
Som barnet med sin boll, och kasta det
Och ta det åter, allt som nycken vill.
Nu fordrar han att jag skall glömma dig
För Brincio Garvi . . . O, jag förr vill dö
Än svika dig, min dyre, trogne Silvio!

SILVIO.

Du ljufva flicka! Gud som skapat har
Ditt rena, varma hjerta, är ej Han

För mer än fader? Med oändlig kärlek
Han ser till oss och skall oss seger gifva
Till slut, blott vi hvarandra trogna blifva. —
Här, Naima, här invid din systers graf
Låt oss vårt heliga förbund förnya.
Böj knä med mig, du älskade, och hör
Min dyra ed:

(De knäböja.)

Hvarthän mig ödet för,
Jag svär att aldrig från min trohet vika,
Jag svär, min Naima, att dig aldrig svika!

NAIMA.

Och hör du mig, — och du som hvilar här
I grafvens sköte — om din andes öra
Från englars krets en jordisk röst kan höra —
Stellaria! vid ditt dyra stoft jag svär
Att Silvio trogen bli i alla öden,
I lust och nöd, i lifvet och i döden! — —

(De resa sig.)

SILVIO.

Och nu, min Naima, jag dig säga vill
Hvad jag beslutit, att din fader vinna.
Ej Villamontes namn för honom klingar
Så bra som Garvis; inga anor har det
Och ingen riddarsköld, med lagrar prydd.

Men ofta svärdet smidde riddarns krona; —
Det nu skall smida den åt mig. Jag lemnar
Mitt fosterland och ut i kriget drar.

NAIMA.

Och mig du lemnar åt förtviflan qvar!

SILVIO.

Nej, säg ej så. Förtvifla ej, men hoppas; —
I hoppets vår all framtid skönast knoppas.

NAIMA.

Ack, skiljd från dig, jag ingen framtid har! . . .

SILVIO.

O gråt ej, dyra Naima! Dina tårar
Till trånsjukt vemod löser upp min kraft
Och byter min förtröstans segersånger
Till maktlös klagan — Naima, gråt ej så!
Nej fatta mod! Det bleka tviflet är
All lyckas fiende; vår kraft det splittrar
Och stänger vägen, som vi vandra på.
Der tviflet flytt, är segren hälften vunnen:
Förtrösta blott, och du skall målet nå!

NAIMA.

Nåväl, jag hoppas vill på goda öden;
Mig lofva blott att ej i kriget gå, —
Der möta faror dig, der väntar döden.

SILVIO.

Men går jag ej, så blir du Garvis brud.

NAIMA.

O Gud! — —

SILVIO.

Vi måste skiljas på en tid, min Naima;
Vårt öde fordrar det.

NAIMA.

Men fins då ej
En väg till lyckan här uti ditt hemland?

SILVIO.

Ack nej; der fridens dufva bygger bo,
Der grönskar ej för krigarn någon lager.

NAIMA.

Dock säg mig, kan väl lyckan nånsin skapas
Af menskors ofärd? — Kriget är ett brott
Mot himlens bud: "I skolen såsom bröder
Hvarandra älska."

SILVIO.

Ja, ett brott af den
Som manar krigets afgrundsmakter fram
Af lystnad efter våld på fredlig granne;
Men kriget heligt är, när det sin gissel
Mot ondskan svänger, när dess åska ljungar
För menskorätt. Jag ej den lager söker

Som under brottets röda fana gror —
Den höjer ej, den sänker menskovärdet —;
En annan fana fins: hon snöhvit är,
Och bilden, som uppå sin duk hon bär,
Det är en *vågskål*, sömmad öfver svärdet. —
Du vet, i öster rasar nu en strid,
Der korset kämpar hårdt mot Islams måne,
Och gamla kejsarstatens frihet hotas
Af Asiens vilda horder: dit jag går
Att lagrar vinna. — Du Alfonso känner,
Min barndomsvän och trognaste kamrat;
Han följer mig och mina öden delar.

NAIMA.

Min Silvio! dig betänk ännu en gång! —
Af hemska aningar min själ förskräckes:
Mig tycks som hörde jag de dödas stämmor
Ur grafvarna omkring oss: "tro ej lifvet —
Det är en sky som far, en våg som rullar!
Som du, vi på dess löften byggt en gång;
Men dock vi blefvo alla grymt bedragna."

SILVIO.

Ack Naima! menskan ej sitt öde vet;
Vi kunna dö, hvar helst vi oss befinna.
Mot purpurhyendet i gyllne slott
En konung bleknar ned för dödens kyla;

På halmen silfverhårigt armod stammar
Sin sista bön; den rike och den arme
Till samma mål gå fram på skiljda vägar.
Så hög, som låg, på knä i böner ligger
Vid framtids fötter och om nådbröd ber;
Hvar menskas lefnad — om man noga ser —
Det är en vandrare som går och tigger.
Vi se blott dag som är, ej dag som stundar;
Först när den varit, se vi hvad den blef.
Vi tro dock gerna på dess löftesbref,
Och i dess solsken hoppets frö sig rundar. —
I fjerran hör jag re'n min lycka mana!
Jag lyda vill — jag skall, jag måste gå.
Med bragders säde jag mitt fält vill så,
Och till min brud med svärdet väg mig bana.

NAIMA.

Men *om* din väg den gränsen skulle nå,
Der menskor mer ej tvista eller strida —

SILVIO.

Hvad mer? I stjernors krets jag vill dig bida,
Bland englars skaror skall vårt bröllopp stå. —

NAIMA.

Ditt tal jag älskar, ty det mod mig skänker
Och kraft att gå mot lifvets mörka öden;
Men när jag tänker på den grymma döden,

Ett nattligt moln omkring min själ sig sänker.
Du här är min — men *der?* ... Ack hvilken tyder
Oss andeverldens gåtor; hvilken vet,
Hvad obekanta krafter anden lyder
I detta lif, hvars namn är evighet, —
Dit aldrig menskoöga vägen funnit,
Och derifrån ett gensvar aldrig hunnit?

SILVIO.

Så har ock jag ibland med oro grubblat
Och tänkt på evighetens dolda öden;
Men mig en röst då sagt: er kärlek är
Ett barn af Gud, om den är ren och trogen;
Det barnet skall er föra till sitt hem,
Till klara himlakällan, der det funnit
Sitt eget lif; der skall det böja knä
Inför sin fader, bedjande för er
Med späda händer, ödmjukt knäppta samman;
Och nåd skall gå för rätt, och Gud skall säga
I godhet till er kärlek: vig du dem
Till evig fröjd i deras nya hem.
De äro ett i känslor och i vilja; —
Hvad kärlek bundit, himlen ej skall skilja.

NAIMA.

Ja, Silvio, ja!
Hvad kärlek bundit, himlen ej skall skilja! —
(Tornklockan slår.)

Hör klockan slår! Ack tyst, du mörka gast,
Som vill mig bort ifrån min lycka skrämma! —
Det öfver midnatt är: mig fasa griper!
Vi måste skiljas nu. O, ve oss, om
Nyvaknad morgons spejarblick oss funne
Tillsammans här! I första fläkt, som drog
Sin anda, skulle han för verlden då
Med giftig tunga om vårt möte sqvallra.
Vi måste skiljas nu, fastän jag knappt
Har makt att slita mig ifrån ditt famntag.

SILVIO.

Ack dröj; ännu en stund du dock må bida!

NAIMA.

O dröjde tiden i sin gång också!

SILVIO.

Jag glömmer tidens välde vid din sida!

NAIMA.

Men tiden dock befaller oss att gå.

SILVIO.

En kyss till afsked ej du neka må.

NAIMA.

Jag än ej lärt mot hjertats röst att strida.

(Paus.)

Tyst, någon kommer!

SILVIO.

Nej, det var en vind,
Som kysste lunden.

NAIMA.

Det var morgonvinden!

SILVIO.

Nej, morgon sofver än. O, må han drömma,
Och evigt sig i sömnens armar glömma!

NAIMA.

Ack nej, han vaknat; stjernan bleknat har.

SILVIO.

Jag ser blott stjernor två: ditt ögonpar!

NAIMA.

Se, blodröd morgon re'n på fästet tågar!

SILVIO.

Det natten är, som nu af afund lågar.

NAIMA.

Ack nej, det dagen är, fast *natt* för mig! —
Farväl, min Silvio; blif för evigt min!
Ej jordisk makt skall våra hjertan skilja!

SILVIO.

Vårt band är starkt, som kraften af vår vilja.
Farväl! I lif och död jag blifver din!

(De gå åt skiljda håll. Spilanthes och Mordax framträda.)

BEGGE (*hånskrattande*).

Ha, ha, ha, ha!

SPILANTHES.

Det var nu löjligt med besked!

MORDAX.

Hvad pjunk!

SPILANTHES.

Hvad ömklig klagolåt!

MORDAX.

Men hörde du
Hur svärmarn talte om en mäktig Gud,
Som bor i stjernors krets bland englars skaror,
Och om ett lif, hvars namn är evighet;
Och hur han hoppas att ej dödens hand
För evigt skall dem skilja?

SPILANTHES.

Ja, jag hörde
Hvartenda ord af deras dumma pjoller.
Deråt jag skrattar blott; men hvad som dock
Förargar mig, är det, att i sin drömverld
De äro lyckliga, de der, långt mer
Än vi med all vår säkra verklighet.

MORDAX.

Och det du lida kan, Spilanthes?

SPILANTHES.

Nej,
Vi skola störta deras vackra luftslott.

(Han hvisslar i fingrarna. En ande framkommer.)

ANDEN.

Jag hört din kallelse; hvad fordrar du?

SPILANTHES.

Kakotes! Kan du ympa rost i liljor?
Kan du förgifta ädla rosors doft
Och yngla ormägg uti dufvors reden?

KAKOTES.

Jag kan!

SPILANTHES.

Kan ock du kläcka mask i oskulds hjerta?
Kan du förmörka själens spegeldjup
Och lägga frost i känslans rosengårdar?

KAKOTES.

Jag kan!

SPILANTHES.

Kan du på unga sinnets lätta vågor
Passionens ilar väcka? Kan du fostra
En orm, som, född till lif i lustans dy,
Sig frodar under flärdens feta ogräs,
Tills den i mörka ringlar vuxit kring
Det sjuka, blödande, förtärda hjertat —
Den svaga borg, der lifvets ande tronar?

KAKOTES.

Jag kan!

SPILANTHES.

Så följ den svärmarn då, som vandrar der.
Spänn upp, att börja med, hans djerfva segel
För medgångs vind, så att han hemmet glömmer
Och tärnan sin. Låt lyckan honom rusa
Med bräddfull bägare; och då han tror
Sig henne riktigt ega — då pass på:
Vänd ut och in på hennes fagra skepnad;
Smyg sedan i hans hjertas öppna sår
Förtviflans gift. Begagna alla medel —
Om goda eller onda, lika mycket!
Se, godt kan alstra ondt, och ondt kan blifva
Ett frö till godt; det blott beror af sättet
Hur man dem nyttjar. Menskolifvets åker
Bär många säden, allt som marken odlas. —
Om du mig skaffar denna mannens själ
Inom ett år, jag rikt dig skall belöna;
Men på hans kropp får du ej lägga händer;
Den saken hör en annan till, förstår du.

KAKOTES.

Förstår. Hvad värde har en jordklimp!

SPILANTHES (*pekande på Mordax*).

Tst! —

Se här har du en trollstaf; nyttja den.

KAKOTES.

En staf? Behöfs ej! Gif mig blott ett halmstrå;
Det är tillfyllest, att en menskosjäl
Utur dess jemnvigt rubba.

SPILANTHES.

Skynda nu!
Du har min mening väl förstått?

KAKOTES.

Förstått!
(Försvinner).

SPILANTHES.

Fast här en illslug makt mig hindrat, dock
Till slut jag segra skall. — Må nu vi skiljas,
Ty dagen tränger på.

MORDAX.

I nattens sjö
Slog fisket fel; det kanske lyckas bättre
I dagens klara ström.

SPILANTHES.

Nej, menskofiske
Går bäst i mörkret, medan verlden sofver.
I nattens djup, likt afgrundsyngel, bada
Sig helst de heta lidelser, och månen
Har vida mer än solen att förtälja
Om menskohjertats frestelser och strider.

MORDAX.

Se, nyfödd morgon redan öppnar ögat
Der borta mellan kronorna i öster,
Och solens strålar äro åter snart,
Att resa upp de sömnbetyngda blomstren
Och väcka lif i trädens slutna knoppar
Och gräsens dufna strån. — Fastän jag flyr,
Af rädsla är det ej jag solen skyr!

(De försvinna.)

— — —

Utanför Naimas boning. — Den bleka morgondagern kläder ännu allt i halfdunkel.

———

SILVIO *(sjunger, accompagnerande sången på en mandolin).*

Jag älskar dig! Vid dagens varma lågor
Och nattens kärleksdröm, vid stjernors här,
Vid jordens alla blomster, hafvets vågor
Och vestanvindens vårsång dig jag svär:
Du är mig kär!

Du är mig kär! Så länge lifvet gjuter
Sin sol omkring mig, i sin gyllne skrud,
Jag andas dig, jag dig i hjertat sluter
Och famnar dig i mina sångers ljud,
Min dyra brud!

Min sköna brud! Hvad himlen sammanknyter
Till evig endrägt, intet herrskarbud
Och ingen menskovilja sönderbryter. —
I döden är du min, och min hos Gud,
Min trogna brud!

(Balkongens fönster öppnas, och Naima visar sig.)

NAIMA *(med sakta röst)*.

Haf tack, min ljufva näktergal!
Din röst är mig så kär!

SILVIO.

Kom ner, min fagra ros! Mitt qval,
Min längtan mig förtär!

NAIMA.

Ack fåfängt till din bön jag lyss;
Jag kan ej komma ner.

SILVIO.

Har rosen ej till lön en kyss,
Då näktergalen ber?

NAIMA.

Ack, rosen fången är; — — hon nu
Sin syster sänder dig.

(Tager en ros från en närstående blomstervas, kysser den och nedkastar den till Silvio.)

Kyss hennes purpurläppar du,
Så kysser du ock mig.

(Silvio tager emot rosen och öfverhöljer den med kyssar. Naima har härunder dragit sig tillbaka och tillslutit balkongens fönster. Silvio går.)

TREDJE HANDLINGEN.

Hos Bruzzi. — Naima, hållande ett bref i handen, sitter inbegripen i samtal med sin mor.

NAIMA.

Ett år förgått se'n Silvio drog i kriget,
Och redan ärans krans han vunnit har.
Ack, moder, hur mitt hjerta slår af stolthet
Vid tanken på min Silvios hjeltebragder!
Och honom skulle nu jag svika — honom,
Som gått att trotsa krigets alla fasor,
För att en gång få kalla mig sin brud! —
I går min fader åter med mig talte
Om Brincio Garvi. Se'n en tid jag trott
Att han den saken hade glömt.

STEPHANIA.

Ack nej;
Men du ju vet, markisen varit bortrest
Till kejsarstaden.

NAIMA.

Är han återkommen?

STEPHANIA.

Ja, så din far har sagt mig.

NAIMA.

Ack, om der
Han stannat qvar för alltid!

STEPHANIA.

Dogens uppdrag
Han redan fullgjort: kejsarn har fått pengar,
Att underhålla kriget med. Jag fruktar,
Din far har ock sin hand i den affärn;
Ty se'n markisen kommit åter, Bruzzi
Hos honom sent och tidigt gör besök.

NAIMA.

Du goda, hulda moder! Tröttna icke
Vid mina böner; sök min far beveka,
Och rädda mig!

STEPHANIA.

Min dotter, du ju känner
Hur högt jag älskar dig, och att din lycka
Som lifvet är mig kär, ty den förutan
Ej någon glädje för mitt hjerta gifves.
Med böner och med tårar har jag sökt
Beveka Bruzzis sinne; men förgäfves!
Din fader, som förut så tåligt hörde
På mina ord, hur är han ej förändrad,

Se'n inom Garvis tjusningskrets han kommit:
Han tänker blott, han lefver blott för Garvi.
Jag skall dock än en gång med honom tala
Och strida för min dotter. — Der han kommer!
Gå, Naima, lemna oss allena. — —

(Naima går. Bruzzi inkommer.)

BRUZZI.

Jag går till hamnen, att bese mitt skepp,
Som kommit från Levanten. Skulle någon
Mig söka, är jag åter om en timma...
Men det var sant: jag måste först besöka
Min vän markisen. Är han ej i sta'n,
Så far jag ut till villan hans; och då
Jag träffas icke förr'n i afton.

STEPHANIA.

Bruzzi!
Ej misstyck att jag än en gång dig beder.
Låt fara dessa planer, som du hyst,
Att med vår Naima Garvis son förena.
Slå tankarna på Brincio ur din håg;
Han passar ej till make åt vår dotter.

BRUZZI.

Han passar ej? En Garvis son ej passar
Till make åt en Bruzzis dotter! Detta
Är tanklöst joller; och jag ber, Stephania,

Låt mig ej sådant höra från din mun!
Markisen kunnat säga: *borgarns* dotter
Ej passar till gemål åt *riddarns* son;
Men bättre dock han tänker; ty han vet
Att börd och rikdom höfvas väl hvarandra.
Hvad är man utan guld och äradt namn?
En bortglömd, maktlös, kallt förtrampad mask,
Som ingen ser åt, ens, och ingen aktar.

STEPHANIA.

Ej guld och ära ensamt äro nog
Att lyckan skapa. Liksom dalens blomster
Ej får sin näring blott af jordens safter,
Men ock af himlens sol och daggens svalka,
Så vill ock lyckans planta blifva närd
Af hjertats rena fröjd och sinnets frid,
Om den skall lefva. Naimas ömma hjerta
Är ej för Garvi skapt. Från verldens larm
Och tomma glittér hennes själ är vänd;
För hennes rika känslor fins ej näring
Vid flärdens bröst; der skall hon vissna bort,
Lik bruten lilja. Hör mig, jag dig beder!
För barnet modren beder! — Naimas hand
Du lofvat bort, men icke hennes hjerta.
Nu är ju *hennes* tur att yttra sig;
Ty hand och hjerta måste följas åt;

I annat fall blir äktenskapet falskt,
Och sorg blir första barnet. Bruzzi, hör mig! —
Har icke ryktet redan oss berättat
Hvad framgång Villamonte rönt i kriget;
Hvem vet om ej en dag det namnets glans
Skall öfverstråla Garvis. Klokast vore,
Så tyckes mig, att ej för mycket brådska
Med sådan vigtig sak. Bestäm en tid —
Tre år; — och skulle Villamonte då
Ej vara här tillbaka, prydd med krigarns
Och hjeltens äretecken, inför hvilka
Den stolta bördens tomma glans förbleknar,
Så är ju tid ännu att tänka på
En annan make åt vår stackars dotter. —
Borghino! Om jag nånsin varit älskad
Af dig, och om ännu en enda gnista
Af denna kärlek lefver i ditt bröst,
Så beder och besvär jag dig dervid,
Att du mig nu till viljes gör. — —

BRUZZI (*efter något besinnande*).

Nåväl!

Din vilja må då ske: ännu ett år
Jag dröja vill med Naimas giftermål.
Om Villamonte vinner under tiden
Den höga rang, som honom värdig gör

Att med en Garvi täfla om vår dotter,
Han henne ega må; men om han ej,
Se'n detta året har tilländagått,
Är åter här, då vill jag icke längre
Förhala tiden i bedräglig väntan.
Är nu du nöjd?

STEPHANIA.

Fastän till mer än hälften
Du tiden knappat in, jag får mig nöja
Med hvad som återstår; ty ryktet sagt
Att Silvio re'n vid kejsarhofvet vunnit
En sådan gunst, att mången ser med afund
På främlingen. När afund börjar växa,
Har lyckans sol gått upp; — det är så visst
Som att det åter blifvit solrik vår,
När lagern blommar, näktergalen slår.

En afrättsplats. — Det är stjernklar natt. — Mordax går af och an, plockande förtorkade växter och vittrade ben, dem han lägger tillsammans i en hög. Talar härunder följande.

MORDAX.

På plantan äter djuret, på djuret menskan,
På menskan lustans gift och hatets galla.

Allt äter upp och ätes. Mig alla tjena.
Hur djupt, hur högt de fly, jag når dock alla.

(Sätter sig på en sten och ser mot stjernorna.)

Men nattens silfverögon der upp i rymden,
Hvem rår om dem, hvem släcker deras låga?
Jag ser dem stundom falla; men hvar de hamna,
Hur skall jag få ett svar på denna fråga?

(En läderlapp kommer flygande. Mordax far upp och nappar tag i honom.)

Nu knep jag dig, min dufva! Om du vill lefva,
Så flyg dit upp till nattens ögon klara,
Och forska ut hvad väsen, som ur dem blicka,
Och stjäl hit ner till mig ett enda bara.

Mig lyster se, om lifvet der ofvan molnen
Ej liknar det som här omkring mig krälar.
Fins der en Mordax också, bjud honom till mig.
Hur ljuft det är att träffa syskonsjälar.

Se så, du luftens råtta! far af som pilen,
På vindens fåle rid igenom natten.
För ut hvad jag befallt dig; jag annars hämnas.
Förglöm ej, råtta, jag är mästerkatten.

(Släpper läderlappen, som svingar upp i luften, under ett pipande utrop.)

LÄDERLAPPEN.

Tack, kisse, skall du ha'! Ha, ha, ha, ha!
Mej får du inte! — —

(Spilantes framträder.)

SPILANTHES.

Se, Mordax här?

MORDAX.

Ja, här och öfverallt,
Der något är att skörda.

SPILANTHES.

Du är ensam?

MORDAX.

Åh nej *(Pekar på de hopsamlade benen):* der är mitt sällskap. — — *(Vill gå.)*

SPILANTHES.

Pst! Mordax, hej! Har du sett till Kakotes?
Vi ha stämt möte här i afton.

MORDAX.

Nej;
Ej något lif jag sett, förutom den
Som fladdrar der. *(Visar på läderlappen.)* —

(Spilanthes hvisslar i fingrarne. Läderlappen sänker sig och flyger i allt smärre ringar omkring dem, till dess han slutligen slår ner bredvid Spilanthes. Han är i detsamma förvandlad till Kakotes.)

SPILANTHES.

Jag ser att du är punktlig!

KAKOTES.

Till din tjenst. —

Jag följde med stormens vilda spann,
Jag tio mil i minuten hann.
På vägen slog jag tre kyrktorn kull,
Sju skepp jag sänkte med gods och gull.
Ett slagfält for jag förbi: det var
En lust att se hur man lagrar skar.
De menskokräken, som skryta så
Med brödrakärlek! Jo, ser man på
Hur ömt de älska hvarann! Så sällt
De kysstes der på det vida fält,
Att sjelfva helvetet genljud gaf.
Det hela land var en enda graf.
Hvad blod och slitande jemmerskri
Och mord och brand, hvar jag drog förbi!
Der gingo prester i helgad skrud:
På begge sidor man bad sin Gud
Om hjelp att hugga hvarandra ned.
Jag tycker om denna vackra sed! —
För resten, om man ej lefde så —
Hvad skulle väl korparna lefva på?

SPILANTHES.

Hur går det med vår hjelte?

KAKOTES.

Hjelte är han!
Han slåss och stormar fram, som en kanalje;
En stackare, för resten: törs ej ta'
Ett enda steg till höger eller venster,
Som strider mot hans ära eller dygd.
Den gamla skölden samvete han bär
Beständigt med sig, som en munk sitt radband,
Och bakom den han flyr, så snart det gäller
Ett litet knep, en lek i lustans tjenst.
Två gånger han af kejsarn har belönats
Inför armén. Vid hofvet är han firad;
Ser bra ut, i sin krigardrägt: för qvinnor
Är sådant nog att dem till yrsel bringa.
Re'n mången fager mö vid kejsarhofvet
För honom lågar, går i månskenstankar
Och tynar bort, som ros med sårad hjertrot;
Men ännu dock hans kärlek hänger fast
Vid barndomsvännen, som en svamp vid trädet.
Jag lagt ut krokar för vår unga hjelte:
Jag än i kriget, som en stridskamrat,
Har honom följt och hetsat upp till svindel
Hans ärelystnad, än till munk förklädd,
Jag honom biktat, och försökt att länka
Hans sinne in på grubblets skumma vägar.
Ty vill en själ man binda, skall man först

Slä dunster i dess öga, att det ej
Kan sken från sanning skilja. Har man sedan
Tillreds det gamla nät af *om* och *men*
Och *hvarför* och *kanhända*, då är kaxen
Snart fångad, han så väl som rädda mesen. —
Se'n nu vår hjelte vunnit ryktets glans,
Han längtar hem, att vinna få sin sköna;
Men än jag ger ej tappt...

SPILANTHES.

Du pratar bra,
Men handlar illa. Ej att fuska bort
Min sak, jag sände dig. Hvad har du gjort,
Den långa, dyra tiden? Jag dig borde,
Till straff, vid kustens bränning nita fast,
För trenne år, med gapet vändt mot vågen,
Att dricka saltskum. Der du finge skrätla
För fiskarna om dina drömda bragder.
I Ætnas svalg jag kunde slunga dig,
Om jag det ville. Der du borde ligga
En menskoålder, tills du torkat hop
I svafvelångan till ett rödgult pulver.
Men jag vill vara mild, om du dig bättrar. —
Se så: nu blir du här och vakar öfver
Så Bruzzis hus som Garvis, att de frön,
Jag utsått, bära frukt. Håll Bruzzi fast;

Se noga till att han ej drages från mig
Af dottrens eller makans klagovisor.
Hans öra slå med döfhet för hvar bön,
Hans hjerta söf med ärelystnans trollsång.
Ve dig, om du på nytt min sak förfuskar! —
Jag går nu sjelf att leka med vår hjelte.
Ett år ännu hans hemfärd skall fördröjas; —
Han se'n må komma. — Flink på foten nu!

(Kakotes försvinner.)

MORDAX.

Ha, ha!

SPILANTHES.

Du skrattar! Hvaråt skrattar du?

MORDAX.

Åt dina stora ord och små bedrifter.
Jag börjar tro, du lyckas lika bra
Med älskarns fångst, som förr med älskarinnans
Vid grafven — mins du?

SPILANTHES.

Kalla mig en mask,
Ett får, en mes, en narr för alla narrar,
Om ej, förr'n tretton månhvarf runnit ut,
Jag har på hjeltens lycka gjort ett slut. —
Hör på, har du en gång med sunnanstormen
På lustfärd ridit, då han, trött att tumla

Den vilda gångaren i öknens sandhaf,
Sin kosa tagit öfver hvalars djup
Och sprängt bland fjällen upp, i norr, att svalka
Sin glöd bland alpers snö; du då kanhända
Har stannat med ditt öga på den klippnejd,
Der mellan mörka, söndersprungna hällar
Det gamla röfvarnästet Montecávo
För verldens blick är gömdt?

MORDAX.

Jag nejden känner
Se'n långt tillbaka.

SPILANTHES.

Der var utgångspunkten
För mig, och dit jag måste vända åter,
När slutad är min sändning. Sök mig der,
Då månen tretton gånger genomlupit
Sin banas krets, — på samma tid och stund
Som nu. Der råkas vi; tilldess farväl!

(De försvinna.)

Hos Brincio Garvi. — Det är morgon. — Pietro del Castro inkommer.

BRINCIO.

Se, Pietro redan ute! Hvilken trollmakt
Har ryckt dig upp så brådt ur sömnens famn?
Knappt dagen har fått på sig sina tofflor.

PIETRO.

Jag önskade han aldrig fick dem på sig!

BRINCIO.

Hur så? — Aha! Förstår! Du hade otur
I sista nattens äfventyr.

PIETRO.

Mitt öga
Ej blundat se'n vi skiljdes. Sådan otur
Jag aldrig haft på spel, som denna natt.

BRINCIO.

Än jag då! Ser du, börsen tom till botten!

PIETRO.

Kan du ej hjelpa mig, jag är förlorad.
Jag måste sätta om i denna dag
Sjuhundra Scudi. Skaffar du mig dem,
Jag gör dig hvilken återtjenst som helst.

BRINCIO.

Sjuhundra Scudi! Hvar skall jag ta' dessa,
Som sjelf i skuld är drunknad? ... Dock, jag skaffar
Dig denna summa, om du gör åt mig
En tjenst tillbaka.

PIETRO.

Säg blott hvad du fordrar.

BRINCIO.

Du känner ju Spirano, den der skrifvarn
På Bartilas kontor: jag hört berättas,
Att han är slägt till den agent i Wien
Som sänder Villamontes bref till Naima.

PIETRO.

Jag känner honom, och jag vet att han
Är just densamma, som till älskarinnan
För fram hvartenda bref.

BRINCIO.

Förträffligt, Pietro!
Men säg mig nu, månn' tro att han kan mutas
Att hålla undan brefven på en tid?

PIETRO.

Han är en fattig sate, går och svälter;
Och falk, som hungrar, är ej svår att tämja.
Försträck du mynt, så svarar jag för mannen. —

Men har du inte löfte fått af fadren
Om flickans hand?

BRINCIO.

Jo visst.

PIETRO.

Må Villamonte
Då skrifva bref hur mycket han behagar;
Ty Naima blir ju din i alla fall.

BRINCIO.

Det är ej säkert, Pietro; se'n en tid
Det börjat att se mörkt ut med den saken.

PIETRO.

Hur så?

BRINCIO.

Jag tror att hin fått makt med gubben;
Han tycks ha ångrat sig. För några dar se'n
Till far min sade han, att han vill dröja
Med dotterns giftermål.

PIETRO.

Aj aj, för tusan!
Det var en korg helt enkelt!

BRINCIO.

Vet du hvad:
Jag anar att den slyngeln Villamonte

Här åter kommit mellan. Man berättar
Att han i kriget vunnit vackra lagrar
Och sjelfva kejsarns gunst. Kantänka väl,
Herr öfversten med sina epåletter
Och granna stjernor — generaln in petto!
Jo jo, det smakar att få sådan måg!

PIETRO.

Förbannadt dumt! Men kan då intet göras,
Att kyla af, en smula, deras feber?
Har ingen om vår färska hjelte sport
Ett enda äfventyr, som, väl broderadt
Med någon lämplig tillsats, kunde tutas
I flickans öron?

BRINCIO.

Jo, jag hört berättas
Att han i en batalj blef sårad svårt,
Då en af kejsarns gunstlingar han frälste
Från fångenskap, och att den fångnes syster
Af dödlig kärlek för befriarn lågar.

PIETRO.

Bravissimo! Och du det nämnt för Naima,
Med tillägg, du, att hennes trogne Silvio
I kärlekssnaran lupit? Säg? hvasa?

BRINCIO.

Ja det var klart! Men derför är ock nödigt,
Att alla bref från honom hållas undan.

PIETRO.

Jag fruktar dock hon ej sig låter narra;
Ty qvinnan, då hon första gången älskar,
I älskarn ser ett ideal, som andas
Blott dygd och trohet.

BRINCIO.

Du har rätt. Här fordras
Ett kraftigare medel. *(Funderar)* Tyst . . . nu vet jag!
(Pekar på sin panna.)
Här, Pietro, här nu kläcktes en idé,
Som väger upp en rågad tunna nödlögn
Af vanlig blandning!

PIETRO.

Nå låt höra!

BRINCIO.

Jo —
(Hejdar sig.)
Jag vill fundera på det. Tanken är
I början lik ett frö i jordens mull:
Den ligga skall en tid, förr'n den slår rötter.
(För sig sjelf.)
Det der jag ensam vill förtro Spirano.

PIETRO.

Men, hör du — pengarna?

BRINCIO.

I denna stund
Jag är så pank som du, min bästa Pietro!
Men innan qvälln, om ej hin håle sjelf
Slår krokben för mig, skaffar jag dig dem. —
Sök upp Spirano, börja odla marken,
Att den bär frukt. I afton klockan sju
Jag kommer hem till dig med penningsumman.

PIETRO.

Du är en ärans man! Farväl!

BRINCIO.

Farväl!

(Pietro går.)

Sjuhundra Scudi till i afton! Hvar
Skall jag ta' dem?... Likväl jag måste ha dem,
Och dertill dubbelt, att Spirano köpa.

(Kakotes tittar in genom dörren.)

Fördömdt att min kredit skall vara slut!
Nu återstår mig blott att hos min far
Försöka på... Nej det går inte an;
Af honom fick jag pengar sist i går;
Han kanske anar då att jag spelt bort dem.

(Kokotes ropar Brincio från andra rummet, härmande fadrens stämma.)

Min far mig ropte . . .

(Går in i rummet, men kommer, efter några ögonblick, tillbaka, hållande ett papper i handen.)

Besynnerligt; der fanns ej någon själ!
Jag tror det spökar midt på ljusa dagen. —
På bordet fann jag denna vexel, ställd
På Bartila & Compagnie. Der fattas
Blott gubbens underskrift . . . Ha! hvilken djefvul
Har lagt dig frestare uti min hand? —
Om nu jag skulle . . . Tyst, jag hörde någon
Som gick derinne . . .

(Öppnar dörren till andra rummet.)

Nej, jag hörde miste —
Här ser ej menskligt öga hvad jag gör.

(Går till skrifbordet och fattar en penna.)

Du lilla fjäder, kom att hjelpa mig
Utur min klämma! — På din fina spets
Hur ofta hvilar icke menskans öde!
När du befaller, växer lyckans späda
Och skygga planta upp mot himlens fäste
Och regnar gyllne frukter ner ur skyn.
Den arme gör du rik, den rike arm; —
Men, förd på afväg, kan du ock förpassa
En syndare sju alnar upp i luften —
Tänk om det hände mig! . . . Bah! far min's namn

Det gäller här, och det förändrar saken.
Det är till hälften *mitt*; för resten kan jag
Så noga härma det, att intet öga
Skall märka minsta spår af mina fingrar...
Dessutom, när på saken rätt jag tänker,
Så gör jag honom sjelf en tjenst härmed.
Min far behöfver pengar, liksom jag,
Och derför skall jag gifta mig med Naima.
Hvad nu jag gör, det sker i hans intresse.
På några dagar blott hans namn jag lånar,
För att med framgång sköta hans affär.

(Skrifver namnet.)

Så der, nu är det gjordt! —

(Tittar sig omkring och skyndar ut.)

Ett fältläger utanför Wien. — Scenen är i Silvios tält. Det är afton. — Silvio och Alfonso Liboni stå och betrakta en värja.

ALFONSO.

Minsann en vacker gåfva!

SILVIO.

Ja, en furstlig!

Den skall mig följa genom hela lifvet,

En trogen talisman. Jag aldrig glömmer
Den dag då kejsarn framför linien skänkte
Mig denna hedersvärja.

ALFONSO.

Jag ej heller
Din äras dag kan glömma. Alltid har
Din framgång gladt mig.

SILVIO.

Tack, Alfonso! Du
Är mig en ärlig stridsbror; på de andra
Ej mycket litar jag; och säkert är
Att denna värja skänkt mig mången ovän.

ALFONSO.

Må vara, att den gunst, dig kejsarn visat,
Har mångens afund väckt; men flera dock
De äro som din tapperhet beundra.
Jag sjelf ju hörde, då dig kejsarn gaf
Det vackra vapnet, hur man dig berömde
För detta mod, att midt i täta skaran
Af Janitscharer spränga in och rycka
Ur deras händer general Szantesky,
Som redan fången var.

SILVIO.

Ej mycket mod
Dertill behöfdes, endast litet raskhet.

Han råkat blifva skiljd ifrån sitt folk
I stridens tummel. Röken höljde allt;
Knappt kunde mer man skilja vän från ovän.
Då saknade jag grefven, sprängde opp
På närmsta kullen. Ner i daln der bakom
Nu fick jag se hur fyra turkar höllo
Emellan sig sin fånge. Som en blixt
Jag störtar ner på dem; igenom ryggen
Jag skjuter en, de andra få sitt respass
Utaf min värja. I ett ögonbliek
Är detta gjordt. Nu bryter fram vårt folk
I dalen, skaran flyr — och han är räddad.

ALFONSO.

Och du, af sår betäckt, ur striden bars.
Vi trodde alla att din sista timma
Det var.

SILVIO.

Jag kom i vägen för en kula
Och några sablar — sådant ofta händer.

ALFONSO.

Det var en lycka, att i nejden låg
Ozoras stamgods, der du, skiljd från lägret,
I stilla ro fick läka dina sår.
Der vann du helsan, vid den ömma vård
Som grefvens sköna syster dig beredde. —

SILVIO.

Ack tyst, låt oss om annat tala! O,
Det kanske varit bättre, att man ej
Mig ryckt ur dödens hand!

ALFONSO *(för sig sjelf).*

Han älskar henne!

(En soldat inkommer med ett bref.)

SOLDATEN.

Ett bref från sta'n.

(Lemnar brefvet och går.)

SILVIO.

Det är från generalen; stiln jag känner.

(Läser.)

ALFONSO.

Jag ser pa dig att brefvet gör dig glädje.

SILVIO.

Ja, du har rätt. En mera tacksam vän
Än general Szantesky fins det ej
I hela vida verlden. Nu han skrifver
Att han i går om mig med kejsarn talt.
En plats vid hofvet ledig är: Szantesky
Har föreslagit mig, och derpå kejsarn
Har svarat... nej, läs du; min tunga nekar
Att repa upp de oförtjenta loford
Som kejsarn gifvit mig.

(Räcker honom brefvet.)

ALFONSO.

Låt se, låt se!
(Ögnar i brefvet.)
Jag gratulerar dig! En sådan plats
Vid hofvet är för dig det bästa tecken
Att lyckans sol nu hastar mot sin zenith.

SILVIO.

Men läs nu längre ner på sidan: ser du,
Du har ej heller blifvit bortglömd, broder,
Med dina bragder. Lyckan ju besträlar
Din hjessa, liksom min; det gläder mig!

ALFONSO *(triumferande)*.

Den gode kejsarn! Hvem vill icke offra
Sitt blod för sådan furste! — Ja, hur kärt
Mitt hem jag håller, här jag dock vill dröja;
Här vill jag se min framtidsdröm fullkomnad;
Här blåser medgångs vind. Dit flaggan pekar,
Dit vill jag styra kursen. Krigarns hem
Är ej det land der fredens stiltje drömmer,
Men der som ärans sol sin strålglans tömmer.
Säg, Silvio, här med mig du stannar qvar?
Här du, som jag, ditt rätta hemland har.
(Aflägsna hurrarop höras. Silvio hastar till tältöppningen och lyssnar.)

SILVIO.

Hör hurraropen! Ljudet närmar sig.
Kom, låt oss skynda ut, att helsa kejsarn,
Som rider in till staden, kom! —

(De skynda ut. Hurraropen närma sig mer och mer, hvarefter de åter aflägsna sig och slutligen bortdö i fjerran. Efter en stund inkommer Silvio ensam i tältet. Allt är försänkt i stillhet; blott på afstånd höres ett doft sorl och ljudet af dansmusik. Silvio går fram och tillbaka, sluten i djupa tankar; stannar derefter vid tältöppningen och blickar utåt fältet, samt gifver slutligen luft åt sina känslor i följande ord.)

I qvällens dunkel lägret hvilar,
Mot tälten endast stjernors här
Ur molnen skjuter sina pilar,
Och vapenklangen somnad är.
Af dans och sång och ystra löjen
Ett glädtigt sorl kring fältet går;
Dock mig ej locka dessa nöjen,
Af ständig oro hjertat slår.

Med hurtigt mod åt krigets faror,
Åt dödens lott jag vigde mig;
Men om de pröfningar och snaror,
Som vänta *segrarn* på hans stig,

Jag aldrig drömde. Ärans tjusning,
Dess lockelser, dess fröjd och qval
Jag rätt ej känt, förr'n till berusning
Jag druckit djupt ur dess pokal. —

Ett lif af glans emot mig strålar;
Mig väntar mina mödors lön;
Och lyckan vinkar mig och målar
Min framtid, lysande och skön.
Framåt mig ödet höres mana,
Der ärans fält i blomning stå; —
O, hvem kan vika från sin fana,
Då skön och stolt hon svajar så!

(Hans blick faller på Naimas ring.)

Ha, Naimas ring! . . .
Hvar har du varit,
O Silvio? Hvilken dämon, säg,
Har i din sjuka hjerna farit?
Förrädare, hvart bär din väg?
Mins — templets lund och himlens stjerna
De ha bevittnat ditt förbund;
Mins eden, som du svor din tärna
Bland grafvarna i nattens stund!

O Silvio, Silvio! kan du svika
Din bästa vän, din vigda brud?

Kan trolös du från *henne* vika,
Som tror på dig, som på sin Gud?
Nej förr må himlens åskor ljunga
Med vredgad blixt, med slag på slag,
Och viggen mot din hjessa slunga,
Att du må se din sista dag. —

J makter, som om väldet striden
Uti mitt bröst! Med er jag nu
Vill hålla dom; ej än förliden
Min frihet är. O säg mig du,
Som Ärans Genius vi kalla,
Och häxa du, för hvilken vi
Som slafvar ned i stoftet falla,
Du maktens troll, — hvad ären J?

Ha'n J en enda gång, en enda,
Förmått att söfva med er röst
Ett hjertas storm till lugn, och tända
Föryngradt lif i utkyldt bröst?
Ack nej! Ej lagern läka mäktar
De sår som brinna i vår själ;
Och maktens gunstling ofta smäktar
I gyllne bojan, sjelf en träl.

En enda läkdom kan mig frälsa
Från allt det qval som mig förtär;

Men engeln som mig bringar helsa
Och frid i hjertat, fins ej här.
Italias spegelvågor famna
Dess tjusande, dess väna bild.
Dit längtar jag, der vill jag hamna —
För länge, ack, från henne skild!

Nu, Silvio, nu statt upp att vinna
Din bästa lager; än är tid.
Rif nätet, som dämoner spinna,
Träd mot dig sjelf i helig strid!
Guds Moder, kom att kraft mig gifva!
Min ed, o Helga Jungfru, hör:
Jag svär att Naima trogen blifva!
För Naima lefver jag och dör! —

(Spilanthes inträder, insvept i en vid kappa. Ansigtet betäckt af en mask.)

SPILANTHES *(härmande Alfonsos röst.)*

Hvem tror du väl jag är?

SILVIO.

Din röst dig röjer;
Du är Alfonso. Hvarför denna narrdrägt?

SPILANTHES.

Jag kommer ju från narrarna der borta.
De sjunga, dricka, spela maskerad.
Med ulfvar skall man tjuta, — kom och följ mig!

Der är ett muntert lif. Det lätta blodet
Har stigit upp i hufvet på dem. Glädjen
I alla ådror kokar, allt är jubel
I hela lägret, se'n man kunskap fått
Om stilleståndet. Hör du hur de fröjdas,
De segerdruckna skarorna! Kom, kom!
Låt oss i glädjen delta'!

SILVIO.

Nej, Alfonso!
I qväll jag ej är stämd för dylikt, nej.
Jag har beslutit att i morgon redan
Min värja lägga ned för kejsarns fötter,
Och sedan resa hem.

SPILANTHES.

Hvad hör jag? Nu,
När freden stundar, när de bästa frukter
Vi skola skörda efter våra mödor,
Nu vill du lemna oss? Bah! Hofvets damer
Sin ädle riddare ej skola släppa;
Och kejsarn, som ej glömma kan den tappre,
Som ryckt hans gunstling undan fångenskapen,
Han nog är mäktig att dig hålla qvar
Med starka band. — Hvad skall Ozora säga,
Grefvinnan, hofvets stjerna, hon, hvars bror
Du räddat, och hvars blickar kärligt följa
Dig hvart du går — hvad skall Ozora säga?

SILVIO.

Jag vet, Alfonso, att det blir mig svårt
Att skiljas från det land som skapt min lycka;
Jag vet att kejsarns önskan är för mig
Ett mäktigt hinder; — men har du ej märkt
Ozoras tjusningsmakt? Tror du jag är
En liflös bild af sten? Och vore jag
Som stenen kall, så fruktar jag ändå
Jag blefve varm i dessa mörka ögons
Förtrollande och underbara eld.
Nej, bort jag måste, innan trollet än
Har mig bedårat. Än är tid att flykta; —
Om några dar det kanske är för sent.

SPILANTHES.

Nåväl: just derför att du vill i morgon
Oss lemna, tyckes mig du denna qväll
Ej borde gömma dig för dina vänner,
Men taga del i deras fröjd.

SILVIO.

Må ske!
Den tanken gillar jag. Ännu en gång,
Den sista, vill jag muntert svärma om
Med mina vänner här i lägret. Kom!

SPILANTHES (*afsides, då de gå ut*).

Han slök din krok, Spilanthes!

En annan del af lägret, hvilket nu är upplyst af lampor och marechaller. — I förgrunden spelbord och bord med dryckesvaror. — Skådeplatsen hvimlar af militärer, bland hvilka somliga äro klädda i maskeraddrägter. — En del dricka och spela; andra svärma omkring och drifva gyckel med hvarandra.

RÖST FRÅN ETT SPELBORD.

Se här min sista fyrk; må satan ta' den!

(Spilanthes kommer fram i dunklet mellan tälten, osynlig för alla.)

SPILANTHES *(för sig sjelf.)*

Man ropar åldtfar, hör jag. Dumma pack,
Som tror att fan kan räcka till åt alla!
Han håller nu som bäst ett priorval
Uti vårt äldsta jesuiterkloster.

(Går fram till bordet, der bägarne stå, sprättar med fingrarna öfver dem och talar.)

Du lömska dryck,
Med makt förryck
De hjernor alla!

Du heta flod,
Tänd eld i blod,
Tilldess de falla!

(Sätter sig under spelbordet. — Man fattar bägarne och börjar dricka.)

RÖSTER.

En sång! en sång!

(En krigssång uppstämmes.)

Friskt är den hurtige krigarens mod,
Liknande stormen, som brusar kring fälten;
Folken sig böja för segrande hjelten,
Glömma, för lagren, det offrade blod.
Bröder, hurrah!
Kraft skall man ha,
Om man vill pröfva den härjande striden,
Kraft i sin arm,
Mod i sin barm;
Svaghet blott passar för friden.

Åskorna dåna och viggarna slå,
Glödande skurar kring härarna svalla;
Männer som strå under liarna falla,
Jorden är blodhöljd och himlen är grå.
Feg den som flyr!
Hjelten ej skyr —
Möter med eldblick sitt hotande öde,

Höjer sitt svärd,
Trotsar en verld
Än mellan hopar af döde.

Tjenar du rättvisans heliga sak,
Ej kan du rygga, hur striden än skiftar.
Äran med lagren i rökmolnen hviftar,
Segren dig ropar i slagtningens brak.
Fädernebygd
Minnes din dygd,
Skrifver ditt namn på sin svajande fana;
Koja och slott
Prisa din lott,
Sjunga din glänsande bana.

RÖSTER.

Bravo! bravo! En skål för sången!

(De dricka. Silvio inträder.)

EN ULAN-OFFICER.

Der kommer Genuesarn, han som frälste
Vår general i striden! Han med oss
Skall dricka! — —

(De dricka med Silvio.)

EN KROAT-OFFICER.

Och nu ska' han höra vår kroatsång.

(Sjunger.)

Lustigt är krigarens lif! Ingen tår
Dväljs i hans blick, intet qval i hans hjerta;
Ledsnad han känner ej, känner ej smärta,
Om ej af såren, i striden han får.

Såren de läkas, om hullet är godt.
Mistes ett ben, på det andra man stöder.
Smärtan förglöms ibland rustande bröder; —
Benlös får också fördraga sin lott.

Armlös är värre; man kan icke då
Famna sin flicka och fatta i glaset.
Då är det bättre: farväl med kalaset!
Bättre i pannan sin kula att få.

(Fattar en bägare.)

Skål för kroatens hurtiga lif!
Vildt går han fram, som en storm öfver vågor;
Lagar han skrifver med svärd och med lågor,
Städer han bränner, till tidsfördrif.

Mötes en fiende, — flinkt ge fyr!
Helsning han får, så att luften hviner.
Sjungen er smattrande sång, karbiner!
Aldrig kroaten för striden skyr.

Linien vi spränga, — de fly som bin.
Ingen nu hindrar den segrandes nycker.

Darrande mön till sitt hjerta man trycker,
Värmer sitt blod med sin fiendes vin.

Der man har segrat, man hemma ock är.
Lätt man förliks med de främmande seder.
Der man mår bäst, slår man äfven sig neder;
Pass ej behöfs — man på fanan det bär!

RÖSTER (*repeterande*).

Pass ej behöfs — man på fanan det bär!

EN SKRÅLIG RÖST.

En äkta kroatsång!

FLERA RÖSTER.

Sjung om än en gång!

EN RÖST.

Da capo! — En helvetes lustig sång!

EN ANNAN RÖST.

Vi ska dricka med sångarn.

FLERA RÖSTER.

Ja, vi ska dricka med sångarn.

(De draga sig till ett af dryckesborden och dricka.)

ALFONSO (*framträdande från bakgrunden.*)

Se, Villamonte! Var välkommen broder!

SILVIO.

Hvad ser jag! Du har redan tagit af dig
Den fula masken!

ALFONSO.

Hvilken mask? Jag ej
Förstår din mening.

SILVIO.

Du var ju maskerad,
Då nyss du kom uti mitt tält och bad mig
Dig följa hit —

ALFONSO.

Ha, jag förstår: en vän
Har gycklat med dig, under skydd af masken,
Och härmat mig.

SILVIO.

Jaså, det var ej du?

ALFONSO.

Nej, på min ära!

SILVIO.

Mästerligt han spelte
Sin rol, den klipparn.

EN RÖST VID DRYCKESBORDET.

Än en skål för sången!
(De dricka.)

EN OFFICER *(till Silvio.)*

Ni dricker ej för sången, Villamonte?

SILVIO.

Åh gerna, om jag dermed kan er tjena.

(Fattar en bägare och dricker.)

EN ANNAN.

Han Bacchus glömt för Venus. Lätt det är
Att stå bland kulorna i heta striden,
Mot det att hålla stånd bland Amors pilar.

EN TREDJE.

Jo jo, Ozora —

DEN FÖRRE.

Tyst, ej några namn!

EN OFFICER AF KEJSERLIGA GARDET.

Om Italienarn dricker eller ej,
Det oss lär qvitta lika. Han kan gerna
Dra hem igen till sina Lazzaroner.

(För sig sjelf.)

Nu vill den äfventyrarn också nappa
Ozora från mig, liksom han i striden
Röck åt sig generaln, då jag red fram
Att honom rädda; men jag hämnas skall!

(Flera officerare samla sig kring spelbordet. Tärningarne börja rulla.)

EN. OFFICER.

Kom, Silvio Villamonte! Vi på länge
Ej druckit med hvarann. Er skål!
(De dricka.)

EN ANNAN.

Får jag
Ock ha den äran att med hjelten dricka?

EN TREDJE.

Och jag?

EN FJERDE.

Och jag? *(De dricka.)*

RÖSTER.

I botten!

SPILANTHES *(för sig sjelf, under bordet.)*

Lycka till!

ALFONSO *(afsides till Silvio.)*

Tag dig till vara, Silvio! —

RÖSTER AF DE SPELANDE.

Mitt är det! — Än en gång! Sätt in, sätt in!
Fördubbla summan! —

GARDESOFFICERN *(till Silvio.)*

Hör på, herr hjelte, kom, så ska vi spela!
Låt se om ni har samma tur i spel
Som förr i striden.

SILVIO.

Nej jag spelar inte.
Jag har, för resten, inga pengar med mig.

EN AF DE KRINGSTÅENDE.

Han har nog, men han vill ej fram med dem.

GARDESOFFICERN.

Se så, låt oss dra' stad! Så tapper hjelte
Sig låta skrämma af en liten tärning!
(Skramlar med tärningarna.)
Hör på hur skönt de rassla! Lyckans hjul
Jag hvälfver i min hand; — jag manar ut er.

SILVIO.

Men jag ju sagt, jag har inga pengar med mig.

GARDESOFFICERN.

Så låt oss spela då om något annat.
Hvad ska vi spela om?

SPILANTHES *(under bordet.)*

Medaljen!

GARDESOFFICERN *(halfhögt)*

Hvad?
Hvem sa' medaljen?...
(För sig sjelf, klippskt.)
Potz tausend! hvilken afgrundstanke!...
Får gå!
(Tager sin medalj från bröstet och lägger den på bordet.)

(Högt.)

Se här; nu fram med samma mynt!

(Silvio studsar.)

EN AF DE KRINGSTÅENDE *(hånande.)*

Han törs ej — *Italienarn!*

EN ANNAN.

Han är feg,
Som alla Italienare!

SILVIO *(uppbrusande.)*

Hvem är det
Som hånar mina landsmän? — — Är jag feg?!

(Tager sin medalj och kastar den på bordet. — De spela.)

GARDESOFFICERN.

Förbannadt! Sådant kast! Jag tror hin håle
Är med i spelet!

(Går bort i vredesmod.)

SPILANTHES *(under bordet.)*

Ha, ha, ha!

(Försvinner).

SILVIO *(skyndar efter officern.)*

Se här medaljen! —
Tag den igen; vårt spel var ju ett skämt.

EN OFFICER *(till några af kamraterna, pekande åt Silvio.)*

Han spelat har om kejsarens medalj, —
Det spelet skall han ångra.

EN ANNAN.

Men den andra
Han spelte ock om sin!

DEN FÖRRE.

Ah bah! En penning,
Som han i Polen fått, hvad rör den kejsarn!

EN RÖST FRÅN BAKGRUNDEN.

Se fågelfängarn! Hvilken lustig kurre!

EN ANNAN RÖST.

Halloh, kom hit!

EN OFFICER.

Kom hit med dina fåglar!

(Spilanthes framträder, i skepnad af en fågelfängare, bärande i handen en bur med fåglar.)

Hvad heter du?

SPILANTHES.

Spilanthes — till er tjenst!
Köp mina fåglar små, så skall jag sjunga
En liten visa, som jag sjelf har gjort.

FLERA RÖSTER.

Nej se på den, ni!

EN OFFICER (*i förgrunden*).

Hej, kom hit, kom hit,
Du vackra gosse! skall du få en slant,
Om du kan säga hvem som vred din näsa
Så der på snėd, när du blef född.

(*Kastar en slant åt honom.*)

EN ANNAN.

Der en,
Om du kan säga, hvarför dina ögon
Se ut som räfvens, när han vädrar höns.

SPILANTHES.

Min näsa, herre, vrides efter vinden,
Och mina ögon likna 'icke räfvens,
Men räfvens likna mina — det är skillna'n.

FLERA RÖSTER.

Bra svaradt.

DEN FÖRRE OFFICERN.

Han är inte dum, den der.
Se så, nu sjung för oss din lilla visa.

SPILANTHES (*sjunger.*)

Fåglar båd' stora och små
Fångar jag jemt i mitt nät,

Smyger omkring dem på tå,
Att ingen märker mitt fjät.
Lätt man i fällan dem kniper,
Blott deras art man begriper.
Ha, ha!
Ja, ja!
Blott deras art man begriper.

En är så pyntad och grann,
Högfärdig, dum utan mått;
Honom behändigt jag vann
Genom hans dumdryghet blott.
Aldrig han drömde om faran,
Såg blott sig sjelf — icke snaran.
Ha, ha!
Ja, ja!
Såg blott sig sjelf — icke snaran.

En är förryckt af sin röst,
Flaxar kring berg och kring dal,
Häfver sitt skrytsamma bröst,
Tål ingen enda rival.
Den fick jag snart uti fällan; —
Storskräflarn undgår mig sällan.
Ha, ha!
Ja, ja!
Storskräflarn undgår mig sällan.

En är för njutning blott böjd,
Kan icke frossa sig mätt,
Har blott i kräfvan sin fröjd;
Honom jag lurade lätt:
Strödde ut smulor i sanden, —
Genast han flög mig i handen.
Ha, ha!
Ja, ja!
Genast han flög mig i handen.

En var bland dufvor på jagt —
Oskulden lockade så!
Fort jag mig ställde på vakt,
Lyckades röfvaren få.
Se'n, att min seger förljufva,
Lekte *jag* hök med hans dufva.
Ha, ha!
Ja, ja!
Lekte jag hök med hans dufva!

Så fångas menniskor ock.
Qvickt, såsom fåglarna små,
Pläga de komma på lock —
Blott man förstår sig derpå.
Sköter man näten behändigt,
Fångsten den lyckas beständigt.

Ha, ha!

Ja, ja!

Fångsten den lyckas beständigt.

EN OFFICER.

Bra, fågelfängare, ännu en visa!
Der har du mynt!

SPILANTHES.

Jag kan ock spådomskonsten.

(Vänder sig mot Silvio.)

Har någon lust att höra sina öden?

SILVIO.

Spå mig.

SPILANTHES.

Ja väl; sträck endast ut er hand,
Och jag vill läsa upp utur dess linier,
Som ur en bok, er framtid.

(För sig sjelf.)

Jag skall så
Uti hans bröst ett frö, som gräfver sig
Med djupa rötter i hans unga hjerta,
Och växer upp till planta, giftbemängd,
Så högt att hjernan i dess ångor döfvas,
Och hans förnuft får starr på ena ögat; —
Jag skall hans ärelystnad kittla.

(Fäster sina blickar skarpt i Silvios hand.)

Hvad!

Hvad ser jag? Herre, ni är afundsvärd!
Väl mången har jag spått, men aldrig än
Jag sett så tydligt någons lycka skrifven.
Se: denna linien här betyder mod,
Den der betyder kärlek, denna lycka;
Och alla mötas de i samma punkt.
Haf mod som ni har lycka; gå framåt,
Befall ert öde; det skall intet neka,
Skall bjuda er sin tjenst och rödja vägen
Till maktens högsta trappsteg, öppna för er
Palatsens portar, strö med gifmild hand
Sitt guld för er och väcka verldens afund.

SILVIO.

Ni är ej njugg, minsann! Ni lofvar mycket!
Men spå mig nu om kejsarn mig beviljar
Att resa hem.

SPILANTHES.

Jag ser ej någon skymt
Af kejsarkronan; — men en greflig krona
Der syns... Ett namn jag läser der inunder.

SILVIO.

Ett namn?

SPILANTHES.

Med O det börjar —

GARDESOFFICERN (*som härunder framkommit och lyssnat på spåmannen.*)

Ha, Ozora!

SPILANTHES (*fortsätter.*)

Se här en linie... nej, det är en pil —
Aha! — Jo jo: er skönas bröst är träffadt
Af kärleks pil; — då måste ni bli qvar
Och läka såret —

GARDESOFFICERN.

Tig med sådant snack!

(*Klappar Silvio på axeln.*)

Tro mina ord: om han Ozora menar,
Så tar han miste; en Szanteskys syster
Ej kastar bort sitt hjerta åt en främling.

(*Räcker sin hand åt Spilanthes.*)

Hör på, ni lustige spåman, står ej äfven
Om kärlek något här?

SPILANTHES (*ser i officerns hand.*)

Jo visst... Nej, ser man!
Den sköna damen brinner ock för er.
Ja ja, en qvinnas hjerta kan nog rymma
Två dyrkare på en och samma gång.

(*Försmädligt till Silvio.*)

Jag er beklagar; — men så står det tecknadt.

SILVIO.

Håll upp med sådant prat!... Det är ej möjligt!

GARDESOFFICERN *(till Silvio)*.

Ni flyger högt med edra ljufva griller.
Grefvinnans godhet ni för kärlek tar.
Ni skulle blott ha hört hur vi i går
Om er förtjusning skämtade tillsammans.
Hon tycker synd om främlingen, som kommit
Och tiggt om gästfrihet uti vårt land.

SILVIO *(drager värjan)*.

Det går för långt! Min heder sårad är.

GARDESOFFICERN *(drager sin värja)*.

Nåväl, må ske! Ni går i vägen för mig.
(De fäkta.)

SPILANTHES *(som härunder smygt sig bakom ryggen på officern, hviskar i hans öra)*.

Höger till venster, venster till höger!
(Officern, förifrad, parerar miste, träffas af Silvios värja och faller död till marken.)

SPILANTHES.

Der fick vi en, och den var mogen! —
(Försvinner, under ett hånskratt. — Sorl af röster. Man skockar sig omkring den fallne.)

RÖSTER FRÅN FLERA HÅLL.

Han har dödat vår öfverste! — Han har brutit lägrets frid! — Grip Genuesarn; han skall arresteras! ... Der kommer chefen!

EN HÖG OFFICER *(till Silvio, pekande på den fallne).*

Herr öfverste, är ni till detta skyldig?

SILVIO.

Jag mig försvarat blott; han kränkt min heder.

DEN FÖRRE.

Gif hit er värja. Inför krigsrätt ni
Får sjelf förklara er; jag gör min pligt.

(Silvio lemnar värjan och arresteras.)

Ett rum hos Bruzzis. — Det är afton. — Kakotes, i skepnad af en munk, inträder.

KAKOTES.

Hon träffa vill Antonio, tiggarmunken,
Som är på väg från Rom till helga grafven.
Hvad vill hon honom? Ah, när ungmöns hjerta

Är riktigt kärlekskrankt, då har hon blott
En enda trängtan hela dagen om,
Och natten om ett enda qval i drömmen. —
Ett bud till älskarn nu hon skicka vill:
Jag just i rättan tid fick nys om saken,
Gaf munken skjuts i förväg. Nu jag sjelf
Vill spela helig. Ha, der kommer hon!

(Drager sig undan. Naima, hållande i handen en medaljong, innefattande den Heliga Jungfruns bild, kommer in från ett sidorum, stannar och betraktar bilden.)

NAIMA.

Med mästarhand sitt värf har målarn utfört.
Hvartenda drag är lif och sanning. Ja!
På himlens blåa duk ej kan en stjerna
Den andra likna mer, än denna bilden
Madonnan sjelf i katedralen liknar. —
Du helga bild! Om Silvio mig förgätit,
Väck åter minnet af den ljufva stund,
Då vi i templet knöto vårt förbund.
Om han i verldens bojor fången är,
Till honom Naimas afskedshelsning bär;
Men är han trofast, ljuf belöning blif,
Min älskling följ och honom lycka gif.

(Får se Kakotes.)

Der har jag patern! —

KAKOTES *(med högtidlig stämma.)*

Pax et felicitas in nomine ecclecicæ sanctæ!

NAIMA.

Jag dristat, pater! på ert bistånd kalla.
En helig man ni är, af kyrkan vigd
Att själars smärtor lindra. Fromme pater!
Ni säkert ömmar för en qvinnas sorger.
Ack säg, kan jag förtro mig till ert hjerta?

KAKOTES.

Mitt hjerta, ömmande för blott en suck,
Som vax försmälter, då jag hör en klagan.
Förtro mig, vackra barn, ert sinnes qval.

NAIMA.

Er pilgrimsfärd ju till det landet förer,
Der korset nu mot Islams måne kämpar.
En vän derute, dyrbar för mitt hjerta,
Nu pröfvar krigets lycka. Villamonte
Han heter. Lätt ni honom finna skall
I kejsarns läger. Vördnadsvärde pater!
Vill ni till honom föra fram en helsning
Och denna gåfva, skall jag rikt er löna,
Då ni tillbakavänder från er färd?

KAKOTES.

Gif hit er gåfva; ej i bättre händer
Ni kan den lägga. —

(Naima räcker honom medaljongen. Vid anblicken af den heliga bilden skälfver Kakotes till och drager sin hand tillbaka.)

NAIMA.

Ni darrar så! Säg, pater — är ni sjuk?

KAKOTES.

En skälfva stundom kommer öfver mig —
En följd af många späkningar i klostret; —
Det snart går öfver.

NAIMA.

Ni för himlen lider!

KAKOTES.

Ack ja, för himlen!

NAIMA.

Tag nu bilden varsamt,
Att ej ni tappar den.

KAKOTES.

Se här i kåpan
En ficka är, lägg helga bilden dit;
Der ligger den i godt förvar. —

(Naima lägger medaljongen i munkkåpan. Kakotes skälfver åter.)

KAKOTES *(för sig sjelf).*

Som bly den tynger! —

NAIMA.

Ert lidande mig smärtar.

KAKOTES.

O, min dotter!

För himlens skull det är så ljuft att lida!

NAIMA.

Ack ja!

KAKOTES.

Farväl! *(Går.)*

NAIMA.

O hvilken ädel man!

(Går in i ett annat rum.)

KAKOTES *(synes åter i dörren.)*

Hon har gått in till sig. — Nu har jag bilden!
För Silvios ögon skall den aldrig komma.
Jag till Spilanthes skaffar den, så ser han
Hur jag är vaksam. Den kan honom gagna,
När han vill själar locka. Mörkrets makt
För menskors barn är aldrig mera farlig,
Än då den kläder sig i fromhets drägt
Och stjäl ur kyrkans sköte sina vapen.

(Försvinner).

Ett fängelse, svagt upplyst af en lampa. — Det dagas, och skenet från den flämtande lampan förbleknar småningom för den inbrytande morgondagern. Silvio reser sig upp från sin bädd, der han legat oafklädd.

SILVIO.

Nå, sent omsider dagen åter vaknar!
Hur långsamt skrider hvarje timma fram
Och stinger mig med ångrens hvassa pilar!
All sömn mig flytt, de räknade minuter,
Förvandlade till droppar af dödligt gift,
Mig hejdlöst agga, hetsande min blod
Till feberglöd, liksom de vore med
I mina fienders förbund och njöte
Af deras skadefröjd och mitt förderf. —
Här dväljes jag, en fånge, vet knappt hur
Jag hit har kommit. Ruckel, spel och strid
Och död och häkte, som en blodig dröm
För mina ögon stå — och sjelf jag här
Är tragediens hjelte. — — Hvilket slut
På dina bragders bana, arme Silvio!
Och hvilket ömkligt mål för dina mödor,
För dina pröfningar och hårda strider! — —

Är detta allt en sanning, ej en dröm?
Är detta rum ett fängelse, och du,
Du Silvio Villamonte sjelf dess fånge? —
Ja, sanning är det, ingen dröm det är.
Jag här som en förbrytare nu sitter.
Min ära fläckad, mina afundsmän
I jubel öfver främlingens förnedring! . . .
O hade jag en kula heldre fått
Uti min panna under den sista striden!
Jag då med ära hade slutat banan; —
Men nu, i samma stund jag färdig är
Att samla lönen in för mina bragder,
I samma stund min lycka ropar: kom,
Se gyllne frukten mognad på dig väntar;
Och handen ut jag sträcker att den hemta, —
Då viker den tillbaka, och jag störtar
Mot jorden, sviken, arm och höljd af hån.

(Alfonso inträder.)

Ah, se Alfonso! *(Skyndar emot honom.)*
Du är dock min vän!
Den ende jag har qvar.

ALFONSO.

Säg ej den ende;
Då är du icke rättvis mot Szantesky.
Jag honom har besökt, och han gör allt,

Som står i hans förmåga, att dig rädda.
Han har med kejsarn talt —

SILVIO.

Nåväl, och kejsarn?

ALFONSO.

Är ganska vredgad öfver hvad som händt.
Duelln förtörnar honom ej så mycket;
Men att du spelt om den medalj, han sjelf
Har fästat på ditt bröst, som äretecken,
Det kan han ej så lätt förlåta, Silvio;
Ty dermed djupt du majestätet sårat.

SILVIO.

Ja, min förseelse är stor! När nu
Jag på min handling tänker, blyges jag
Att skåda dagen, och, än mer, att träda
Inför monarkens ögon. O Alfonso!
Beklaga mig; jag handlat som en dåre.
Af vinet het, af smädeorden retad,
Jag kände blodet rusa åt mitt hufvud
Och visste icke till mig. — Denna afton,
O ve, den har förstört min hela framtid!

ALFONSO.

Säg icke så. Szantesky är din vän
Och han har kejsarns öra. Dina tjenster

Mot detta land, din trofasthet, ditt mod,
Det blod du offrat har för landets ära —
Allt talar för dig. Mildheten skall segra
På kejsarns hjerta; snart han känna skall
De snaror man har utlagt för ditt fall. —
Hvem tror du väl han var, den fågelfängarn,
Som hetsade ihop er?

SILVIO.

Satan sjelf
Jag tror det var; ty med sin lömska spådom
Han mitt förnuft förhäxade.

ALFONSO.

Jag svär,
Den klipska lufvern var ej någon annan
Än en kamrat, som sig förklädt; — kanhända
Densamma som besökte dig i tältet.
Jag känner deras knep!

SILVIO.

Hvad säger du?
Ja, du har rätt! Och nu förstår jag hvarför
Så ifrigt han mig bad att följa med
Till deras dryckesgille. — Från den dag
Jag började att röna kejsarns gunst,
Jag märkt hur afunden omkring mig smugit,
Med hungrig lust att på min ofärd frossa.

ALFONSO.

Du segra skall på dina afundsmän,
När kejsarn kunskap fått om deras ränker.

SILVIO.

Med mig det gånge hur det vill, men ack,
Min Naima! o min stackars, arma Naima!
Hon skall förkrossas, när hon vetskap får
Om min förnedring, Brincio triumfera,
Och Naimas far med glädje se sig frigjord
Från löftet om det anstånd han mig lemnat.
Nu snart är tiden ock tilländalupen,
Som han bestämt för mig; men här jag sitter —
En maktlös fånge, då som vinden snabb
Jag borde ila till mitt hem tillbaka,
Att Naima rädda och min rätt bevaka. — —
Har du mitt bref till hemmet afsändt? Måtte
Det komma fram, förr'n ryktet om min ofärd,
Förstoradt af förtalet, Naima hunnit!

ALFONSO.

Ditt bref är redan nu på vägen, Silvio!
Med huset Bartilas agent, som reste
I går till Genua, jag sände det.

EN SOLDAT *(inträder och framlemnar till Silvio ett papper.)*

Från chefens adjutant. —

(Går.)

SILVIO.

Jag kallad är till chefen. — Tack, Alfonso,
För ditt besök! Du kommer ju tillbaka
Till mig i afton?

ALFONSO.

Ja. — Farväl!

SILVIO.

Farväl!

(Alfonso går.)

NAIMA.

Ah! från Silvio! Säg, min far,
Det är från Silvio? — Ack, han lefver då,
Och har ej glömt sin Naima?
(Kakotes framkommer från bakgrunden och lyssnar.)

BRUZZI.

Nej, min dotter,
Från Villamonte ej det brefvet är,
Men från hans vän och krigskamrat —

NAIMA.

Alfonso?

BRUZZI.

Ja, just från honom.

NAIMA.

Gud! jag anar redan
Hvarom det handlar: Silvio stupat har!

BRUZZI.

Ja, dotter, Villamonte fins ej mer!
(Kakotes försvinner.)

NAIMA *(djupt träffad.)*

O himmel! — ha, ha, ha, — luft! luft!...
(Faller vanmäktig i fadrens armar).

BRUZZI.

Hjelp! hjelp! Stephania! skynda! — Fins då ingen
Derinne? Hjelp! Hon dör! Mitt barn, mitt barn!

(Släpar henne till soffan. Stephania inkommer.)

STEPHANIA.

Hvad är det? Gud, min dotter! Bruzzi, Bruzzi!
Hvad har du gjort min dotter? — Skaffa vatten!

BRUZZI *(söker i rummet).*

Här fins inte något vatten! ... Är jag rik
Och inte har en droppa vatten? —

(Ringer på en klocksträng.)

STEPHANIA.

Kom hit och hjelp mig stödja henne! ... Lossa
På bandet!

BRUZZI.

Bandet — ja, det har du rätt i.

STEPHANIA.

Jag har då rätt i något! — Gud, så blek!
Jag tror hon dör!

BRUZZI.

Hvad sad' du, hjertans vän?
Nej, nej, hon får ej dö! Hör hit, derute

Fins ingen der? Kom in! Har Bruzzi då
Ej någon tjenare!
(Jacopo inkommer.)
Fort hit med vatten! —
(Jacopo springer efter vatten, och man bestänker dermed Naimas ansigte.)

STEPHANIA.

Hon andas åter — —

BRUZZI.

Mitt barn!

STEPHANIA.

Min Naima! känner du ej mig?
Jag är din mor.

NAIMA *(mildt).*

Min mor!

BRUZZI.

Jag är din far.

NAIMA *(yrande).*

Är du min far? Nej — rör mig inte; *(Håller sin hand för hjertat)* akta:
Här sitter kulan.
(Ser på sin hand och far upp, förskräckt.)
Se, hvad blod, hvad blod!
Min Silvio blöder! — —

STEPHANIA.

Hon yrar.

NAIMA.

Yrar hon? . . .

BRUZZI.

Ack, sansa dig!

NAIMA.

I grafven, grafven! . . . Skynda, hjelp mig dit . . .

BRUZZI.

Hvad menar du, min engel?

NAIMA.

Fönstret! Luft!

(De leda henne till en stol vid fönstret.)

Ah! — det var godt! . . . Här ser jag himlen; der
Bor Silvio! . . . Gud! när lossar du min boja?
När får jag ila till min älsklings möte? —

STEPHANIA *(till Bruzzi)*.

Nå Gud ske lof, hon hemtat sig! Men säg,
I himlens namn, är Villamonte död?

BRUZZI.

Stephania, lemnom henne nu i ro.
Kom med hit in, så få vi talas vid.

(De gå in i rummet till höger.)

JACOPO *(afsides, då han går ut).*

Det regnar tårar i dag. Stackars lilla fröken!

NAIMA *(efter en stunds tystnad).*

Du dag, som slocknar nu och tröttad sjunker
Bland bergen der i blod! O har som du
Han lyckt sitt öga, efter storm och strider?
Har detta ädla, varma, rika hjerta
Förblödt för menskors ondska?... Kalla jord
Som honom kyssa fick i dödsminuten!
Hvem skänkte Naimas rättighet åt dig?...
Ack, om jag varit der, jag velat ställa
Mig mellan kulorna och Silvios bröst,
Att intet skott hans hjerta skulle träffat,
Förr än det träffat mitt! — Hur ljuft att dö
Med den man älskar; men hur hårdt att lefva
Ännu, då den är död, som var vårt lif!

STEPHANIA *(återkommer).*

Min stackars dotter! kom intill mitt bröst
Och låt oss dela sorgens bittra smärta.
Du vet hur jag dig älskar; kunde jag
Med offer af mitt lif din lycka skapa,
Hur gerna gåfve jag det offret då!
Den hårda pröfning Himlen på dig lagt
Jag ej förmått att hindra. Må vi bedja

Den Mäktige, som styrer våra öden,
Att Han dig skänker kraft att sorgen bära. —
Nu kom, mitt barn! Re'n qvällens mörker lagt sig
Omkring vårt tjäll, — kom, sök i sömnens famn
En lindring för ditt sorgbetyngda hjerta.

(De gå in i Naimas rum.)

(Kakotes framträder, gläntar på dörren till Bruzzis rum och ropar hans namn, samt försvinner åter. Efter några ögonblick utkommer Bruzzi.)

BRUZZI.

Hvem ropade, hvem nämnde *Rådsherrn Bruzzi?*
Ja, ***rådsherrn*** sade man. Jag tydligt hörde
Det ordet. Det är nu den tredje gången
Jag så hört ropas. Är det tomma luften.
Som gäckas med mig? Här syns ingen menska. —
Du drömmer, Bruzzi. Blott ett spel det var
Utaf din fantasi! — — *Du* en af rådet! . . .
Men hvarför icke? Den som rikdom eger,
Han kan ock mäktig bli; ty guld och makt
De äro ett. För mig står vägen öppen
Till lyckans höjd, om blott jag icke vacklar.
Jag har ju vänner inom sjelfva rådet,

Och Garvi räcker mig sin hand till frändskap.
Så kommer detta bref om Villamonte!
Det är som ödet sjelf mig tjena ville. —
Och jag min lycka skulle visa bort,
Just då hon kommer, som af himlen skickad?
Hvarför har jag då sträfvat så, och offrat
Mitt lugn och mina pengar? Kanske derför
Att, när som tiden inne var att lyfta
Min vackra vinst, jag skulle skänka bort den?
Och verlden — ja hvad skulle verlden säga?
Se der går narren Bruzzi, han som tänkte
Bli slägt med riddarn Garvi! Stackars karl!
Han var för simpel; man slog dörren till
Framför hans näsa. Oh, en sådan skymf
Mig skulle förkrossa! — Nej det *måste* ske! —
Hur gerna jag Stephania gör till viljes,
Så kan jag ej, så bör jag ej ge efter
I denna sak. En dåre är den man
Som vänder ryggen åt sin egen lycka! — —
(Tager fram Alfonsos bref.)
Ej Villamonte finnes mer i lifvet;
Här har jag vittnesbördet om hans död.
Hvad hindrar nu att skrida raskt till verket? . . .
Den flickan, att hon så med sina tårar
Skall komma mig att vackla! Hennes makt
Är större öfver mig, än jag det trodde.

Jag känner att till bundsförvandt hon fått
Mitt eget hjerta!... Dock, hon är ett barn;
Ett barn kan ej förstå sitt eget bästa. —
Att dra försorg om Naimas framtidslycka,
Det är min faderspligt, min *skyldighet.*
Och hur kan jag väl bättre se till godo
Min dotters väl, än genom detta gifte?
Att bli beslägtad med vår äldsta adel,
Bli helsad vördnadsfullt af dem som förr
Ens likar varit, och bli nämnd *ers nåd*
Af hög och låg — är det ej något värdt? — —
När sorgens första intryck mildrats, nog
Min dotter skall ge med sig. Bördens glans
Har omotståndlig makt på qvinnohjertat.
Som Garvis hustru skall hon snart sig vänja
Att honom älska; — allt skall då bli godt. — —
Ja — nu eller aldrig!... Mitt beslut står fast!
I morgon vill jag tala med markisen.

(Går åter in i sitt rum.)

NAIMAS DRÖM.

Intermezzo.

Naimas sofrum. Det är natt.

NAIMA.

Den matta lampan brinner sakta ner,
Och verldens larm och gyckel redan lyktat.
O slockna lampa! klarare då ler
Mot mig den stjerneverld, dit Silvio flyktat.
Ej någon jordisk fröjd mig lockar mer.
Se'n han gått bort är jorden tom och öde.
Hans arma Naima längtar till de döde;
J himlens stjernor, tagen mig till er! — —

Ack om i sömnens famn jag kunde glömma
Mig sjelf! . . . Du drömmens milda genius, sänk
Dig ned till mig och läkedom mig skänk!
Den sorgsnas tröst är ju att slumra, drömma. — —

(Lägger sig på sin säng, der hon, utmattad af sorg, omsider försänkes i en djup sömndvala. Stellaria framträder.)

STELLARIA.

Hon sofver. — Arma syster! Tårars dagg
Din kind befuktat. — En gång flyktar tåren;
I *Himlens* vårsol en gång läkas såren,
Der glädjens rosor blomma utan tagg. —
Nu dröm, nu dröm!
Din smärta förglöm;
Från sorger och plågor
Med längtan och frågor
Till stjernorna ila på eterns ström!
O dröm, o dröm!
(Kysser hennes panna och försvinner.)

Chör i drömmen.

Kom hit, kom hit! I stjernornas glans
Skall bindas din strålande brölloppskrans.
Här sorgen försvinner,
Här sällhet du vinner,
Så ren som den aldrig på jorden fanns.

NAIMA *(drömmande).*

Ack gerna jag kommer!
Från jordiska qvalen
Mig fören till vännen, som trohet mig svor.
J himmelska makter,
På vingar mig fören
Till strålande landet, der Silvio bor!

Nejd bland månens myrtenskogar.

NAIMA.

Hvar är jag? Fri från alla qval och strider,
Till lif har Naima vaknat upp på nytt!
En himmelsk dager för min blick sig sprider,
Och jordelifvets tunga dimmor flytt.
Hvar är jag?, Lyftad, som på englars händer,
Hur kom jag hit till dessa väna stränder?

J silfverstänkta myrtenskogar, sägen
Mig hvilka väsen bo i edra tjäll?
J nejdens genier, mig visen vägen
Till Silvios hydda, der jag, himmelskt säll,
Får lugn i hjertat, som af längtan svallar!
O Silvio, Silvio! hör, dig Naima kallar!

Ack här du måste bo; hvar är din hydda?
Ack här är kärlekens och fridens hamn!...
J blomsterfält, med hvita liljor prydda,
Mig sägen, hviskade han ej mitt namn
Bland dessa strålande demantehällar
Vid näktergalars sång i vårens qvällar?

EN RÖST UR MYRTENSKOGEN.

Du främlingsande! Jag med vaksamt öga
Din vandring följt, ifrån den första stund
Din fot besteg vår krets, den ljusa, höga.
Välkommen hit till oss i vårt förbund!
Bland skuggorna i balsamlundens gömma
Din hydda står i slummergjuten dal;
Der skall du ljufligt om din älskling drömma
Och finna läkdom för ditt hjertas qval.

NAIMA.

Hvem är du som talar
Ur myrtnarnas skugga?
Så mild är din stämma som vindharpans röst.
Säg, är du ett väsen
I menniskoskepnad,
Och klappar ett hjerta för mig i ditt bröst?

RÖSTEN.

Jag trogen kärleks ljufva minnen vårdar. —
När döden skiljt en make från sin maka,
Från jorden hit den lösta anden far.
Här bidar han i mina tysta gårdar,
Här skådar han dit neder jemt tillbaka,
Tilldess föreningstimman slagit har,

Då öppnar han mot väntad maka famnen;
Hon kommer; svar och gensvar ljufligt klinga.
Som dufvor två, det sälla paret flyr
Dit upp bland stjernor till den sökta hamnen.
Till englars riken jublande de svinga,
Och evighetens morgon mot dem gryr.

NAIMA.

Ack säg mig, du gode,
Hvar dväljs här min Silvio?

RÖSTEN.

Bland oss han ej är.

NAIMA.

Hans ande från jorden
Dock flyktat alltredan;
Hvar fins han?

RÖSTEN.

Ej här.

NAIMA.

Farväl då; här jag får ej längre vara.
Hur skön han är, din skimmerljusa verld,
Jag får dock icke dröja, på min färd,
Förr än jag hör min Silvios röst mig svara.

Nejd i aftonstjernan.

NAIMA.

O hvilket ljufligt under,
Hvad fägring för min syn!
Till himlens stjernelunder
Jag förts af purpurskyn!

Ej jordisk blick har skådat
Ett land så underskönt,
Som ingen aning bådat,
Som ingen spaning rönt.

Min fot, skall du väl våga
Beträda denna grund?
Min tunga, djerfs du fråga
Hvem bor i denna lund?

RÖST UR LUNDEN.

Kom hit!

NAIMA.

Hvem ropar? — —

Du fågel der, som rundt omkring mig svingar
På purpursköna, guldbestänkta vingar,
Säg, var det du? —
Du blomsterhäck, som der så fager vinkar,
Du silfverbäck, som här så vänligt blinkar,
Säg, var det du? —

RÖSTEN.

Ej blomsterhäcken,
Ej silfverbäcken,
Ej fågelns tunga —
Den kan blott sjunga —
Jag ropte dig;
Kom hit till mig!

NAIMA.

Hvem är du?

RÖSTEN.

Din ledsven.

NAIMA.

Hvar är du?

RÖSTEN.

Kom hit!

NAIMA.

Skall jag i lundens dunkla famn mig våga?

RÖSTEN.

Kom hit!

NAIMA.

Skall der jag svaret få på hjertats fråga?

RÖSTEN.

Kom hit!

(Naima inträder i lunden och stannar framför en af palmer och lianer bildad portal.)

NAIMA.

Hvart leder denna port?

RÖSTEN *(innanför)*.

Till Edens parker, der i ljuflig ro
En gång du med din trogne vän skall bo.

NAIMA.

För evigt?

RÖSTEN.

Nej —
Den sköna verld ditt öga skådar här,
Den endast evighetens förgård är.

(Porten öppnar sig.)

NAIMA.

Hvad ser jag? — Hvilken tjusning
Mig fattar, hvilken fröjd! —
Är det en dröms berusning,
En syn från englars höjd?
Nej, så kan dröm ej härma,
Ej öga dikta, nej!
Ej tanke så kan svärma; —
Ett bländverk är det ej.

Se paradisets parker
Med sina bäckars språng,
Med sina blomstermarker,
Med sina fåglars sång!
Här svalla lifvets flöden,
Här blommar evig vår.
Ej syndens orm, ej döden
Till dessa höjder når.

(Frågande.)

Får jag gå in, min ledsven, säg mig du? —

RÖSTEN.

Ej nu.

NAIMA.

Ack säg mig, dväljes här mitt hjertas vän? —

RÖSTEN.

Ej än.

Chör från paradiset.

Tro och förbida;
Ljuft är att lida,
Lätt är att strida
För den, man har kär.
Sök, och du finner;
Målet du hinner,
Seger du vinner,
Om trofast du är.

(Paradisets port sluter sig, och Naima bortföres af en gyllene sky.)

Trakt inom Orions stjernregion. — Naima befinner sig hvilande på ett gullmoln, som sakta sänker sig och stannar öfver ett himmelskt landskap.

O hvilken ändlös rymd jag genomfarit,
Förr'n hit jag hunnit på min djerfva färd!
Månn' före mig ett lif här nånsin varit,
En själ, en tanke? Gud, hur stor Din verld,
Hur outgrundlig! Hvart jag vill mig vända,
För blicken jemt sig nya solar tända.

Nu stannar skyn och hvilar sina vingar
Från färden på den vida azursjön.
Ack hör, o hvilken sång emot mig klingar
Med vindens ambrafläkt från stjerneön!
Med lyrors klang hvad ljufva röster blandas!
Här englar bo, här salighet blott andas! —

Se der, som vinden snabb, en dufva hastar
Från högblå etern ned mot molnet här;
Se hur hon glänser skönt och vingen kastar;
Hon närmar sig... ah! det en engel är!
O Gud, han nalkas!... Jag på knä vill falla
Och honom nu till råd och bistånd kalla.

Ack säg mig, du fagre,
Med snöhvita vingar,
Som vaktar den glänsande himmelska stig,
Ack säg, har ditt öga
Min Silvio skådat?
Månn' här han har varit och sport efter mig?

ENGELN.

I etersjön, som slår med luftig bölja
Vår fagra strand, jag mången ande såg.
Med säkra blickar jag dem plägat följa,
Och spana deras syfte, deras håg;
Men ej den Silvio som ditt hjerta vunnit
Har hit ännu till våra rymder hunnit.

Förgäfves söker du i denna stjerna
Din make; eder himmel är ej här.
Jag ser på din gestalt, du bleka tärna,
Den luft vi andas är för lätt, för skär
För dig; och bländas skulle här ditt öga
Af strålarna från andesolen höga.

En gång din pröfning slutar. Säll och renad
Du hit skall vända; var välkommen då,
Att, med din vän i evighet förenad,
Bland oss vid lifvets källa njuta få
De himmelska behag, de rena fröjder,
Som aldrig anats nedom dessa höjder. —

(Engeln försvinner. Naima inneslutes af ett töcken, som sänker sig och för henne ned till jordens dunstkrets.)

NAIMA.

Till jordens nejd har jag nu återkommit.
Hur länge jag har irrat, vet jag ej.
Jag långt i evighetens rymd mig vågat,
Der gyllne verldar såsom härar tågat;
Men hvar jag hamnat och om Silvio frågat,
Mig öfverallt har mött ett tröstlöst nej.

Hvar är han då? Bland himlens stjernor icke
Jag honom fann, ej ofvan molnens rymder.
Är han då qvar ännu på låga jorden
I smärtornas och qvalens dystra hemland?
Ack då vill äfven jag dernere bo;
Ty sjelfva lidandet är ljuft att dela
Med vännen, som jag svurit har min tro. — —
Ett svalg emellan molnen nu sig öppnar;
Jag dit vill skynda; kanske derifrån
Jag kan det landet se, der Silvio vistas. — —
Se jordens berg och dalar! Hvilken syn!
Han är dock skön, den verld der menskan skaptes!
Men hvad? Har jorden sig i lågor dränkt,
Ha himlens åskor flyttat ned i gruset?
Det blixtrar, dånar; hvita moln i hvirflar
Der rulla fram utöfver vida fältet...
Nu glesna de... O se hvad menskoskaror
I eld och rök der tumla! Vapen glänsa —
O ve, mitt öga på ett slagfält stannat!
Hvem ledde hit min väg till denna trakt,
Att smärtornas och hatets dödsdans skåda?
Långt härifrån jag skynda vill... dock nej;
En aning, fasansfull, mig fattar: Silvio
Drog ju i kriget ut; han kanske lefver
Och kämpar der... O Gud, der ser jag honom
I krigarhopen midt i eld och rök!

Af fasa dignar jag; jag räds att honom
Med blicken följa... Se hur han spränger in
I fiendens leder!... Han syns ej mer;
Ett moln af rök hans bild ifrån mig röfvat.

(Knäböjer.)

Du himmelens och jordens Gud! bevara
Min älskling; för en ädel sak han kämpar.
Bjud kulorna att vika från hans bröst,
Bjud dödens svärd att hejda sig i hugget!

(Reser sig.)

Der syns han åter! Med förtviflans mod
Han störtar fram... han slås till marken — ah!!

(Uppvaknar.)

Hvar är jag? — — Oh, jag endast drömt; min färd
Till himlens stjernor den var blott en villa! —
Hur kan en dröm så låna lif och färg
Af vaken verklighet? Jag såg ju Eden
Framför mig, hörde fröjdesången ljuda
Ifrån dess lunder... Nu på lätta skyar
Jag lyftades till englars regioner,
Der evig sällhet bor. — Ack hvilken dröm!...
Se'n tycktes mig att jag till jorden sänktes,
Såg der min Silvio strida — falla... Gud!
Hvad kan den drömmen väl betyda? Lefver
Min älskling, kämpar han ännu för mig
Derborta i det fjerran landet?... Nej

Hans död har ju Alfonsos bref förkunnat; —
Han kämpar icke mer — han lefver ej!
Till englars verld han flyttat. Nyss i drömmen
Jag sett det Eden som en gång skall sluta
Oss begge i sin famn; jag löftet hört,
Ur engelns mun. Ack stilla dig mitt hjerta —
En evig fröjd dig väntar; gråt ej öga —
All kärleks Fader vakar i det höga!

Vild bergstrakt. I bakgrunden höga berg; till venster ruiner af en röfvarborg; till höger remnade klippstycken, som bilda en djupt ned i berget trängande håla. Vid sidan till höger rinner en bäck. Det är natt. Fullmånen belyser nejden. — Mordax framträder.

MORDAX.

Just här är mötesplatsen. Der står muren
Af gamla röfvarnästet; der är berget,
Med klyftor, gapande, som om de ville
Båd' jord och himmel sluka. Det är här
Spilanthes möte stämt med mig, då nu
Hans tid är ute. — Ah, derborta går han!
Han kommer hitåt... Nej det är ej han,
Den andra är det. Hvad har han att säga?
(Kakotes framträder.)
Du kommer ensam hit? Hvar är din herre?

KAKOTES.

Är han ej här? Med mig han här stämt möte,
För längese'n; han kanske nu har glömt det.

MORDAX.

Med mig också. Nå säg, han har väl vunnit
Sitt mål? Hur jublande, hur segerstolt
Han nu skall möta oss!

KAKOTES.

Derpå jag tviflar.

MORDAX.

Hvasa'? Du tviflar? Hä? Sjung ut!

KAKOTES.

Jag tviflar
Att allt är riktigt. En fiendtlig makt
Spilanthes snärjt — jag vet ej på hvad sätt.
Om han på helgongrafvar slumrat har,
Om han försett sig under nunneslöjan,
Om vin han läppjat på ur vigda käril —
Jag ej det vet; men han är icke mer
Densamme som han varit. Borta är
Hans handlingskraft, hans mod. — Hur trotsigt bar
Han ej sitt hufvud förr, hur eldigt flög ej,
Liksom en blixt, den säkra herrskarblicken,
På rof blott lurande! Nu som en tvinsjuk
Han lutad går och stirrar ned mot jorden.
Än suckar han och vrider sina händer,
Än blickar han mot skyn. När mig han ser,
Han skygger undan, som en uppskrämd tjuf,
Och när jag följer, stannar han och ropar:
Kom inte hit, du pestböld! jag har nog
Utaf mig sjelf! — Om detta ej är vanvett,
Så vet jag icke hur det skall benämnas.

(Skränet af en uf höres från borgruinen.)

MORDAX.

Der är han ju! —

(Skränet höres åter.)

Åh nej, det är ej han; nej — det är ufven,
Som grufvar sig i natten — det är ufven.

KAKOTES *(med ängslan).*

Den ufven känner jag! Vid eld och svafvel
Han kläcktes ut. — Han kommer att mig hemta!

(Skränet höres för tredje gången. Skepnaden af en kolsvart jätte-uf framkommer och svingar några slag omkring Kakotes.)

KAKOTES *(neddignande af skräck).*

Fins intet anstånd?... Nåd! — En timma blott!

(Skepnaden nedstörtar, som en blixt, på Kakotes och bortför honom. Mordax döljer sig bland träden. Efter en stund framkommer Spilanthes, blickar omkring sig och närmar sig hålan. Stellaria, som följt honom på något afstånd, stannar närmare bakgrunden.)

STELLARIA.

Jag noga följt hans fjät, allt se'n om natten
Jag honom varse blef i Naimas rum.
En farlig ande: vaksam, listig, djerf;
Men jag skall veta dock hans ränker mota.
Han redan af min närhet syns förlamad,
Han modet fällt och tärs af inre strid.

MORDAX *(framträder närmare förgrunden).*

De äro borta.

(Får se Spilanthes, som går af och an utanför hålan).

Ah, der har jag honom!
Hans skick är ej sig likt. Se hvilken oro
I hvarje steg! Nej se hur vildt han nu
Med knuten hand för bröst och panna slår sig!
Kamraten hade rätt: han är från vettet.
Hallåh, Spilanthes!

SPILANTHES.

Jaså, redan här!

(Stellaria närmar sig, osedd af dem, och lyssnar på deras samtal.)

MORDAX.

Ja, jag är sjelfva punktligheten, jag;
Från aftaldt möte blir jag aldrig borta.
Säg bara »pil»! — och jag är framme genast,
Så qvickt, som hök, der dufvovinge rörs,
Som haj der sjömanskött i vågen flyter,
Som hat der lycka gror. — Jag väntat på dig.
Här har du väl din skatt i grottan samlad?
(Går fram mot hålan.)

SPILANTHES.

Gå inte dit! Du vet ej hvart han bär,
Den vägen! Icke för dig är den gjord; —

Förgängelsen tas icke mot der nere.
Förhäxad hålan är, och om dit du djerfdes
Med foten träda, bergets klyftor skulle
Dig återspy utur glödhett svalg, som Ætna
Ett stenblock slungar upp mot skyn; — stanna qvar!

(Går sjelf fram och tittar in i hålans mynning.)

MORDAX.

Så ifrig aldrig förr jag honom sett.

(Spilanthes kommer tillbaka.)

Nå hvar är flickan, som du skulle vinna —
Den der, du vet: din sköna »sultaninna»?
Och han se'n, hjelten, och de andra sedan?
Ha de gått före dig dit ner alltredan?

SPILANTHES.

Gräf mig en graf sju famnar ner i jorden!

MORDAX.

Är du förryckt?

SPILANTHES.

Fördömd — är rätta ordet!

MORDAX.

Nej hvad går åt dig nu?

SPILANTHES.

Gräf mig en graf
Så djupt i jordens mull, att ingen djefvul

Mig vädrar, intet thordöns röst mig når,
Och ingen glimt af dagens ljus mig hinner!...
Men det är gagnlöst dock; hvarthän jag flyr,
Skall helvetet mig följa, och de ord,
Jag hört, för evigt i mitt öra ljuda,
Att aldrig ångrens qval må lemna mig.

MORDAX.

I gåtor talar du; jag ej dig fattar.

SPILANTHES.

Så hör. En stilla natt, när tornets tunga
Nyss ropat midnatt ut, jag stal mig in
I sofgemaket till min hvita dufva.
I segerkänslor frossande, jag nalkas
Till hennes bädd, att smyga in i örat
En giftig lögn om älskarn, och att mana
I drömmen fram en hop af gyckelbilder
Ur verldens krambod, hennes håg att locka;
Då får jag se vid Naimas hufvudgärd
Den samma skepnad som, en natt, vi sågo
Bland dina grafvar. Nu min makt var bruten;
Jag kände på mig att den anden var
Mig öfvermäktig. Som en smidig orm
Jag slank tillbaka, gömde mig vid dörren
Och lyssnade i smyg på deras samtal.
Om Naima drömde eller vaken var,

Det vet jag ej: hon hade rest sig opp
Till hälften i sin bädd och sträckte ut
Mot anden sina armar. Nu begynte
Ett samtal mellan dem ... I evig tid,
Hvarthän jag flyr, mitt qval fördubblas skall,
Vid minnet af de ord som engeln talte —
Det var en engel, Mordax! — Aldrig förr
Mitt öra så af någon stämma tjusats,
Som nu af denna. — Kunde våren tala,
Då hon till lif de fagra blomstren smeker,
Och kunde rosen tala, då hon öppnar
Sin purpurmun för morgonvindens kyssar;
Och månens strålar, om de tungor hade, —
De skulle tala med en sådan röst!

MORDAX.

Hvad sade engeln, säg, hvad sade engeln?

SPILANTHES.

Med ord som aldrig hörts i stoftets verld,
Han skildrade för Naima detta lif
Af evig sällhet, som man har beredt
Åt gunstlingsandarne i nådens rike. —
Ack, Mordax! ock för mig det fanns en tid,
Då valet stod mig fritt emellan himmel
Och helvete. Jag hade ingen fläck
Ännu på mina händer, intet agg

Uti mitt hjerta; men en giftig orm,
Som heter syndig lusta, stal sig in
Uti mitt bröst. — Jag kämpade först en tid,
Men synden var så ljuf: se'n jag en gång
Fått smak derpå, jag hade icke kraft
Att neka mig dess sötma. Vanans makt
Förbytte min natur; jag sjönk alltmer
I syndens natt — och se'n . . . o ve! o ve!

(Gråter.)

STELLARIA *(för sig sjelf).*

Han gråter!

SPILANTHES.

Hvi skulle mig mitt grymma öde föra
Till detta olyckslandet! Äro ej
De törnen hvassa nog, som genomsarga
Mitt arma väsen, är förbannelsen,
Som hvilar på min hjessa icke nog,
Att straffa mig? Det fattades nu blott,
För att min ånger tiodubbel göra,
Att jag af himlens budskap skulle höra
En skildring af de sälla englars lott! — —
I gagnlöst grubbel och i dolsk försoffning
Min tid jag spillt. Jag hade kunnat fånga
Två gånger femti själar, men blef sjelf

En fånge. — Allt är nu förloradt. Här
Min tid är slut, — en värre börjar der!
(Går till hålans mynning och tittar in i den.)

STELLARIA.

Jag såg hvar tåren föll, jag den vill taga
Till vittne om hans ånger. — — Klara tår,
Du dyraste bland perlor! Intet smycke
I nådens solsken strålar så som du.
Mig följ dit upp; med dig jag lösa vill
Förbannelsen som hvilar på hans hjessa.

SPILANTHES *(för sig sjelf)*.

Man samlat sig der nere: djefvulsfanan
Med röda tungor skymtar genom svalget;
Vid klyftorna står vakten redan utställd.

MORDAX *(för sig sjelf)*.

Han skälfver som ett löf.

SPILANTHES.

O ve den qvinnan!
Om henne jag ej sett, min räkning nu
Stått annorlunda . . .
(Rusar fram till Mordax).
Hör du hur de skälla!
Hans hundar äro med, att jaga mig,
Ifall jag flyr. — — O störten öfver mig

J mörka hällar, krossen mig till pulver!...
Du snölavin, som hänger der på fjället,
Hvem väntar du? En fattig vandringsman?
En moder med sitt barn? Låt barnet vara;
Det intet ondt har gjort: för mig du skaptes!
Vräk ner din vinter öfver mig, kyl ut
Till is hvar droppa blod i mina ådror!...
Ah — nej, du kan det ej! En andes blod
Du kan ej kyla... Hör hvad skrän dernere!
Re'n dansen börjat...

(Närmar sig åter hålan.)

Afgrundens monark
Mig väntar bland sin trogna bödelskara.
I hungrig spänning alla käftar stå,
Att vilda segerjublet höja få. —
När han mig spörjer till, hvad skall jag svara?

(Lyssnar.)

Mitt namn jag ropas hör...

(Lyssnar åter.)

Fördömda gamar, hvarför skränen J så?
Ha'n J ej nog af rof för edra halsar?
Jag kommer utan skrän; mig gifven blott
Ett ögonblick ännu! — — Förbannadt vare
Du lif som gaf mig lif, du modersköte
Som värmde mig, då första kalla fläkt
Mig kunnat blåsa ut till ett intet!...

(Till Mordax)

Du,

Som skryter med din makt! Förinta mig,
Om du det kan!... Nej, usla kryp, du kan ej!
Du är en mask: der lifvet lägger af
Ett slitet plagg, der smyger du dig in,
Att bo — du tiggare i stoftets trasor!
Om du mitt väsen kunde svälja nu,
Jag skulle kalla dig en gud! — Gå bort!

(Stöter undan Mordax, med förakt).

MORDAX.

Hu! — Hvilken best!

(Skyndar bort.)

SPILANTHES *(närmande sig förgrunden.)*

J fjällar der, som staplen häll på häll,
Så långt ett öga ser! fins ej en klyfta
Uti ert sköte, der jag kan mig dölja
För mina qval? — Du vida haf derborta,
Som sväljt volkaner! O, att nu du kunde
Mig släcka, som ett irrbloss! — Höga himmel,
Som ler mot mig med strålar af idel kärlek —
Hvi svek jag dig! För sent min ånger nu
På dina portar klappar...

(Lyssnar, vänd mot hålan.)

Hör, nu åter
De ropa mig! . . . Helvetet ej något anstånd har . . .
Mig en förfärlig makt emot djupet drar . . .
Nåd himmel! — Ah, jag yrar, jag är galen;
Det fins ej nåd för mig i himlasalen . . .
Nåväl då: furier, fördubblen qvalen,
Att jag må glömma hvad jag fordom var!

(Rusar till hålan, för att störta sig ner deri. I detsamma framträder mot honom Stellaria.)

STELLARIA.

Tillbaka! Stanna! Mig din ånger rört,
Du fallne ande! Hör mig: du kan räddas,
Om du dig bättra vill; ty Himlens kärlek
Omätlig är som evigheten.

SPILANTHES *(som ryggat tillbaka i häpnad).*

Ah!
Den engeln åter! — Drömmer jag?

STELLARIA.

O nej,
Du icke drömmer. Himlen har mig sändt
Uti din väg. — Vill du din synd försona?

SPILANTHES.

Min synd försona! Engel, var det så
Du sade? Säg, o säg det om igen,
Att jag må tro mitt öra!

STELLARIA.

Vill du, arme,
Din synd försona, fall på dina knän
Och böj dig ödmjukt ned i bön om tillgift
Hos den Allsmäktige, hvars lag du trotsat.

(Spilanthes knäböjer vid bäcken. Stellaria begjuter hans hjessa med vatten.)

Som detta vatten sköljer nu din hjessa,
Så skölje ångren dig från synden ren. — —
Nu fort till verket: gå i verlden ut
Och strid mot mörkrets makter; — du dem känner.
Ryck menskorna från fallets brant och rädda
De armas själar: så din syndaskuld
Blir plånad ut ur lifsens bok, och du
Försoning vinner för hvad du har brutit.

(Stellaria aflägsnar sig. Spilanthes blir qvarstående, några ögonblick, i stum hänryckning, sträckande sina händer efter Stellaria. Skyndar slutligen bort åt samma håll som hon.)

Hos Bruzzi. Scenen är ett rum, på hvars ena vägg synes en bild af den Heliga Jungfrun. — Stephania och Naima inträda.

STEPHANIA.

Min stackars dotter! du har åter gråtit.
Du lofvade mig dock att tåligt bära
Den pröfning Himlen på ditt hjerta lagt;
Nu har du löftet glömt.

NAIMA.

Jag icke glömt det.
Du vet, min moder, hur det stundom händer
Att i vår själ en obetvinglig känsla
Af namnlös smärta, sorg och längtan vaknar.
Det käns så tungt, så tungt att andas då;
Det är som hjertat ville spränga sönder
Vårt hela väsen. Ack, då är ju tåren
Vår bästa läkedom: han lättar tyngden
Uti vårt bröst och svalkar feberglöden.
Se derför, moder, är det ljuft att gråta,
Fast också bittert. Ögat gråta ville,
Men jag förbjöd det, tryckte sönder tåren; —

Nu gråter jag ej mer — om blott du lofvar
Att vara glad.

STEPHANIA.

Ja, om min Naima lofvar
Att så ej sörja. På en tid din kind
Så blek har blifvit, och så matt din blick,
Att jag förskräcks deraf.

NAIMA.

Ack, bästa moder,
Tro ej det endast är för egen skull
Din dotter sörjer; nej, en dubbel tyngd
Mitt sinne trycker, ty jag förebrår mig
Beständigt, att jag är en orsak till
Den tunga sorg som hvilar på ditt hjerta.
Min dyra, goda moder! Friden flyktat
Ifrån vårt hem och sömnen från ditt läger.
Hvem är väl skuld dertill, om icke jag!
Hvem är det väl, som kastat tvedrägtselden
Uti föräldrahemmet? Det är dottren,
Som dock af Himlen fick den höga lott
Att knyta fastare det helga bandet
Emellan far och moder. När jag tänker
På hvad jag gjort, förtviflans makt mig fattar. —
Ack, moder, svara, kan du väl förlåta
Din dotter all den sorg hon gjort dig, säg?

STEPHANIA.

Min Naima! äfven jag har varit ung,
Som du, och känt den blinda gudens välde.
Hur skulle jag min dotter kunna klandra
För känslor, dem jag sjelf i eget hjerta
Har närt en gång och hyllat, liksom du!
Är det ett brott att lyda hjertats röst,
Då det af kärlek lågar, ren och skuldfri,
Som bönesucken i ett helgons bröst?
Ack nej! Jag intet har att dig förlåta;
Ej du har felat; verldens flärd har födt
Den sorg mig tär, och som min frid förödt...
Det måste dock bli slut på dessa strider! —

(För sig sjelf, i det hon går.)

O visste du, min dotter, hur jag lider!

NAIMA.

Gå ej!... Hon ville dölja sina tårar —
Jag såg det nog — och derför gick hon från mig.
Har jag då handlat så emot min moder,
Att hon mig måste fly: min dyra moder,
Som varit mig så huld, så god, att minnet
Ifrån min späda barndom blott förvarar
En ständig blomstervår af solrik kärlek,
Der minsta moln ej skuggade mitt lif;
Min moder, som för min skull offrat opp

Sitt eget lugn uti den strid, som herrskar
Uti vårt hem? ... O Naima, är det rätt
Att sådan kärlek så belöna? Nej!
Du orsak är till hennes sorg — du ock
Förpligtad är att hennes smärta lindra.
Jag skyndar till min fader ... men, hvad gör jag?
Jag är ju Silvios brud, fast han är död; —
Hur kan jag honom svika! ...

(Nedfaller på knä för madonnabilden.)

Helga Jungfru!
O du, som sjelf i mensklig skepnad vandrat
På jorden, smärtornas och sorgens hem,
Och, sjelf en qvinna, vet hvad qvinnohjertat
Af verldens ondska lider! Bed till Gud
Att han mig styrka ger i denna pröfning,
Och räck åt mig din hand, att mig ledsaga
I detta mörker. — —

(Nedsjunker i tyst bön, hvarefter hon hastigt reser sig.)

Himlen har mig bönhört!
En röst inom mig mäktigt ropar: stanna;
Du vid en afgrund står; — och vill din fader
Att du i den skall falla, tag likväl
Ej *sjelf* det första, olycksfulla steget — —

När man har offerfesten redit till,
Man ej lär *fråga offret om det vill.*

(*Går. Strax härpå inträder Bruzzi från andra sidan.*)

BRUZZI (*ropande i dörren, som förer till Stephanias rum.*)

Stephania! Är du der?

(*Stephania inkommer.*)

STEPHANIA.

Du ropar mig?

BRUZZI.

Kom hit, tag mig i handen, Fannia lilla!

STEPHANIA.

Hvad menar du med det?

(*Räcker honom handen.*)

BRUZZI (*triumferande*).

Du håller nu
En *adelsman* i handen!.—
Har du väl drömt dig något sådant, Fannia?
Jag skämtar ej; markisen nyss var hos mig
Och sade mig att jag i går blef adlad.
Nå säj, hvad tycks? Du mins väl hvad jag sade
För tvenne år se'n, då jag gick i borgen

För Garvi, att jag skulle skörda vinst
Af den affärn.

STEPHANIA.

Och det du kallar vinst,
Att nödgas gång på gång försträcka pengar
Åt den, om hvars affärer mången tror
Ej just det bästa!

BRUZZI.

Misstag, bara misstag!
Jag känner ställningen: den är ej farlig.
Markisen är min gäldenär, men hvem
Är hans då, tror du? Dogen — sjelfva dogen!
Det är för resten något värdt, att ega
En sådan gäldenär. Du kanske tror ej
Att mången skulle velat offra mer
Än jag har gjort, för att med riddarnamn
Och vapen lysa få? — Betänk, vi stigit
En trappa högre nu än dessa simpla
Plebejer, som sig nämnde våra likar. —
Nu återstår oss blott att *slägtskap* knyta
Med landets ridderskap, — och se'n vår lycka
Är gjord, Stephania!

STEPHANIA.

Men vår dotters lycka.
Har du för den ej någon tanke qvar?

Fins ej i fadrens bröst en vrå för barnet? —
Med böner fåfängt jag dig sökt beveka;
Jag nu dig varnar blott: betänk dig väl,
Förrän du knyter detta band, som sedan
Ej mera lösas kan. — Har du ej märkt
Hur Naima sörjer, hur ett ständigt svårmod
Har jagat helsans färg från hennes kinder?
För svag, tro mig, är hennes kraft, att bära
Den tunga börda, du på henne lagt.
Ibland hon mig förskräckt med ord och blickar,
Som röjt i hennes själ en hemsk förvirring.
Hon mig berättat om en syn, hon haft,
Så underlig, att ej jag riktigt vet
Hvad jag derom skall tro: om blott den var
En tankens villa, eller en verklighet.

BRUZZI.

Har flickan haft en syn? Hvad vill det säga?
Hvad menar du med det?

STEPHANIA.

Mig Naima sagt
Att hon en gång, en natt, på kyrkogården,
Då hon i tårar stod vid systerns graf,
Den hädangångnas andeskepnad skådat.
Till Naima hade då Stellaria yttrat:
»Svik ej din Silvio; trogen blif i döden!» —

När sjelfva grafven öppnar sina portar
Och talar till oss, Bruzzi, ve oss då,
Om högre makters bud vi våga trotsa!

BRUZZI.

Bah! Svärmeri och skrock! De döda ligga
Nog stilla, der man lagt dem; verlden har
Med dem gjort opp sitt bokslut längese'n.
Det der är drömmar blott och tomma griller!
Låt flickan sig förströ, så flyktar grubblet.
Hon sitter allt för mycket för sig sjelf.
För henne ut. Vi ha ju hästar, vagnar,
Betjenter, pengar — hvad behöfs väl mer!
Stephania, du bör dra försorg om sådant;
Jag har ej tid dertill.

STEPHANIA.

Men vet då, Bruzzi!
— Ty du bör veta allt — en helig ed
Vår dotter evigt binder —

BRUZZI *(häftigt)*.

Hvilken ed?

STEPHANIA.

En ed, som hon uppå Stellarias graf
Åt Silvio svurit, att i lif och död
Bli honom trogen. Den kan hon ej bryta, —

Och icke vill väl fadren att hans dotter
Skall bli fördömd.

BRUZZI.

Fördömd? Jag skratta må
Åt dina skrupler! Med mitt guld jag köper
Så mycken aflat, att den dumma eden
Blir tio gånger struken ut af den
Som makten har att lösa och att binda —
Af påfven sjelf, ifall så nödigt vore.
Det åtar jag mig. Var det intet annat?
Dessutom finns han ju ej mer i lifvet,
Din kära Silvio —

STEPHANIA.

Ja, så sade brefvet;
Men är du viss om att Alfonsos hand
Det brefvet skrifvit? Om nu någon annan
Har drifvit ett förstucket spel och härmat
Alfonsos stil?

BRUZZI.

Stephania, jag förstår
Hvaråt du syftar; akta dig att kasta
En sådan skugga på den ädle Garvi!
Hur kan du tro att han!... Hvad grund, hvad skäl,
Stephania! har du för en sådan tanke?

STEPHANIA.

Du känner icke Brincio Garvi rätt,
Men dömmer sonen efter fadren —

BRUZZI.

Ja: —
En ädel stam bär ädla grenar.

STEPHANIA.

Grenen
Kan vara frätt af mask, fast stammen sjelf
Är fri. Af svaghet för sin enda son
Markisen lemnat allt för slappa tyglar
Åt Brincios nycker. En gång fadersögat
Skall fälla tårar för sin blindhets skull.

BRUZZI.

Du irrar dig! För resten: hvilken man
Har icke haft sin tid af ungdomsvillor?
Med åren stadgas sinnet, och den eld
Som sökte luft i djerfva öfverdad,
Hos ynglingen, ger mannen kraft en gång
Att verka för sitt land och för sin ära. —
Var lugn; ej Brincio Garvi glömma skall
Hvad han är skyldig sina fäders namn
Och sina anor.

STEPHANIA.

Men har du ej hört
Hvad öfverallt om Garvis son man hviskar?

BRUZZI.

Ja öfverallt, der man med afund ser
De högas makt och ära, der är pöbeln
Tillreds att klandra, smäda och förtala.
Det är så vanligt; derför tror jag ej
Hvad man om Brincio hviskar. Vet dessutom
Att jag förnyat har mitt gamla löfte
Till Garvi; ja — för att dig säga allt —
Vi ett kontrakt om våra barns förening
Ha slutit och med våra namn bekräftat.
Så står nu saken. Derför från i dag
Vill jag ej mer ett ord om Silvio höra.
Kontraktsbrott ingen skall förmå mig göra.

(Går ut.)

STEPHANIA.

Ve mig, och ve mitt barn, hvars hårda lott
Jag ej kan hindra, men begråta blott!

I Silvios fängelse. Det är morgon. — Alfonso inträder.

ALFONSO.

God morgon, Silvio!

SILVIO.

Ah, välkommen, broder!
Du glömmer ej din vän! — Hvad för dig hit
I dag så tidigt? Kanske du fått bref?

ALFONSO.

Till dig ej något.

SILVIO.

Nej, jag nog det visste;
Man skrifver ej till den man glömma vill.
På flera måna'r icke ett enda bref!
Väl några ord hon kunde dock förunnat
Åt den hon svurit har en evig trohet! —
Alfonso, du är lycklig du; i hemmet
På dig dock någon tänker. Hvilken är det
Som nu dig skrifvit till?

ALFONSO.

Min bror Philippo,

SILVIO.

Nåväl, hvad skrifver han? Fins ej ett ord
Om Naima?

ALFONSO.

Jo . . . men . . .

SILVIO.

Hvad? Säg ut, säg ut!
En sorgepost du dölja vill, det ser jag!

ALFONSO.

Ett nedrigt skurkstreck man mot dig bedrifvit.
Hör, Silvio, hör hvad nu Philippo skrifver:

(Läser.)

»Jag beklagar förlusten af vår gemensamma vän Villamonte, som, enligt hvad du lärer berättat i bref till Borghino Bruzzi, har stupat i kriget». — *(afbrytande läsningen)* Bref till Bruzzi? Jag har aldrig skrifvit något bref till Bruzzi!

SILVIO.

Vidare, vidare!

ALFONSO *(läser)*.

»Innan detta bref anlände, anade vi redan den sorgliga tilldragelsen, emedan hvarken hans an-

höriga eller någon annan på de sista månaderna fått någon underrättelse från honom. Naima Bruzzi, med hvilken han lärer varit i hemlighet förlofvad, tog så illa vid sig af underrättelsen, att hon insjuknade —

SILVIO.

Hvad hör jag! Yrar du, Alfonso? Hvad? —
Hvad vill väl detta säga? står det så?

ALFONSO.

Se här, läs sjelf —

SILVIO.

Nej fortsätt, fortsätt! —

ALFONSO *(läser)*.

»Brincio Garvi, den äfventyrarn, som förstått att ställa sig in hos flickans far, har redan dragit den fördel af Villamontes död, att han inom kort är Naima Bruzzis man. I går undertecknades giftermålskontraktet» —

SILVIO.

Håll upp, håll upp! Jag vill inte höra mer! —
Det är ej sant; han endast skämtat har...
Tag hit, låt mig se *(Ögnar i brefvet)*... Du ljuger,
svarta skrift!

Hvartenda ord är lögn; mig Naima svurit
Vid jord och himmel att mig aldrig svika.

ALFONSO.

Hon sjelf besviken var: det falska ryktet
Att du var död —

SILVIO.

Det skulle hon ej trott!
Hon borde kunnat läsa midt igenom
De lömska ögonen på ormen Garvi,
Hon skulle ha sagt: den stiln är ej Alfonsos;
En annans hand sig röjer här — hvars är den?
Och samvetsrodnan, likt en plötslig vådeld
På lömska kinden skulle ha blossat upp
Så qvickt som krut — och skurken varit röjd.
Ty ingen ann' än Garvi brefvet skrifvit. — —

(Paus.)

Är det väl möjligt? Naima Bruzzi bunden
För hela lifvet vid en sådan usling?
Det är förfärligt! — Om det sanning är,
Då har till detta steg man henne tvungit
Med hot och slag . . . Låt mig se! Står ej ett ord
Hur hon blef pinad, stött ifrån hemmet ut
Och irrade omkring i köld och storm,
Till dess den bleka hungren sugit ut
All kraft ur sinnet, och på sina knän

Hon tiggde tillgift vid tyrannens fötter? —
Nej, intet ord derom! — Ack Silvio, Silvio!
Dig aldrig Naima älskat! Hennes kärlek
Var blott en nyck, en lek med hjertats lågor:
En fager lusteld, tänd för ro skull blott,
Att plötsligt släckas, när sin höjd den nått! —
Dock svor hon mig sin tro i lust och nöd,
För tid och evighet, för lif och död!...
Och än hon lefver, andas än och dricker
Med varma läppar Garvis brudgumskyssar! — —
Du arma Silvio! *hon* har dig besvikit,
Den qvinnan, på hvars tro så tryggt du byggde,
Som om den varit smidd af gudahänder
Och nitad fast vid himlens stjernering! —
Det fins ej trohet i ett qvinnobröst,
Då *Naimas* läppar kunnat mened svära;
Ej kärlek nånsin i ett hjerta fanns,
Då *hon* i lustans bottenlösa afgrund
Har kunnat trampa kärleks helgonkrans! — —
Ha, tänkte jag inte det!... Ja, så det skulle
Till slut dock gå; — det var ju fadrens vilja,
Den ärelystne narrns. Hans blick var bländad
Af maktens glans. Nu fladdrar han omkring den,
Som maln kring ljuset... Lycka till, herr Bruzzi,
Men akta dig — du sveder vingen... Oh!
Har guld ej makt att andra håfvor bringa

Än uppsvälld högfärd, hungrig ärelystnad
Och is i hjertat — oh, då vore bättre
Att ljus-skygg fattigdom från lifvets början
Tillsammans med vårt väsen blifvit gjuten
Så fast, att ingen medgångs stolta sol
Förmådde deras starka lödning smälta!

(General Szantesky inträder, hållande i sin hand Silvios värja.)

GENERALEN.

God dag, herr öfverste! Mig kejsarn sändt
Att lemna eder denna värja åter.
För edra bragder och den tjenst ni gjort
Hans land, han lofvat glömma hvad ni felat.
Ni nu är fri.

SILVIO.

Hvad hör jag! kejsarn skänker
Mig nåd och tillgift?

GENERALEN.

Ja, han allt förlåter.

SILVIO *(i detsamma han mottager värjan)*.

O måtte himlen snart förunna mig
Att aftvå med en bragd den fläck jag satt
På denna värja! — Er, herr general,

Jag aldrig nog kan tacka; ty jag vet
Att ni min målsman varit har hos kejsarn.

GENERALEN.

Väl har jag sökt, så mycket jag förmått,
Att till er fördel stämma kejsarns sinne;
Men hvad som verkat mer än *mina* ord,
Det är min systers. Sedan länge anställd
Vid kejsarhofvet, hon i ymnigt mått
Sin herrskarinnas ynnest har förvärfvat,
Och derför ej hon fåfängt vädjat nu
Till kejsarinnans mäktiga bemedling.
Ni henne har att tacka mer än mig,
För att er friheten är återgifven.

SILVIO.

Hvad hör jag!

GENERALEN.

Skynda nu till kejsarborgen,
Och låt oss der vid audiensen träffas.

SILVIO.

Min första pligt är att monarken tacka;
Min andra icke heller glömmas skall.

GENERALEN.

Farväl, min vän! *(Går.)*

ALFONSO.

Dig gläd, du nu är fri!

SILVIO.

Alfonso!
Hvad är mig friheten, se'n lifvets lycka
Från mig har flytt, som hvirfveln i en ström?
Hvart skall jag gå, se'n man fått hjertat rycka
Utur mitt bröst? — Min ljufva framtidsdröm,
Du var en hägring blott i lifvets öcken!...
Jag seglarn är, förlist i nattens töcken! —
Du rika vår, som i mitt hjerta bodde,
Din blomsterverld har dött för mulen höst!
Förvissnad är den gyllne skörd, som grodde
För hoppets sol. Allt mod uti mitt bröst
Har flytt: ett barn kan mig i stoftet trycka;
Min kraft är nu en krympling, stödd på krycka.
O, när jag Naima egde, ingen höjd
Var mig för brant, ej börda tung att bära:
Då striden brann och dödens stund var nära,
Jag gick mot faran, som en yngling, nöjd,
Till leken går; mig allt var lätt att lida,
Ty lönen väntade vid Naimas sida.
Men nu, hvad båtar mig att fri jag är; —
Jag kunde stanna nu för alltid här.
Ej ärans skimmer lockar mer mitt sinne; —
Min sol gått ner, mitt lif är blott ett minne!

ALFONSO.

Som vän jag lider af att se dig lida,
Och djupt mig smärtar detta hårda slag
Som drabbat har ditt hjerta, Silvio! Dock
På samma gång dig ödet slår, det smeker;
Och nu, se'n du förlorat hvad som ljufvast
För hjertat var, en trofast vän dig räcker
Sin hand och öppnar fängelset för dig.

SILVIO.

Han kan dock ej mig Naima återgifva!

ALFONSO.

Men han har gifvit dig din värja åter
Och blidkat kejsarns vrede, sönderslitit
De nät, som gallsjuk afund kring dig spunnit,
Och öppnat ärans väg för dig igen:
Säg, aktar du för intet sådan vänskap?
Szantesky och hans sköna syster —

SILVIO.

Ack,
Jag vet och känner djupt uti mitt hjerta
Hvad de för mig ha gjort!

ALFONSO.

Om jag nu vore
I dina kläder, Silvio, icke skulle

Jag längre tveka då; jag skulle mana
Mitt öde att försona hvad det brutit,
Och, gynnad af den sol som ler mot mig
Från kejsarborgen, skulle jag beträda
Med mod min stig mot ärans högsta branter,
Tills afunden, i blygselrodnad höljd,
Mig skydde undan, som en nattlig tjuf
För verldens öga skyr, då dagen randas.

SILVIO *(beslutsamt)*.

Nåväl! Min tärning kastad är; jag lyder
Hvad ödet mig befallt; — må så det ske!
Så länge Naima fanns för mig, jag slöt
Mitt öra för den tjusande sirensång
Som höjdes kring mig; — nu... hvar fins en röst,
Som sjunga kan till ro mitt qvalda bröst,
Hvad heter den som kan min själ omhölja
Med glömskans flor, — den vill jag troget följa.
Der verldens yra böljor bryta sig
I skum och glitter, dit går nu min stig!
Hvar bitter pröfnings kalk jag nöjd vill tömma,
Blott undan för mig sjelf jag kan mig gömma;
Hvar smärta vill jag kalla ljuf och mild,
Blott den mig lär att glömma Naimas bild!

(De gå.)

Hos grefvinnan Ozora. Ett rum med dörrar på begge sidor. — En betjent ordnar några saker i rummet; i detsamma inträder Spilanthes, i skepnad af en pilgrim i munk-kåpa.

SPILANTHES.

En pilgrim, stadd på väg till helga grafven,
Kan jag ett samtal med grefvinnan få?

BETJENTEN.

Jag skyndar att er önskan föra fram. *(Går.)*

SPILANTHES *(ensam)*.

Hon ej skall ana att i denna drägt
Ett väsen dväljs, som ej af luften näres. —
Du sköna donna! då du bad för fången,
Barmhertighetens dygd dig icke ingaf
De milda ord som böjde kejsarns sinne;
Du sökte lindring blott för egna qval.
Att fången *binda* har du *frigjort* fången; —
Men mildhets lof du vinna skall af mången.
Kring hela jorden menskan är sig lik —
Om hög, om låg, om fattig eller rik.

I lifvets strid på skölden mången skrifver
Barmhertighet, och fäller ömkans tår;
Men bakom skölden egennyttan står
Och, gömd för verldens blick, sitt spel bedrifver.

(Betjenten utkommer från grefvinnans rum.)

BETJENTEN.

Här inne, pater! väntar er grefvinnan.

(Spilanthes går in till henne. Silvio kommer i detsamma.)

SILVIO.

Grefvinnan tar emot?

BETJENTEN.

I denna stund
Hon har besök, herr öfverste.

SILVIO.

Jag väntar
I galleri't tilldess hon ledig blir.
Mig anmäl... eller kanske bättre är
Jag kommer sedan; nu blott stör jag henne.

BETJENTEN.

Visst icke! Med en munk, som är på väg
Till helga grafven, hon ett samtal har.
Ej länge lär han dröja.

SILVIO.

Jag går ut

I galleri't; mig anmäl när han gått.

(Går. Betjenten lemnar också rummet. Härefter utkommer Spilanthes från grefvinnan och aflägsnar sig hastigt.)

GREFVINNAN *(i dörren).*

Ett ord ännu! — — Han redan är försvunnen!

(Till betjenten, som inkommer.)

Spring efter munken.

BETJENTEN.

Är han redan gången?

GREFVINNAN.

Du mötte honom ju der ute nu.

BETJENTEN.

Nej, fru Grefvinna! der han icke synts.

GREFVINNAN.

Besynnerligt! Med hvilken talte du då?

BETJENTEN.

Med en off'cer af gardet, som begär
Ett samtal med ers nåd.

GREFVINNAN.

Ah — namnet, namnet!

BETJENTEN.

Öfverste Villamonte.

GREFVINNAN *(brydd).*

Jag är ej hemma . . . vänta . . . svara honom
Jag mår ej bra, men han är dock välkommen.
Bed honom sitta ned i galleriet
En liten stund, blott några ögonblick.

(Hon skyndar in i sitt kabinett. Betjenten går ut.)

Ett annat rum, utmärkt af slösande rikedom.

GREFVINNAN *(hvilandepå en divan).*

Nå ändtligen har denna stunden kommit —
Hur efterlängtad för mitt hjerta! Nu
Mig lyster se om icke tacksamheten
Skall smälta kölden i min hjeltes bröst.

(Ringer på en klocka. Betjenten inkommer.)

Slå upp den dörren der; han nu får komma.

(Betjenten går ut; strax derpå inträder Silvio.)

SILVIO.

Att ni var sjuk jag visste ej —

GREFVINNAN.

Ej sjuk,
Men icke heller frisk. En bagatell,
Ej någon kamp på lif och död — som eder,
Herr öfverste! då, höljd af sår *och lagrar*,
Ur stridens tummel till mitt slott ni fördes.

SILVIO.

Hur ljuft det är likväl att lifvet våga,
När såren läkas under sådan vård,
Som ni så högsint gaf den sjuke krigarn!

GREFVINNAN.

En ringa gengäld blott på sådan skuld,
Som aldrig gäldas kan med gods och guld!

SILVIO.

En gengäld dock, som var så rik, så skön,
Att hvarje smärta glöms vid sådan lön!

GREFVINNAN.

Och dock, hur rik ni den benämna må,
Alltjemt jag blir er gäldenär ändå.

SILVIO.

Ni gäldat eder skuld för längese'n,
Men min är qvar — hur skall jag gälda den?
(Faller på knä och fattar hennes hand.)

GREFVINNAN.

Stig opp, ej denna plats er värdig är;
Här är ju rum, invid min sida här!

SILVIO.

Grefvinna! o, när allt var kolmörk natt
För främlingen, ni dagen återtände!
Med denna makt som skönheten besitter
Ni egde medlet att besvärja vreden
I kejsarns bröst; ni öppnade hans hjerta
För mildheten, och fängelset för mig.
Jag derför nu har kommit hit att lätta
Mitt hjertas börda. Ni på nytt mig gjort
Till eder gäldenär. Ack säg, o säg
Hur skall jag sådan godhet vedergälla?
Ni rik och lycklig är; ack vore ni
I armod sänkt, och jag en mäktig konung,
Att jag för edra fötter finge lägga
Min gyllne krona, och till lyckans tempel
Förvandla låga tjället der ni bodde;
Och vore ni i nöd, i storm på hafvet,
Att jag bland böljorna mig finge störta

Och lyfta eder upp på mina armar
Ur dödens svalg och skänka eder lifvet! —
Nu har jag intet — intet, endast ord
Att gifva den, som friheten mig skänkt
Och, ännu mer, som räddat har min ära!

GREFVINNAN.

Men, Silvio, tror ni då att dessa ord
Från edra läppar äro för mitt hjerta
Ett intet, och att tacksamhetens tår
Uti ert öga intet värde eger
För mig? Ack kände ni blott qvinnohjertat!
Sin moder jorden liknar det: när våren
Ur molnens portar går, är jorden kall
Och drömmande, tills solen med sin kärlek
Och sina smycken drömmerskan har hyllat.
Hon hyllning först vill ha — se'n kommer turen
Till henne att ge offer. När hon då
Sitt hjerta öppnat, vet hon intet mått
För sina skänker; hon strör ut oändligt
Åt vårens genius sin rikedom,
Med kärlek lönande hans kärlekssmek. —
Ej qvinnan skaptes blott att hyllad blifva:
Att offer *taga*, det är hennes *lek*,
Men hennes *allvar* är, att offer *gifva*.

(Paus.)

Hvar är den ringen, ni så troget bar,
Då, efter striden, i mitt slott ni bodde?
Jag saknar den; har ni den tappat?

SILVIO (*förlägen*).

Ja,
Den kommit bort — den flyktat från mitt finger.

GREFVINNAN.

Om denna ring blott egde guldets värde,
Den lätt är ersatt — — Gömde den ett högre? —
Ett minne kanske? Säg?

SILVIO (*med värma*).

Ack ja, ett minne!
(*Hejdar sig.*)
Ett minne af *en död.*

GREFVINNAN (*för sig sjelf*).

Nu är jag lugn.
(*Högt.*)
Hvad hette denna vän?

SILVIO (*alltmer förlägen*).

Hvad ser jag: buren
I fönstret der är tom! Har fången dött?

GREFVINNAN.

Åh nej, han flytt. Jag släppte honom ut;
Han längtade till maken, som derute

I trädet lockade, hvar morgonstund,
Så kärleksfullt. De lyckliga! Ej nu
De sörja mer!

SILVIO.

Och lycklig äfven ni,
Som skänker frihet så! — Mitt öde liknar
Den fångne fågelns; — jag är ock befriad
Utaf er hand.

GREFVINNAN.

Men *ni* har ju ej någon
Som väntar er; — ni annars säkert flydde
Som fågeln... Längtar ni ej ock till hemmet?

SILVIO.

Nej — ingen längtan mig till hemmet drar.
För alltid här jag ville stanna qvar!

GREFVINNAN.

Ja, Silvio, blif för alltid här! Min broder
Er älskar som en bror; låt mig med er
Hans kärlek dela! För det hem ni lemnat
Jag bjuder er ett nytt. Ni vet, mitt öde
Har rikedomar slösat öfver mig.
I norr, i söder eger jag domäner
Med slott och parker. Se'n min make stupat,
Det blef mig tungt att lefva der och kläda

Mitt lif i svartklädd sorg. Jag flydde hit,
Att glömma bort mig sjelf. Mitt kära slott,
Uti hvars frid ni återvann er helsa,
Står öde nu; men snart, då freden slutits,
Min broder flyttar dit, att i dess lugn
Sig stärka efter krigets hårda mödor:
Vill ni ej honom följa? Ni som räddat
Hans lif, skall fröjdas, då ni åter ser
Hur helsans rosor blomma på hans kinder.
Ni har mig sagt, ni trifdes der så väl.
De stolta parkerna, de höga bergen,
Med sina strömmars brus, ju passa godt
Att gömma hjeltar, medan såren ärras.
Och då ni der i månens skimmer vandrar
Och manar minnen fram från gångna dar,
Ack sänd en tanke ock ibland till henne
Som under plågans tid ert bistånd var!

(Hejdar sig.)

Ah, det var sant, jag har en gåfva till er
Ifrån ert hemland.

SILVIO.

Hvad? Ifrån mitt hemland?

GREFVINNAN.

Helt nyss en munk, på väg till helga grafven,
Besökte mig; han trodde att ni än

I fängelset befann er, och han derför
Till mig sig vände. Gåfvan hade han
Af eder biktfar fått. Han nu mig bad
Att bringa den till er. Den är derinne.
(Går in i andra rummet.)

SILVIO *(allena)*.

O Gud, hvad hon är skön! På jordens ring
Ej större fägring dvalts i mensklig skepnad!
Och denna skönaste bland jordens qvinnor
Dig älskar Silvio! Hörde du det ej!
I hvarje ord, i hvarje halfqväfd suck
Hon sade: jag dig älskar: jag är rik
Och vill min rikdom strö för dina fötter:
Jag ensam är uti ett paradis;
Det vill för dig jag öppna... Och likväl
Du tvekar, Silvio! — Slitet är ju bandet
För alltid mellan dig och Naïma. Vände
Du åter till ditt hem, en främling blott
Du blefve der; du kunde icke andas
I samma luft som Naimas sälla make;
Och hvarje afton, då till ensligt läger
Du gick, att dina qval i sömnen glömma,
En röst dig skulle hviska: Naima nu
I Brincios armar... Bort, o bort, du furie,
Som klappar på förnuftets port, du gam,

Som frossar på mitt hjerta! —

(Grefvinnan synes i andra rummet.)

Ah, grefvinnan!

Der, Silvio, kommer den som räddar dig.

GREFVINNAN *(inträder åter).*

Förlåt mig, Silvio, att jag gick ifrån er.

(Gifver honom handen. Silvio kysser den. Grefvinnan fortfar, i det hon räcker honom en medaljong.)

Här har jag skänken från er bigtfar. »Helig
Är kraften som den gömmer», sade munken;
»Det är en amulett, som läker sår
Och bryter bojor» —

SILVIO *(med blicken fästad på medaljongens bild).*

O Gud, hvad ser jag!

GREFVINNAN *(för sig sjelf).*

Helga Jungfruns bild
Hur kan väl den en sådan häpnad väcka?

SILVIO *(i hänförelse, talande högt för sig sjelf).*

Min Naimas bild det är! I hvarje drag
Jag henne skådar: ögon, panna, mun —
De äro hennes. Dessa rena blickar,

Så sågo de på mig, då vårt förbund
Vi knöto vid Madonnans altar, så
Af helig eld de brunno, då mig trohet
Hon svor om natten bland de dödas grafvar.
Och denna ed hon brutit? Är det möjligt?
O nej, nej, nej! Ej kunna dessa ögon
Bedra, ej dessa läppar mened svärja!
Du Helga Jungfru! Icke kan en qvinna
Som fått din skepnad, svära falskt? — o nej!
Det är ej möjligt! — Man har mig bedragit,
Och derför nu den Heliga Madonnan
Sig uppenbarat har.
Kanske att brefvet, som Alfonso fick
Om Naimas giftermål, ej skrifvet var
Utaf Philippo; kanske man bedrifver
Bakom min rygg ett lömskt, sataniskt spel!

(Vänd till Grefvinnan, som i stum förvåning åhört Silvios känsloutbrott.)

Grefvinna, hör mig! Ni mig måste höra!

GREFVINNAN.

Så fortsätt! fortsätt! —

SILVIO.

Jag älskade en flicka i mitt hem,
Hon hette Naima Bruzzi. Evig trohet
Hvarann vi lofvat vid Madonnans altar;

Men hennes far, fast sjelf af ringa börd,
För vår förening fordrade som vilkor,
Att jag med ärorika bragder skulle
Den rang förvärfva, som var värdig dottren
Af rika Bruzzi. Derför drog jag ut
På krigets fält. — Om jag har tappert stridt,
Föraktat faran, jagat upp mitt mod
Till vanvetts gränsor — det var hon, blott hon,
Som kraft mig gaf dertill. För kärleks skull
Jag krigarns ära sökte; kärlek var
Den trollmakt, i hvars tjenst jag lagrar skar —

GREFVINNAN.

Håll upp; jag vill ej höra mer! Ert hjerta
Så fullt af falskhet är, som eder mun
Är full af tomma fraser! Nyss ni sade
Att ingen vän er väntade i hemmet;
Nu åter, att ni älskar Naima Bruzzi. —
Det var då, Villamonte, för att leka
Med mina känslor, som ni nu kom hit
Och lockade mig med ert falska tal
Att yppa hvad jag aldrig bort förråda!

SILVIO.

Grefvinna! Ni mig dömmer allt för hårdt!

GREFVINNAN.

Ni allt för djupt mig sårat, Villamonte!

SILVIO.

Mig hör! Om någonsin ert ädla hjerta
En känsla närt för den som räddat har
Er broders lif, mig hör — och mig beklaga —

GREFVINNAN.

Oh, jag hört nog!... Ni älskar icke mig,
Ni aldrig älskat mig. De ömma suckar,
Hvarmed ni dårat mig, de voro blott
En nyck, ett simpelt skämt.

SILVIO.

Grefvinna! —

GREFVINNAN.

Säg,
Hvem är hon, denna qvinna? Hvad har hon
Då gjort, att eder ega: har hon räddat
Ert lif, som jag; har hon för eder vakat,
Förbundit edra sår och knäfall gjort
För maktens tron och bedt om nåd för er,
Då ni en fånge var, af verlden hånad?

SILVIO.

Hvart ord från edra läppar är ett dolkstygn
Uti mitt hjerta... Tacksamhetens känsla
För mig är helig; — aldrig i mitt lif
Jag glömma skall hvad ni för mig har varit —

GREFVINNAN.

Välan, så svär då, Villamonte, svär
Att ni mig älskar framför Naima Bruzzi!
Ej två ni älska kan med samma eld;
En måste vika! — Nyss ni låg på knä
För mina fötter; Villamonte, svär
Att detta knäfall ej ett gyckel var!
Ve'den som gycklar med Ozoras hjerta —
Han det skall ångra! Jag kan älska, men
Jag kan ock hata!

SILVIO.

Vid min ära svär jag,

(Drager värjan.)

Vid detta svärd, som mig monarken gaf,
Att, om ej Naima —

GREFVINNAN *(afbryter).*

Nämn icke detta namn!...

(Hejdar sig. Med förställning.)

Hur skönt det svärdet är! Låt mig få skåda!

(Rycker till sig värjan, hastar några steg tillbaka och vänder värjspetsen mot sitt bröst.)

Ifall mitt lif är eder kärt, så svär
Att glömma denna qvinna!

(Silvio fattar hennes arm. Hon gör motstånd och sårar honom; men han lyckas slutligen att rycka värjan ifrån henne.)

GREFVINNAN.

Oh!... jag dör!

(Nedfaller, afsvimmad, på divanen.)

SILVIO.

O Gud, hur hon mig älskar!... Arme Silvio,
Som ej kan lindra hennes bittra smärta! — —
Du måste fly — du rår ej om ditt hjerta! —

(Skyndar sig bort.)

FEMTE HANDLINGEN.

Scenen är hos Bruzzi, hvilken är sysselsatt med att kläda sig i sin riddardrägt. Jacopo, i grant livré, passar honom upp.

BRUZZI.

Hur länge räckte kardinalens besök hos fröken Naima?

JACOPO.

Nog var det väl öfver en timma, hans nåd. Kardinalen hade just farit härifrån, då hans nåd kom tillbaka från markisen.

BRUZZI.

Jaså, öfver en timma; — godt! *(För sig sjelf.)* Dessa besök kosta mig visserligen en dugtig summa; men så vill jag hoppas, att kardinalens ord skola häfva min dotters skrupler. *(Högt.)* Min värja! *(Betjenten hämtar värjan.)* Nå hvad skall du så der in på näsan på mig! Det behöfs inte, för att fästa en värja. Min kära Jacopo, kom ihåg att

din husbonde är adelsman. Du skall hädanefter alltid hålla dig två steg ifrån mig, då du passar mig opp.

JACOPO.

Jaha, jaha; jag skall komma ihåg det, nådig herre!

BRUZZI.

Nå, förde du fram mitt bud till rådsherrn Rasmorini?

JACOPO.

Ja, hans nåd, och signor Rosmarini bad om sin helsning.

BRUZZI *(korrigerar)*.

*Ras*morini. *(Fortsätter att kläda sig.)* Du glömde väl inte att fråga hur hennes nåd signoran mådde... Hon sitter snedt! —

JACOPO.

Signoran?

BRUZZI.

Värjan, ditt nöt! Lossa på remmen — — så der. Hör du, Jacopo: jag har visserligen varit nöjd med dig under den långa tid, du tjenat hos mig: du har varit både ärlig och flitig; men du måste ändra ditt uppförande, om jag skall kunna behålla dig i min tjenst.

JACOPO.

Hvad sa' hans nåd? Jag förstår inte riktigt hur hans nåd menar? Skall jag upphöra att vara ärlig och flitig? Jag tror hans nåd vill göra mig till en riktigt nymodig betjent.

BRUZZI.

Dumskalle! det var inte så jag mente. Jag tycker inte om dina våpiga fasoner. Du skall föra dig, Jacopo, så att man kan se att du tjenar hos förnämt folk. Efter tjenaren dömmer man herrn. Tror du, när man har fått så der grant livré på sig, att det passar sig att sloka vingen, som en höna i regnväder? — Nog af: du måste ändra ditt skick och dina fasoner, förstår du!

JACOPO.

Jaså, tycker hans nåd det? Jag skall väl bjuda till då, så godt jag kan; *(Rätar på sig)* men se då får jag väl påökt på min lön också; en förnäm betjent kan inte lefva på detsamma som en borgarbetjent.

BRUZZI.

Hm... Jag skall tänka på den saken framdeles. Ta hit min hatt. *(Jacopo går efter hatten.)* Jag borde med rätta skilja honom från tjensten,

derför att han tjent hos mig, då jag var ofrälse. En så'n der gammal borgarbetjent kan aldrig lära att skicka sig i ett förnämt hus. *(Jacopo kommer med hatten.)* Är du nu inpå näsan på mig igen? — Hjelp kragen tillrätta!

JACOPO *(drager sig något tillbaka, men sträcker fram armarna mot Bruzzi och söker sätta kragen i ordning, hvarunder han talar för sig sjelf).*

Jag har aldrig nånsin sett min herre så kinkig, som sen han blef hans nåd. Gud nåde den som nu råkar komma i hans nåds onåd!

BRUZZI.

Du har väl inte glömt säga åt kusken om vagnen — den nya, med vapnet på — och att hästarne ska vara väl ryktade, och selarne mycket blanka?

JACOPO.

Nej, hans nåd, det har jag visst inte glömt.

BRUZZI.

Allt skall blänka i dag, min dotters bröllopsdag!

JACOPO.

Ja, Herre Gud välsigne nådig fröken och gifve henne lycka!

BRUZZI.

Kommer inte annat i fråga, Jacopo, kommer inte annat i fråga! Hon blir nu en förnäm fru, och du skall hädanefter kalla henne *hennes nåd* — förstår du?

JACOPO.

Ja bevars, hans nåd! *(För sig sjelf)* och hålla mig två steg ifrån *henne* också, kan jag förstå.

BRUZZI.

Se så, spring nu och hör efter om bruden snart är färdigklädd, och var beredd att följa med till kyrkan — bakpå.

JACOPO.

Jaha, hans nåd. *(Går.)*

BRUZZI *(allena, ställer sig framför en trymå och betraktar sig en stund med sjelfbehag, men utbrister slutligen, förtörnad).*

Nå du S:t Antonio, alla åsnors skyddspatron! har icke ditt kreatur Jacopo satt på mig orätta

skor — utan rosetter! *(Tager af sig skorna.)* Jo det skulle ha varit snyggt — bland så mycket folk af verld! Bevara mig: utan rosetter! En fläck på min riddarsköld!

(Gälla qvinnoröster höras från gården.)

EN RÖST.

Fröken Naima, fröken Naima!

EN ANNAN.

Hvart tar hon vägen? Skynda, följ med henne! —

BRUZZI.

Hvad nu? Hvad är det för ett alarm der nere?

(Skyndar först till fönstret och ser utåt gården; derpå åter in i rummet, för att söka efter sina skor.)

Hvar i alla helgons namn har den drummeln gjort af mina skor?

JACOPO *(inkommer med ifver).*

Nådig herre!

BRUZZI.

Nå hvad står på? — Mina skor!

JACOPO.

Jo, nådig fröken har blifvit dålig.

BRUZZI.

Dålig? — Mina skor, säjer jag! — Dålig? Hvad är det han pratar för slag? — Inte de der, åsna! — med rosetterna, med rosetterna — paradskorna kan du väl begripa! När lär du dig nånsin att tänka?... Nå ändtligen! Hjelp mig på med dem. *(Sedan Bruzzi fått skorna på sig.)* Kan du nu kläcka ur dig hvad du ville säja om min dotter?

JACOPO.

Ack, hans nåd, fröken Naima blef nyss så häftigt sjuk, att hon riktigt yrade. Hon visste inte till sig, och de måste bära henne upp i hennes rum.

BRUZZI.

Hvad i all verlden hör jag! Min dotter sjuk — och detta just nu, då bröllopstimman är inne! Det går platt inte an — hon *får* inte vara sjuk nu. Spring genast efter vår läkare... Vänta! Bed honom komma på ögonblicket. Säj att det är bruden, som är sjuk — *min* dotter, *riddarn Bruzzis* dotter. Skynda!

JACOPO.

Ja hans nåd. *(Hastar ut. I detsamma inkommer)*

MARTHA.

Ack, hans nåd, hans nåd, kom ner, för Guds skull!

BRUZZI.

Jag kommer, jag kommer; hur är det då fatt?

MARTHA.

Ack jag arma, olycksaliga menniska, att jag skulle upplefva en sådan olycksdag! *(Gråter.)* Min stackars, stackars fröken! *(Gråter och snyftar högt.)*

BRUZZI.

Hva' hva' hva' i Herrans namn är det? Min dotter är väl inte död heller? Säj, menniska, svara mig genast!

MARTHA.

Anade jag inte att det skulle så gå, till sluts! Herre du store! och hennes stackars mor se'n! Blek som sjelfva döden, ligger hon afsvimmad på rabatten bland blommorna.

BRUZZI.

Min hustru också! Hvad i Himlens namn? Ur vägen med sig! *(Knuffar undan Martha och skyndar ut. Martha följer honom i hack och häl).*

Hos markisen Garvi. — Brincio håller på att kläda sig i bröllopsdrägt. Pietro inkommer.

BRINCIO.

Nu, Pietro, vill jag se hur den ser ut
Som skall ur mina händer rycka flickan!
Det var en präktig krigslist, detta putset
Med brefven!

PIETRO.

Ja, så var det; också har
Spirano utfört saken fiffigt.

BRINCIO.

Medges! —

PIETRO.

Han nu begär af dig femhundra scudi.

BRINCIO.

Hvad? Nu igen? — Den oförskämda slyngeln!
Det går för långt! Snäs till den besten, Pietro,
Så tiger han väl. Har jag inte redan,
Betalt till fullo hvad betingadt var!

PIETRO.

Spirano farlig är att ha till ovän,
Se'n ditt förtroende han en gång fått;
Får han ej pengar, skall han dig förråda —

BRINCIO.

Han ej det vågar, sjelf han då blir fast.

PIETRO.

Den vågar allt, som likt Spirano står
Invid förtviflans bottenlösa afgrund,
Och intet att förlora har, men allt
Att vinna. Brincio, du ej glömma får
Den tjenst han gjort dig. Om han ej dig hjelpt,
Du stode nu ej här i bröllopskläder.

BRINCIO.

Hvad vill jag göra? Pengar har jag inga.
Bed honom vänta tills mitt bröllop stått.

PIETRO.

Dermed han ej sig nöjer. Han dernere
Mig väntar nu; och om han ej får pengar,
Han hotar med att genast yppa allt.

BRINCIO.

Fördömda skurk! Han kan sin konst, den der!

(Hemtar ett etui, som står på bordet.)

Se här, tag detta smycke. Det var ämnadt

Att nu till Naima sändas, som en prydnad
På hennes bruddrägt. Skynda till procentarn,
Du vet, den der som hjelpt mig förr ibland;
Bed honom låna mig femhundra scudi
På denna pant — nu genast, utan uppskof.
Slå dem i halsen på Spirano, skurken,
Med vilkor att han tiger som en mur.

(Pietro tager etuiet och går. Brincio fortsätter med sin klädsel. Martha inkommer häftigt.)

Se så, hvad vill nu *hon?* Jag har ej tid
Att slamra nu; hon vet ju bröllopstimman
Är inne strax —

MARTHA.

Förlåt mig, nådig herre;
Men den lär dröja — Himlen sig förbarme! —
Min nådig fröken — *(Gråter.)*

BRINCIO.

Nå, stå ej och lipa;
Säg ut — hvad är det om?

MARTHA.

Gud sig förbarme!
Min nådig fröken — ack den söta engelen!
(Snyftar.)

(Markisen Garvi inkommer.)

MARKISEN.

Hvad är på färde? Hvad har hon att säga?

MARTHA.

Min herre sändt mig. Gerna sjelf han velat
Ers nåd besöka; men, försänkt i sorg,
Han har ej styrka... Gamla tjenarinnan
Hos fröken Naima — ack det arma barnet! —
Förlåt mig, nådig herre, att jag gråter! —
Den gamla tjenarinnan han befallt
Att bringa sorgebudet om vår fröken.

MARKISEN.

Hvad hör jag! Naima, bruden, är hon död?

MARTHA.

Nej icke död, men nästan något värre; —
Hon sitt förstånd förlorat, nådig herre!

BRINCIO.

Ah, det är inte sant; man vill bedra oss!
Ni ljuger, kär'ng!

MARKISEN.

Tyst pojke, låt mig tala! —
När skedde det; och säg, af hvilken orsak?

MARTHA.

I bröllopsgården redan sig församlat
De unga tärnor, att till festen pryda

Den sköna bruden: redan högtidsdrägten
Var påklädd — hvit var klänningen — den satt
Som på en drottning — den var köpt i Florenz.

MARKISEN.

Nog — vidare!

MARTHA.

Liksom i drömmar sluten
Satt fröken Naima: på dess bleka kind
Föll ner en tår ibland; ej ord, ej suck
Från hennes läppar gick, och ögat, kallt
Som på en bildstod, stirrade framåt.
Re'n slöjan fästad är; men just som kronan
Man sätta vill på hennes hjessa, hemskt
Hon ropar till: »ha! är det du Stellaria?
Jag ser dig der. Kom hit, kom hit, min syster,
Och rädda mig!» Nu far hon opp i hast,
Tar kronan af och rifver sönder slöjan,
Och störtar ut. Vi följa genast efter.
Bland häckarna der nere på parterren
Hon stannar, ropande till tomma luften —
Ty ingen sågo vi —: »Bed, bed, Stellaria,
Till Helga Jungfrun för din arma syster,
Som brutit eden, som hon Silvio svor! —
Hvad ryslig mened!» — Derpå hemskt hon skrattar
Och dignar ner af vanmakt, liflös, blek,

I våra armar. När hon åter vaknar,
O ve! förnuftet hade hon förlorat —
Min stackars, arma fröken!... Nådig herre!
Förlåt mig att jag gråter! —

(Går.)

BRINCIO *(för sig sjelf)*.

Fördömda öde! Just i samma stund
Jag håller på att knipa flickans hemgift,
Den halkar ur min hand! Om hon blott dröjt
En timme med den nycken att bli galen, —
Så länge blott, tills vigseln varit gjord!

(Högt.)

Min far, hvad sägs om detta gyckelspel?
Jag svärja vill att hennes svagsinthet
Är hycklad blott... Den får ej hindra vigseln;
Det blefve en skandal! För resten är
Kontraktet underskrifvet.

MARKISEN *(med stränghet)*.

Ja, tyvärr!
Och jag beklagar att det nån'sin skedde.

BRINCIO.

Min far, hvad menar ni?

MARKISEN.

Jag menar, jag,
Du var ej värdig denna ädla qvinna. —

Försynen, som i menskohjertat läser,
Har icke velat att hon bindas skulle
Vid den, som fräckt med tro och ära leker.

BRINCIO.

Med tro och ära? Men betänk min far —
Hvad säger ni? Med dessa hårda ord
Ni kastar skugga på ert eget namn.
Jag är ju adelsman, som ni, min far;
Och riddarns ära —

MARKISEN.

Tyst, förmätne son!
Om riddarära talar du! Du vågar
Att med din tunga nämna detta ord,
Som du i skam har höljt —

(Tager fram den af Brincio utlemnade vexeln.)

Hvem skref den här?
Jag nyss från Bartila den löste in.
Han lär af dig ha fått den. Denna vexel
Jag aldrig lemnat ut, och detta namn
Jag icke skrifvit. Hvem har skrifvit namnet?

BRINCIO *(på knä).*

Min far, förlåt mig!...

MARKISEN.

Det var icke nog
Att med ditt vingleri du ruinerat

Din egen far; det fattades ännu
Att du din riddarära skulle kränka,
Och draga ner uti föraktets dy
Vårt hederliga namn!... Gå bort från mig!
Du icke är min son; en son bestjäl ej
Sin egen far; en son förfalskar ej
Sin faders namn. Ovärdiga, gå bort
Från mina ögon; — du är ej min son!

BRINCIO.

Min far, o hör mig! Döm mig ej så strängt!
Förlåt din son! Jag vet mitt fel är stort;
Jag i förtviflans stund ej rätt betänkte
Hvad jag mig företog. En hedersskuld
Förfallen var; jag *måste* skaffa pengar.

MARKISEN.

En hedersskuld? Till hvem? Af hvad natur? —
En hedersskuld! — Hur väl det ordet passar
För den som glömmer hederns bud och höljer
Sig sjelf, sin hela slägt med skam och nesa!
Vet du hvad riddersmannen skyldig är
Sitt namn och sina anor? Tror du väl
Att han har fått i arf sin värdighet,
Att sorglöst med den leka, släpa den
På gatan, som en gammal sliten mantel,

Den han ej aktar värdig bäras upp,
Att vandrarns fot ej trampar den i stoftet?
Då så han glömt sig, han förrädarn liknar,
Som under striden öfverger sin fana. — —
Du var mitt enda barn; på dig jag byggde
Mitt hopp, min tröst, att du mig stödja skulle
När snöhvit ålder kom att med sin hand
Mig böja ned: du var min aftonsol,
Som skulle värma gubbens frusna lemmar:
Din sonligt hulda famn den var för mig
Den lugna hamnen som mig skydda skulle,
Då, trött af färden, jag mitt ankar fällde
I ålderns qväll. — O ve, min sol gått bort,
Min lugna hamn — nu bidar mig i grafven! — —
Hur mången gång har ej min röst dig varnat,
Du fallne son! Hur mången gång har ej
Din snabba tunga söft med hycklad ånger
Mitt hjertas bittra qval; och då du bad mig
Om min bemedling mellan dig och Bruzzi,
Hur band du ej med dyra eder löftet
Att bli en värdig make åt hans dotter! —
Jag dåre som dig trodde! O hur listigt
Du stal dig in uti mitt öppna hjerta
— I fadershjertat! Det var lätt att fånga;
Med falska tårars mynt det re'n var köpt,

Och det af hoppets ljufva makt var dåradt. —
O ve, o ve! Jag har ej mer någon son!

(Störtar ut ur rummet.)

BRINCIO *(står stum och förkrossad; skyndar slutligen efter fadren, under utropet:)*

Min far! Min far!

På Bruzzis kontor. — Bruzzi sitter vid pulpeten och ögnar med oro i sina kontorsböcker. En bokhållare inkommer.

BRUZZI *(till bokhållaren).*

Nå, träffades unga Garvi? Infriade han sin skuldsedel?

BOKHÅLLAREN.

Nej, signor! Jag gick först och sökte honom hemma hos hans far, markisen; men der blef jag ej mottagen. Markisen var sjuk, och unga herr Garvi var ej hemma. Derifrån gick jag till *del Castro;*

men der fanns han inte heller. Om hans nåd befaller, skall jag söka honom tidigt i morgon hos *del Castro,* der han nu lärer bo, sedan han blifvit förbjuden att visa sig för sin far — enligt hvad jag nyss fick höra af en bekant.

BRUZZI.

Hvad säger ni? Förbjuden att visa sig för sin far — hvad vill det säga?

BOKHÅLLAREN.

Förlåt mig, hans nåd; men jag hörde så sägas af förste bokhållarn hos Bartila. Unga Garvi lärer ha förgått sig på något sätt mot sin far, markisen, så att han har blifvit förvisad från hemmet. Man känner ej anledningen; men man tror att det angår penningaffärer.

BRUZZI *(otåligt).*

Det är nog, det är nog! — Laga nu att ni träffar honom i morgon bitti'. Han får ej mankera med penningarna. Säg honom, att jag har räknat på dem, för en *högst vigtig* affär. Jag skänker efter räntan, med vilkor att han genast löser in skuldsedeln — säg honom det.

BOKHÅLLAREN.

Det skall ske, signor! *(Går.)*

BRUZZI *(ensam.)*

Brincio förvisad från hemmet!... Det är ej sant, det är inte möjligt!... Enda sonen, — fadrens ögonsten!... Nej det är platt omöjligt! — Nog vet jag att hans affärer äro allt annat än goda — och det har min tillämnade måg redan tillräckligt låtit mig få erfara — men... förskjuten från hemmet; — nej det är inte möjligt; det är bara prat!

(Stiger upp från pulpeten och går oroligt fram och tillbaka i rummet.)

Han måtte väl inte ha dragit in sin far i några ledsamma affärer heller!... Åh nej, markisen Garvi är ej den man som låter föra sig bakom ljuset.

(Stannar vid fönstret och ser ut åt gatan).

Ah, se der står doktorn! Han har säkert redan gjort sitt morgonbesök hemma hos oss. Jag måste höra hur han i dag har funnit min hustrus och min dotters tillstånd. — Min stackars hustru, och min olyckliga dotter! — Bruzzi, Bruzzi! hvarföre lyssnade du icke till Stephanias varningar!

(Skyndar ut.)

Hos Bruzzi. — En sal med flera dörrar, af hvilka en leder till Stephanias sjukrum, en annan till Naimas, och en tredje till förstugan. — Jacopo inkommer med en medikamentflaska och ett konvolut. Martha utträder i detsamma från Stephanias rum.

JACOPO.

Se här är från ap'teket åt signoran.
Hur står det till med henne?

MARTHA.

Ack, Jacopo,
Jag fruktar här förslår ej sådant medel
Som botar kroppens krämpor. När som själn
Är sjuk, förslå ej droppar eller pulver.

JACOPO.

Hon måtte väl ej dö, vår goda matmor?

MARTHA.

Sker ej ett underverk, hon aldrig mer
Får se hur sol går opp. Betänk, Jacopo,
På flera dygn ej någon smula mat,

Alltse'n den olycksda'n då fröken Naima
Förståndet miste!

JACOPO.

Ack, en sådan matmor
Vi aldrig mera få!

MARTHA.

Men här står jag
Och pratar tiden bort! — Gå tyst och sakta
Igenom saln, att han ej stör den sjuka!

(Hon går in till Stephania med medikamenterna. Jacopo aflägsnar sig. Efter några ögonblick utträder Bruzzi från Stephanias rum.)

BRUZZI.

Nej, jag står inte längre ut att se min Stephanias plågor! Hon känner inte mer igen mig, hon förstår ej längre hvad man talar till henne. Ack, det är förbi, förbi; jag har icke mer någon maka! — — *(Ett vansinnigt skratt höres från Naimas rum.)* Oh — min arma dotter derinne! Hon skrattar, i sitt vanvett, under det att hennes mor håller på att dö. — Förfärligt! Förfärligt!

NAIMAS RÖST *(inifrån kammaren).*

Hu! ser du hur han blöder!

BRUZZI.

Min Gud, min Gud, hur hårdt du mig bestraffar
För hvad jag felat har! — Der ligger nu
Min dyra maka, kämpande med döden,
På samma gång det hemska vanvett frossar
Derinne på mitt barns förryckta sinnen.
Min Gud, min Gud, hur hårdt du mig bestraffar!
Hvad gagnar mig nu mer min rikedom,
Hvad gagnar mig den riddarsköld jag vunnit,
Se'n allt som var mig kärast här i lifvet
För mig förloradt är? Jag ville gifva
Mitt guld, min egendom i löst och fast,
Mitt adelsbref och mina afvelsgårdar,
Och sjunka ner till fattigmannens like —
Blott jag min dyra maka kunde rycka
Ur dödens famn, och åt min arma dotter
Förnuftets släckta fackla åter tända!

(Det hemska skrattet höres på nytt från Naimas rum. — Bruzzis kassör inkommer och närmar sig Bruzzi.)

BRUZZI.

Hvad vill ni? Är det affärer, så låt oss uppskjuta dem till en annan gång.

KASSÖREN.

Jag borde icke nu bekymra hans nåd med sådana saker; men den underrättelse jag har att

meddela är af största vigt. Kanske har hans nåd redan hört det ledsamma ryktet?

BRUZZI.

Hvilket rykte? Det der om unga Garvi? Ja jag har hört det; jag känner redan till saken.

KASSÖREN.

Nej jag menade inte honom.

BRUZZI.

Hvem menade ni då?

KASSÖREN.

Markisen Garvi — fadren.

BRUZZI.

Markisen! Nå, hvad är det med honom?

KASSÖREN.

Han har inställt sina betalningar.

BRUZZI *(förbluffad)*.

Hva' hva' hva' säger ni, herre? — Markisen Garvi på obestånd? Hvad vill det säga? Hvarifrån har ni fått den historien?

KASSÖREN.

Signor, ryktet derom går redan som en löpeld igenom hela staden, och man har nyss hos oss

på kontoret presenterat till inlösen en af markisen utfärdad förfallen skuldsedel på 100,000 scudi, *försedd med hans nåds borgen.*

BRUZZI *(utom sig).*

Garvi ruinerad — *markisen Garvi!* Det är inte möjligt!... Mina pengar! mina pengar!

PAOLO *(utkommer från Stephanias rum, talande för sig sjelf).*

Gud ske lof, hon lider icke mer!

(Till Bruzzi, som går ifrigt fram och tillbaka, vridande sina händer.)

Min vän! lugna edert upprörda sinne! Vänd edra tankar i bön till Den Högste, att han må skänka eder kraft att uthärda i den hårda pröfningen.

BRUZZI *(med häftighet, till kassören).*

Har jag drömt?... Hur var det?... Sa' ni att han är ruinerad?

KASSÖREN.

Ja, hans nåd.

BRUZZI *(förtviflad).*

Mina pengar! Mina pengar!

PAOLO.

Pengar och idel pengar! — Hvad väga väl pengar vid grafven?

BRUZZI.

Grafven? *(Försjunker i tankar.)* Ja, vid grafven är det slut... Der är den rike icke längre rik... Der afslutas alla räkenskaper!

PAOLO.

Utom en!

BRUZZI.

Der göres det stora bokslutet.

PAOLO.

I lifvets bok! — —

BRUZZI *(högt för sig sjelf, med häftighet).*

Men för tre månar se'n var han likväl solvent. Jag såg det med mina egna ögon i hans böcker.

NAIMAS RÖST.

Ha, ha, ha, ha!

PAOLO.

Tänk ej på pengar nu; tänk på er maka!

BRUZZI.

Ja, det är sant — min maka — min Stephania! Hur är det med henne?... Oh, jag är alldeles ifrån mig! — Säg, hur är det med henne?

PAOLO.

Er maka har upphört att lida — hon är död.

BRUZZI (*stirrar på honom*).

Död!... Min Stephania! — Oh!

(Nedsjunker på soffan, tillintetgjord.)

En del af samma kyrkogård som i styckets början. I förgrunden, till venster, en öppen graf; till höger en bänk. I fonden bakom träden synes kyrkan. Det är afton och skymningen börjar inträda. — Från kyrkan höres ljudet af en choral. En tarfligt klädd qvinna, ledande en liten flicka, samt bärande en korg med blommor och gröna qvistar, framträder och närmar sig till den öppnade grafven. Flickan håller i handen en krans af immorteller.

FLICKAN.

Är det här signorans graf, mamma?

QVINNAN.

Ja, mitt barn. Här skall vår välgörarinna hvila. Hjelp mig nu att vackert strö ut blommorna kring grafven. — — Så der!... Under blommor skall hon sofva. *(Nedlägger slutligen immortell-kransen vid grafven.)*

Må Himlen dig belöna, ädla qvinna —
Jag blott med tårar kan belöna dig!

(Sätter sig på bänken, försjunken i sorg. Spilanthes, nu i fager skepnad, framkommer från bakgrunden, till venster.)

SPILANTHES *(blickande mot kyrkan).*

Ur templet åter Silvio träder ut;
Han vill ej höra dystra sorgemessan.
Bedröfvad syns han, blickar sig omkring,
Liksom han sökte något. Nu han vänder
Åt sidan; till Stellarias graf han går. —
Bland faror och försåt jag honom följt
Till älskad hembygd. Näten som hon lade,
Den tjusande sirenen, för att fånga
Sin flydda älskling, slet jag alla sönder; —
Hon når ej honom mer — han nu är fri.
Men ack, för sent likväl till hemmet kom han!
Den säd jag sådde har till mognad vuxit,
Och storm förhärjat har hans rosengård.

O, kunde jag mitt afgrundsverk förinta,
Som fallen mö sitt barn i natten dräper,
Att dagen ej må skåda hennes fall;
Och kunde nu jag åt den arma Naima
Förnuftets brustna ögon åter öppna,
Och vända ondt till godt och gjordt till ogjordt; —
Men ack jag kan det ej; — det är mitt straff! — —
Förbannelse det onda städse följer,
Och icke minst bland ångrens qval är det
Att se i brottets frukt sin ondska åter,
Hur djupt man ångrar och sin skuld begråter. — —
Jag här ej bida kan; ehvart jag går
De mörka minnen trampa mina spår.
Bort, bort! — — Att dag och natt det goda öfva,
Är enda medlet mina qval att döfva.

(Försvinner.)

SILVIO *(framträdande från bakgrunden).*

O Gud! är det väl sant? Den sorgefest
Jag nu bevittnat har, den gäller henne,
Som jag har älskat som min egen mor?
Signora Bruzzi, Naimas ädla moder,
Jag aldrig mer får skåda! — — Hemskt det är
Och bådar icke godt, att möta lik,
När man till hemmet kommer, helst när den

Som förs till grafven var en dyrbar vän.
Mig for en iskall fläkt igenom hjertat,
När nyss jag hörde dödens klockor ringa;
Det var som tyckte jag mig nästan höra
Min egen dödssång mig till mötes klinga! —
(Går fram till grafven.)
Den grafven visst är hennes. *(Till qvinnan)*
Säg, min vän,
Är det signora Bruzzis graf?

QVINNAN.

Ja, herre.

SILVIO.

Ni fäller tårar; kanske ni ock kände
Den hädangångna?

QVINNAN.

Ja, min fattigdom
Mig gjort bekant med hennes hjerta. Nöden
På hennes dörr har aldrig fåfängt klappat;
Hon var så god mot alla!

SILVIO.

Ja, mot alla!
(För sig sjelf.)
Du ädla qvinna! Icke drömde jag,
Då till farväl din varma hand jag tryckte,
Att detta afsked var för hela lifvet!

Du var mig alltid huld, och derför smälter
Min själ i tårar, då din graf jag ser.

PIETRO *(framträder, till höger i bakgrunden, spejar omkring sig och får se Silvio).*

Der har jag honom! Jag såg ej miste — det är han sjelf! — Detta måste jag berätta för Brincio.

(Skyndar bort.)

SILVIO *(till qvinnan).*

Mig säg, om ni det vet, hvad orsak vållde
Så hastig död? Hur dog Stephania Bruzzi?

QVINNAN.

Ni ej är främling här, och dock ni känner
Ej slägten Bruzzis olycksfulla öde?

SILVIO.

Hvad vet väl jag; jag kommit nyss till staden.
Jag var på väg till hemmet stadd, då mötte
Mig sorgetåget och jag följde det
Till kyrkan. — Men nu säg, hur dog signoran?

QVINNAN.

Ni frågar hur hon dog; ack, gode herre,
Hon dog af sorg.

(Den lilla flickan, som gått och betraktat grafvarna, aflägsnar sig.)

SILVIO.

Hvem sörjde hon?... Sin dotter?

QVINNAN.

En död hon sörjde, som dock ej *var* död,
Men lefde dödens lif —

SILVIO.

Ni talar gåtor;
Ert tal förskräcker mig; hvad menar ni?

QVINNAN.

Jo hör: signora Bruzzis enda dotter,
Den sköna fröken Naima, *Genuas ros* —
Så kallades hon allmänt — älskad var
Af Silvio Villamonte. Kanske har ni
Hört nämnas detta namnet förr en gång?

SILVIO.

Ja, ja; men vidare?

QVINNAN.

De hade svurit
Hvarandra trohet uti lif och död.

SILVIO.

Men Naima kanske svek sin Silvio — säg?
Och glömde eden, som hon svurit honom?
Ej så?

QVINNAN.

Ack nej, hon icke Silvio svek!
Han drog i krig och stupade derute;
Då skänkte rika Bruzzi bort sin dotter
Åt Brincio Garvi, sonen till markisen.

SILVIO.

Var det med dotterns vilja, säg mig?

QVINNAN.

Nej —
Då hade hon väl så ej sörjt och tynat.

SILVIO *(för sig sjelf)*.

O Gud! *(Högt)* Nå vidare?

QVINNAN.

Nu bröllopsdagen
Var inne. Tyst i sina tärnors krets
Den bleka bruden satt. Man skulle just
På hennes hufvud fästa myrtenkronan —
Då for hon upp, liksom af blixten skrämd:
Hon tyckte att hon såg sin systers vålnad —
Sin döda systers, som i grafven låg —
Och från sitt hufvud myrtenkronan slet hon,
Och ut hon störtade, i vanvetts yra.
Nu sorg af bröllop blef, och Naimas mor
På sjukdomslägret lades. Kort var kampen

Emellan lif och död för modershjertat;
Hon hade icke kraft att längre lefva
Och skåda hur det grymma vanvett lekte
Med älskadt barn.

SILVIO.

Hvad hör jag! Qvinna, qvinna!
Jag tror att alla underjordens fasor
Stämt möte på din tunga! — — Säg mig nu,
Blef Naima då ej gift med Brincio Garvi?

QVINNAN.

Nej, herre, nej!

SILVIO *(för sig sjelf).*

Min aning, o min aning!
(Några slag på en mandolin höras från bakgrunden.)
Musik bland grafvarna? — Hvem är som spelar?
Bor glädjen här och drifver gäck med döden?

QVINNAN.

Ack, herre! det är fröken Naima. Ständigt
Hon dväljs vid systerns graf — det är det enda
Som henne lugna kan — och mandolinen,
Som hennes Silvio egt, hon jemt för med sig.
Der kommer hon... Min Gud, hvart gick mitt barn?
(Skyndar bort.)

SILVIO.

O Himmel, det är hon!

(Naima framträder, åtföljd af Martha.)

NAIMA *(till Martha).*

Här svor han mig sin trohet — mins du inte det? Ack månen — han mins det han. Då lyste han öfver Naimas kärlek; — men nu har han slocknat, liksom hon, — och ligger död i svarta grafven.

MARTHA.

Ack, goda fröken, tänk inte på sådant der! Kom, så gå vi hem. *(För sig sjelf.)* Hur skall jag kunna få henne härifrån?

NAIMA.

Det var kärlekens måne; — se'n kom sorgens — för, ser du, den är blekare den.

(Går åt sidan och plockar blommor, som växa vid grafvarna.)

MARTHA *(får se Silvio).*

O Gud, Villamonte!... Nej — *han* är ju *död* — det är hans vålnad!

SILVIO.

Var tyst, för Himlens skull! — Jag det befaller!

(Martha gör korstecken.)

Räck ut er hand och känn hur blodet forsar
I mina ådror. Jag är ingen vålnad.
Men vore jag i grafven äfven lagd,
Jag skulle resa mig ur mullens fängsel
Och fordra räkenskap för hvad man gjort.

MARTHA *(framtager ett krusifix och håller det framför sig.)*

Är det väl sant, ni är då icke död, —
Ni är densamma Silvio Villamonte,
Som förr jag kände? — Inför Herrans bild
Jag frågar eder: är ni Villamonte
Och ej hans vålnad?

SILVIO.

Vid den helga bilden
Jag svär det! — Nyss till hemmet återkommen,
Jag mötte sorgetåget, följde det
Och gick så hit till grafven;
Der stod en fattig qvinna, sänkt i tårar —
Hon mig berättat allt. — Du store Gud!
Ej kunde jag väl ana, då jag sist
På denna platsen tryckte afskedskyssen
På Naimas mun, att så vi skulle mötas! —
Min Naima! — O min dyra, trogna Naima!

NAIMA *(som hört de sista orden, närmar sig till Silvio).*

Man ropar mig? —
Du främling der,
Hvad vill du här?
Har du hans anlet skådat,
Så säg mig du
Hvar är han nu? — —
Ack han är gömd i djupa mullen!
(Gråter. Sätter sig på bänken.)

SILVIO.

O Gud! hon känner icke igen mig!

NAIMA *(för sig sjelf).*

Och spjuten gräfde min älsklings graf,
Och röda blodet till tack han gaf,
Och dödshugg fick han till minne.
Ack om jag varit bredvid hans bår,
Jag skulle helat hans hjertesår
Och stämmit blodet derinne! —
Men så är det *(suckar djupt).*
Der hoppet gråter
Står sorgen åter! —

Ja, det var så att stenar kunde gråta, men likväl gret bara en, när Naima kläddes till brud —

och det var min mor. *(Rusar häftigt upp.)* Min mor! Hvar är min mor? Är det sant som man säger, att hon har rest bort? Vill man också ta henne ifrån mig? Skicka efter henne genast och säg dem, jag kan ej lefva utan henne!

MARTHA.

Lugna sig, fröken Naima! *(För sig sjelf.)* Ack hvilken olycka, att man skulle släppa ut henne i dag. *(Högt.)* Men inte går det an att så här öfverge sin syster: kom, låt oss gå tillbaka till hennes graf.

NAIMA *(stirrar på Martha; lugnare).*

Ja kom, ja kom till grafven åter —
I grafven hvilar äfven jag. —
Nu torka din tår; vi träffas ju åter;
Snart börjar på nytt vår dag
Deruppe, der stjernorna glimma. —
Farväl, sköna morgontimma!

(Går tillbaka till Stellarias graf, åtföljd af Martha.)

SILVIO *(allena).*

Är det en verklighet hvad mitt öga här skådat och mitt öra hört? Var detta min Naima? ... O, min fagra ros, hur har du så bleknat? — —

(Ljudet höres af en sträng, som springer af.)

Hvad var detta?

(Blir varse mandolinen, som Naima qvarlemnat på bänken. Går dit och fattar instrumentet.)

Du kära minne från våra lyckliga dagar! Dina strängar brista med hennes! Hur rik på välljud var du icke förr! Hvar är nu din sköna harmoni? Förgången, som hennes! — *Din* harmoni den kan dock återväckas; *dina* brustna strängar kunna sammanknytas igen... men *hennes, hennes?* — — — Ah, det faller mig något in! Hon kände icke igen mig nyss; men kanske skall hon igenkänna min röst, om jag sjunger för henne en välbekant sång. — Förlåten mig, J slumrare här nere, att jag vågar störa eder ro!

(Tager mandolinen och skyndar sig bakom häckarna, till venster. Strax härpå framträder åter Naima, åtföljd af Martha, plockande här och der en blomma mellan grafvarna.)

NAIMA *(sjunger).*

Liljor och vintergrön
Skickar jag dig;
Lägg dem på grafven din —
Dröm se'n om mig.

Liljan är blek som jag —
Sorg bleker ut; —
Men när hon vissnat har...
Då är det slut.

MARTHA *(för sig sjelf)*.

Hur i all verlden skall jag få henne härifrån, innan processionen kommer från kyrkan! *(Högt)* Kom hit, fröken Naima, och hör hur vackert fågeln sjunger der borta i trädet.

NAIMA.

Fågeln derborta? Ja jag känner honom. Han flög ut ur buren, när de klädde honom till brud. Har du hört sagan? De ville gifta bort honom, medan hans vän var i kriget — se derför flög han ifrån dem. Ack, hör hur han sjunger! *(Lyssnar)*.

Fågel i trädet der,
Skön är din sång;
Bättre än du likväl
Han sjöng en gång.

Sjung, fågel, sjung ack sjung;
Sång läker sår.
Flyg till min älskling du —
Flyg med min tår.

(Trycker sina fingrar mot ögonen och gör en rörelse, som om hon toge sina tårar

och kastade dem upp till fågeln i trädet. I detsamma höres, till venster, några slag från mandolinen.)

Ah! spelar du så? Så der spelade också han!

SILVIO *(dold bakom häckarna, sjunger början af samma serenad, med hvilken han tog afsked af Naima, efter mötet på kyrkogården.)*

Jag älskar dig! Vid dagens varma lågor,
Och nattens kärleksdröm, vid stjernors här —

NAIMA.

Hvad hör jag? det är *hans* röst!

SILVIO *(fortfar).*

Vid jordens alla blomster, hafvets vågor
Och vestanvindens vårsång dig jag svär:
Du är mig kär!

NAIMA.

Ack, ljufva, ljufva toner! Drömmer jag, eller är jag vaken? Sjunger Silvio ännu i grafven... eller är det fågeln der uppe, som lånat hans stämma och vill narra mig att han lefver?

Sjung mer, du fågel i trädet der! —
O, hur den sången är mig ljuf och kär!

SILVIO *(framträder, så att han kan ses af Naima. Fortfar att sjunga).*

Du är mig kär! Så länge lifvet gjuter
Sin sol omkring mig, i sin gyllne skrud,
Jag andas dig, jag dig i hjertat sluter
Och famnar dig i mina sångers ljud,
Min dyra brud!

NAIMA *(spritter till, liksom uppvaknande ur en dröm, och utropar:)*

Det är Silvio!

SILVIO *(hastar fram och omfamnar henne).*

Min Naima!

(Naima sjunker i hans famn. En stunds tystnad. Pietro och Brincio framträda härunder till höger bakom dem.)

PIETRO *(till Brincio).*

Se der är han; — känner du inte igen honom?

BRINCIO.

Jo, död och afgrund, det är han! — Men hvad vill han väl nu med henne; hon är ju galen. Tyst,

låt oss lyssna på dem. *(De gå närmare Naima och Silvio.)*

NAIMA *(som återfått sitt förnuft).*

Är det verkligen du, Silvio? Du var ju död; — drömmer jag ej?

SILVIO.

Nej, du drömmer ej, Naima! Din Silvio lefver; jag är din Silvio.

NAIMA *(blickande omkring sig).*

Hvar har jag varit?

SILVIO.

Du har slumrat.

NAIMA.

Och drömt en förfärlig dröm. Jag tyckte man sade mig att du var död — att du hade stupat i kriget.

SILVIO.

Du ser, man dig bedragit. Brefvet om min död var falskt.

NAIMA.

O ve, hur grymt man mig bedragit!

BRINCIO *(till Pietro, på afstånd).*

Så der tala ej de galna. Hon är ej galen; — Man har drifvit gäck med oss allesammans. Död

och förbannelse! *(Drager värjan och vill rusa fram och angripa Silvio, men hålles tillbaka af Pietro.)*

PIETRO.

Nej, vänta, sansa dig! — Ej här på kyrkogården!

SILVIO *(till Naima).*

Se här din ring! — Då ryktet jag förnam
Att Garvis brud du skulle blifva, då
Fick ej min hand det minnet längre bära;
Men vid mitt hjerta jag det gömt likväl,
Och denna ros, som du mig gaf — du mins ju?

NAIMA.

Ack ja, jag mins!
Då du om natten sjöng för mig den sången
Som nu på nytt till lif din Naima väckt! — —
Mig låna ringen —

(Tager ringen och sätter den på Silvios finger.)

Nu, min Silvio, nu
Den aldrig mer ifrån din hand skall skiljas!

BRINCIO *(framträder).*

Det går för långt! Villamonte, stanna!

(Mordax nalkas på afstånd och spejar.)

SILVIO.

Hvem ropar mig?

BRINCIO.

Du qvinnoröfvare, dig döden ropar!
Hon är min brud!

SILVIO.

Hon *mig* sin tro har svurit.

BRINCIO.

Hon *mig* har *äktat.*

(Söker bortföra Naima.)

Pietro, kom och hjelp mig!

(Pietro framträder.)

SILVIO.

Ha, en i bakhåll! *(Till Brincio.)* Stanna, usling, annars
Ditt lif jag tar! *(Drager värjan)* Låt se om nu din hand
Är lika flink med värjan som med pennan!

(De fäkta, under det Pietro söker bortföra Naima.)

MARTHA *(springer bort åt den ena sidan, bakom häckarna, och ropar:)*

Hjelp! man mördar oss! hjelp!

SILVIO *(medan de fäkta).*

Du skref det falska brefvet om min död? —
Bekänn — bekänn det, förr'n jag ger dig respass!

NAIMA *(som ryckt sig lös från Pietro).*

Håll upp! i Himlens namn, håll upp!

(springer emellan de stridande och fattar i armen på Brincio, som i samma ögonblick träffas af Silvios värja.)

BRINCIO *(ropande).*

Förräderi! Pietro!

(Faller till marken. I detsamma rusar Pietro fram och stöter sin värja i Silvios sida, hvarefter han skyndar bort.)

SILVIO.

Ah! — Mördare! *(Sjunker döende till marken.)*

NAIMA *(då hon ser Silvio falla).*

Gud, mitt hjerta brister! *(Nedfaller död vid Silvios sida.)*

(En choral har under tiden uppstämts i kyrkan. Skymningen har tilltagit, och sken af facklor bryter fram bland träden i bakgrunden. Martha framstörtar från sidan, åtföljd af tvenne främmande personer.)

MARTHA.

Hvad ser jag? min fröken afsvimmad!... och Villamonte — blodig — död!... Fröken Naima! Hör hon mig inte? Fröken Naima!... Kall som

is! Jag tror hon också är död! — Ack Du store Gud! Man har mördat min fröken!

(Processionen med Stephanias kista framträder från högra sidan och stannar plötsligt, vid Marthas rop. Kistan nedsättes på marken, och alla hasta fram till platsen, der de fallne ligga.)

BRUZZI.

Hvad ser jag! min dotter? *(Till Martha)* Hvad i Herrans namn har händt min dotter?

MARTHA.

Ack, hans nåd, här har skett rysliga saker!

BRUZZI.

Min dotter! mitt barn! *(Till de andra.)* Hjelp mig att resa henne upp.

MARTHA.

Herre, hon är ju död! känn så kall!

BRUZZI.

Ja, kall som döden! Hon också! O Du barmhertige Gud!

EN AF DE ÖFRIGA *(får se Silvio)*.

Hvem är den mannen här? Han ock är död!

MARTHA.

Ack, det är Villamonte —

FLERA RÖSTER.

Villamonte?

BRUZZI.

Det är ej möjligt; han ju föll i kriget.

MARTHA.

Jo det är han. Jag talte nyss vid honom;
Han stod lifslefvande framför mig här,
Då riddar Garvi kom och angrep honom.

PAOLO *(får se Brincio)*.

Se här en tredje ligger — hvem är han?
Han lefver, tror jag —

FLERA RÖSTER.

Det är Brincio Garvi.
(De söka resa upp honom.)

BRINCIO *(på knä, stödd af några personer)*.

Låt mig få dö i ro . . . min tid är ute —

PAOLO.

Jag er besvär vid Domaren deruppe,
För hvilken snart ni träder: låt oss veta
Hvad gräsligt dåd här skett; ni känner det.
Ej sanningen fördölj.

BRINCIO.

Jag stred med Villamonte och blef sårad —
Det gick på djupet . . . bed för mig, o pater!

PAOLO.

Ni dödat dem? Bekänn det!

BRINCIO.

Då jag föll
Sprang Pietro fram och nedstack —

RÖSTER.

Hvilken Pietro?

BRINCIO.

Del Castro.

PAOLO.

Tala sanning, Himlen hör er!

BRINCIO.

O pater, sant jag talar. Villamonte
Af Pietro dödad blef —

PAOLO.

Och denna qvinna,
Som ligger här?

BRINCIO.

Då Villamonte föll,
Med ett förtviflans rop hon sjönk till marken.

BRUZZI.

Min arma dotter!

PAOLO.

Har ni mer att bikta,
Så skynda; tiden ilar —

BRINCIO.

Det var jag
Som brefvet skref om Villamontes död.
Jag härmade Libonis stil och lät
Spirano skaffa fram det... Gud, jag dör! —

FLERA RÖSTER.

Han andas icke mer —
Förfärligt! —
Gräsligt!

(Några ögonblicks tystnad. Bruzzi faller på knä vid Naimas lik.)

BRUZZI.

Min Naima! — —
Förlåt mig, dotter! Säg att du förlåter!
Jag bittert ångrar allt. Jag dig besvär
Vid mina gråa hår: förlåt din fader
Att han var hård mot dig! — — O ve mig, arme!
De gått ifrån mig. Ingen maka mer
Och ingen dotter! Ve mig, ve mig, arme!
Förblindad af min lyckas sol jag var;
Det lumpna guldet gjort mig till en dåre! —
Min maka och mitt barn jag dödat har! —